

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 477 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ!

ΚΑΤΩ Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ - ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ΔΕΘ 11/9 6μμ, Εγνατίας & Αγ. Σοφίας

- Κάτω οι αντεργατικοί νόμοι και η καταστολή
- Λεφτά για Υγεία - Παιδεία
- Προστασία του περιβάλλοντος - Όχι του κέρδους
- Διαγραφή του χρέους - Έξω από Ευρώ-ΕΕ-NATO

Δολοφονίες γυναικών
Βία και βαρβαρότητα
σκορπά η κρίση και ο
νεοφιλελευθερισμός
σελ. 5

Οικονομία
50 Χρόνια από την
κατάργηση του
Μπρέτον-Γουντς
σελ. 11

Αφγανιστάν
Ταπεινωτική ήττα
για τους δυτικούς
ιμπεριαλιστές
σελ. 13

Ιστορία
Η επέτειος της
Άνοιξης της Πράγας
σελ. 15

Έφυγε από την ζωή ο Μίκης Θεοδωράκης

Σε ηλικία 96 ετών έφυγε από την ζωή ο σπουδαίος, παγκόσμιος φήμη, μουσικο-συνθέτης Μίκης Θεοδωράκης. Γεννήθηκε στη Χίο κι από την παιδική του ηλικία είχε πάθος με τη μουσική. Έγραψε τις πρώτες του συνθέσεις 13 ετών. Στην διάρκεια της κατοχής οργανώθηκε στο ΕΑΜ.

Ο Μίκης Θεοδωράκης έχει συνθέσει όλα τα είδη μουσικής: όπερα, συμφωνική μουσική, μουσική δωματίου, τραγούδια δι-αμαρτυρίας, μπαλέτα, χορωδιακή εκκλη-σιαστική μουσική, μουσική για θεατρικές παραστάσεις, κινηματογράφο, έντεχνο, λαϊκό τραγούδι, μπαλάντες, ηλεκτρική και ηλεκτρονική μουσική. Το 1950, παίρνει το δίπλωμα αρμονίας, αντίστιξης και φού-γκας και παρουσιάζεται το πρώτο συμ-φωνικό έργο του «Ασή-Γωνιά». Το 1953 παίρνει υποτροφία για τη Γαλλία. Το 1957 το έργο του «Σουίτα Νο 1 για πιάνο και ορχήστρα» παίρνει χρυσό βραβείο στο φε-στιβάλ Μόσχας, ενώ τα έργα του για μπα-λέτο «Αντιγόνη» και «Le feu aux poudres» γνωρίζουν μεγάλη επιτυχία σε Παρίσι και Λονδίνο.

Την περίοδο αυτή και μετά την ανα-γνώριση του ως κλασικός συνθέτης άρχι-

σε να ασχολείται πιο έντονα με την λαϊκή μουσική. Στις αρχές της δεκαετίας του '60 θα ηχογραφήσει την «Πολιτεία» με τον Μ. Χιώτη στο μπουζούκι και τους Γρ. Μπιθι-κώτση-Στ. Καζαντζίδη στην ερμηνεία. Εδώ θα φανεί η σπουδαιότητα και η πρωτοπο-ρία της σύνθεσής του, που έγραψε λαϊκή μουσική συνθέτοντας στο πιάνο μάλιστα σε εμβατήριο ρυθμό, ενορχήστρωσε και εκτέλεσε την σύνθεση με βασικό όργανο το μπουζούκι, το πιάνο, και την ερμηνεία στίχων ποιημάτων (κυρίως του Λειβαδι-τη), με τραγούδια που έχουν μείνει χαραγ-μένα στην μνήμη και συνείδηση της ελλη-νικής κοινωνίας για πάνω από μισό αιώνα.

Με τον ίδιο περίπου τρόπο θα μελο-ποιήσει το 1964 τον «Επιτάφιο» του Πάννη Ρίτσου, ξανά με τον Μ. Χιώτη και τον Γρ. Μπιθικώτση. Ολόκληρες γενιές γνώρισαν το έργο αυτό που το εμπνεύστηκε από τα γεγονότα του Μάη του '36. Επόμενη ση-μαντική στιγμή η μελοποίηση του «Άξιον εστί» του Οδ. Ελύτη, το πιο ολοκληρωμέ-νο έργο της δισκογραφίας του, όπου συ-νυπάρχουν λαϊκά τραγούδια με εξαιρετα ορχηστρικά θέματα, ίσως το σημαντικό-τερο αριστούργημα της ελληνικής δισκο-

γραφίας. Εδώ θα εισάγει μια ανώτερη μορ-φή τέχνης στην μουσική, δημιουργώντας ένα έργο θεματικά ενιαίο, ολοκληρωμένο, προοδευτικό βασισμένο σε μια ποιητική συλλογή.

Ένας ακόμα σταθμός είναι το «Μα-ουτχάουζεν», έργο περισσότερο λυρικό βασισμένο στην ποίηση του Ι. Καμπανέλη που περιγράφει την ζωή στα στρατόπεδα συγκέντρωσης και θα μας «γνωρίσει» μια σπουδαία ερμηνεύτρια (σε παγκόσμιο επίπεδο) την Μ. Φαραντούρη. Στις επό-μενες δεκαετίες θα συνεχίσει ακούραστα να συνθέτει υπέροχα μουσικά σύνολα και τραγούδια, να γράφει μουσική για μεγάλες κινηματογραφικές επιτυχίες, να βραβεύε-ται σε διεθνή φεστιβάλ και να διοργανώνει συναυλίες σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου.

Στην πολιτική η παρουσία του ήταν αμφιλεγόμενη, ακολουθώντας πάντα σχε-δόν τον σταλινισμό και τις πρακτικές του. Αυτό όμως δεν επηρεάζει την καλλιτεχνι-κή του υπόσταση και συνεισφορά.

Η ΟΚΔΕ αποχαιρετά με θλίψη τον με-γάλο παγκοσμίου επιπέδου συνθέτη της μουσικής Μίκη Θεοδωράκη.

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων

- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο

στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή

- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαιτέρως με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίντια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ’ όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίος, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς–κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας – να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημονικού μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4^{ης} Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε–Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 – ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα», μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4^η Διεθνή.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Η Επανάσταση του 1821

Ο Χαρακτήρας και η εξέλιξή της

Συγγραφείς: Σ. Καρασαρλίδου - Γρ. Καρβούνης

Χρονολογία έκδοσης: Φλεβάρης 2021

Σελίδες: 60

Τιμή: 2 ευρώ

Στην αστική ιστοριογραφία, η οποία κατά βάση ακολούθησε τη σχολή Α. Παπαρηγόπουλου-Σπ. Ζαμπέλιου, το 1821 ήταν η κορυφαία στιγμή στην ιστορική διαδρομή τριών χιλιάδων χρόνων του ελληνικού έθνους. Παραπλήσια αυτής της άποψης, αλλά ακόμη πιο ακραία, είναι αυτή που υπήρξε πριν τον Α. Παπαρηγόπουλο – και υποστηρίζεται και σήμερα κυρίως από ακροδεξιούς - ότι η Ελληνική Επανάσταση ήταν απόδειξη ότι οι έλληνες διατήρησαν την εθνική τους συνείδηση όλο αυτό το διάστημα, κόντρα σε όλα τα ιστορικά γεγονότα και ότι ο ελλαδικός χώρος για κοντά δυο χιλιάδες χρόνια γνώρισε εισβολές, επιδρομές και κατοικήθηκε από πάρα πολλές φυλές, κλπ. Αυτοί οι μύθοι οδηγούν σε παραλογισμούς του τύπου: την κατάλληλη στιγμή γεννήθηκε ο «διακαής πόθος του γένους» για την ανεξαρτησία, την ελευθερία και το όραμα της «παλιγγενεσίας».

Αυτά επαναλαμβάνουν όλα τα σχολικά εγχειρίδια για δεκαετίες, από τα μέσα περίπου του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα. Είναι μια συνειδητή προσπά-

θεια να παραπονηθούν, να συσκοτιστούν το Βυζάντιο και ο ρόλος του, η Οθωμανική Αυτοκρατορία, ο χαρακτήρας της επανάστασης του 1821, ο ρόλος των τάξεων και των οργανώσεών τους, της εκκλησίας, των διαφόρων προσώπων, των τότε μεγάλων δυνάμεων κ.λπ. Αυτή η στρεβλή και παραποιημένη εικόνα της επανάστασης του 1821 δεν άλλαξε ουσιαστικά ούτε μετά την Μεταπολίτευση και την άνοδο στην κυβέρνηση, υποτίθεται, και κεντροαριστερών κυβερνήσεων. Κάποιες προσπάθειες έγιναν, αλλά είτε έμειναν ανολοκλήρωτες είτε υποχώρησαν κάτω από τη λυσσασμένη αντίδραση της Εκκλησίας, που πολλές φορές χρησιμοποιήθηκε ως πρόσχημα για να κρύψουν τη δική τους υποχωρητικότητα και τη διαρκή τάση τους να συμβιβάζονται. Πώς αλλιώς να εξηγηθεί ότι ακόμη και χρεοκοπημένοι μύθοι -και αποδεδειγμένα ιστορικά ως αναληθείς και κατασκευασμένοι όπως το κρυφό σχολειό, η Αγία Λαύρα κ.ά.-, παραμένουν στην επίσημη ιστοριογραφία και διδάσκονται στα σχολεία.

Από τον πρόλογο της έκδοσης

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Βιβλιοπωλεία: “Πρωτοπορία” Γραβιάς 3-5, “Πολιτεία” Ασκληπιδίου 1-3 & Ακαδημίας, “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), “Poeta” Αριστοτέλους 34, “Ακυβέρνητες Πολιτείες” Αλ. Σβώλου 28

Γιάννενα

Βιβλιοπωλείο: “Αναγνώστης” Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37, “Καινά Δαιμόνια” Σουλτάνη 8, “Εκτός των Τειχών” Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι “Ισκρα”, Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλεία: “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), “Poeta” Αριστοτέλους 34, “Ακυβέρνητες Πολιτείες” Αλ. Σβώλου 28

Γιάννενα

Ψιλικατζίδικο “Ψιλικατέσεν” Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-maill ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938

www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Ο ανασηματισμός που έκανε ο Μητσοτάκης στις 31/8/21 (ο δεύτερος μέσα στο μήνα Αύγουστο!) (ξανα)έφεραν στην επιφάνεια όχι μόνο την κρίση της κυβέρνησής του αλλά και συνολικά τα αδιέξοδα της αστικής πολιτικής και των εκπροσώπων της. Ο πολυδιαφημισμένος ανασηματισμός, ως μια τομή την είχαν εξαγγείλει τα αργυρώνητα ΜΜΕξαπάτησης, στην πράξη κατέληξε να γελάνε ακόμη και οι πέτρες. Αυτό το αποτέλεσμα δεν οφείλεται μόνο στους ά(χ)ρηστους νεοφιλελεύθερους του Μητσοτάκη, αλλά, κυρίως, είναι μια ακόμη απόδειξη των τρομακτικών αδιεξόδων και ολοφάνερης γύμνιας του ελληνικού αστισμού. Ο Μητσοτάκης και οι νεοφιλελεύθεροι είναι το σύμπτωμα αυτών των αδιεξόδων και της γύμνιας της αστικής πολιτικής γενικά και των εκπροσώπων της στο σύνολό τους. Αυτή είναι και η αιτία που η πολιτική των αστικών κομμάτων «αποτυχαίνει».

Ανίκανοι και επικίνδυνοι

Η «νέα» κυβέρνηση Μητσοτάκη περιλαμβάνει ακραίους νεοφιλελεύθερους, φανατικούς ακροδεξιούς, κορυφαία στελέχη του «ακραίου κέντρου», μερικούς «κεντροαριστερούς» και πάνω απ’ όλα ορκισμένους εχθρούς των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας. Ανεξάρτητα από το φιάσκο (μη αποδοχή της υπουργοποίησής του, την οποία αρχικά είχε αποδεχτεί και είχε χειροκροτήσει ο **πρέσβης των ΗΠΑ Τζέφρι Πάιατ!**) της περίπτωσης Αποστολάκη – πρώην υπουργός Εθνικής Άμυνας της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και σύμβουλος του Αλέξη Τσίπρα στη συνέχεια. Η «νέα» κυβέρνηση είναι πιο αντιδραστική και αμοραλιστική. Οι στόχοι της που όχι μόνο δεν κρύβονται άλλα είναι και διακηρυγμένοι είναι, από τη μια μεριά, η χωρίς όριο και όρους υποστήριξη των συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου ιδιαίτερα των πιο παρασιτικών κομματιών του και, από την

Ο ανασηματισμός - ανακύκλωση των ά(χ)ρηστων

άλλη, να εντείνει ακόμη περισσότερο την επίθεση ενάντια στα δικαιώματα και τα συμφέροντα των εργαζομένων. Η απομάκρυνση του Μ. Χρυσοχοϊδή δεν είναι καθόλου βέβαιο –παρά την απαξίωσή του από τους συνεχείς τραμπουκισμούς της ΕΛ.ΑΣ., τη Νέα Σμύρνη, τις καταστροφικές πυρκαγιές– ότι σηματοδοτεί αλλαγή πολιτικής στο τομέα της καταστολής, της αστυνομοκρατίας, της αστυνομοκρατίας κ.λπ., όπου είχε «αριστεύσει» με την προώθηση των πιο αντιδραστικών νομοθετημάτων της προηγούμενης περιόδου (π.χ. νόμος για τις διαδηλώσεις, αστυνομία στα πανεπιστήμια κ.ά.). Πολύ σύντομα –και μάλλον σίγουρα– μπορεί να τον δούμε να επιστρέφει στην κυβέρνηση, όπως έγινε με τον Τ. Θεοδωρικάκο που είχε απομακρυνθεί με τον προηγούμενο ανασηματισμό. Η κυβέρνηση της ΝΔ έχει αποδείξει τα δυο χρόνια που βρίσκεται στην εξουσία πόσο ανίκανη είναι. Η αποτυχία της είναι παροιμιώδης σε όλα τα θέματα, ιδιαίτερα της πανδημίας και των πυρκαγιών που κατέκαψαν εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα. Η συνολική, αλλά και αναμενόμενη, αποτυχία της, μεγαλώνουν την οργή των εργαζομένων και των λαϊκών στρωμάτων που καταγράφεται καθημερινά στις μικρές και μεγάλες εκδηλώσεις και βέβαια, ακόμη, και στις δημοσκοπήσεις. Ωστόσο, η πλήρης αποτυχία της πολιτικής των νεοφιλελεύθερων ά(χ)ρηστων και η αυξανόμενη οργή των μαζών, δεν σημαίνει ότι θα αλλάξουν πολιτική. Άλλωστε ετοιμάζονται να περάσουν πολλά νέα απίστευτης σκληρότητας αντεργατικά μέτρα, τα κυριότερα από τα οποία είναι:

1) «Μεταρρύθμιση» του συστήματος

κοινωνικής ασφάλισης με στόχο τη μείωση των παροχών και των συντάξεων, την αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης κ.ά.

2) «Αναμόρφωση» του Εθνικού Συστήματος υγείας (ΕΣΥ) με στόχο την περαιτέρω χειροτέρευση των παροχών του, την περαιτέρω λειτουργία του με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, την περαιτέρω ιδιωτικοποίησή του κ.ά.

3) Νέα επίθεση στην εκπαίδευση με νέο νόμο που έχει δηλώσει ότι θα φέρει σύντομα η ακραία νεοφιλελεύθερη υπουργός παιδείας Κεραμέως.

4) Αλλαγή του Ν. 1264/82, μετά τον πρόσφατο αντεργατικό νόμο των σκλάβων του Χατζηδάκη, που θα βάζει τεράστια εμπόδια στην συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων και θα προωθεί με όλα τα μέσα την ατομικοποίησή τους.

5) Ιδιωτικοποίηση σε ό,τι απομένει από τη δημόσια περιουσία, συνεχίζοντας την καταστροφή της οικονομίας και την όποια προοπτική για μια επανεκκίνησή της με μια άλλη πολιτική που θα έχει στο κέντρο της τα συμφέροντα των εργαζομένων.

Να τους δώσουμε

Αν και τα πρόσωπα παίζουν ρόλο στα πράγματα και η υπουργοποίηση του ακροδεξιού και ρατσιστή Θ. Πλεύρη οπωσδήποτε δείχνει κάτι τέτοιο, ωστόσο δεν είναι αυτό που χαρακτηρίζει την κυβέρνηση Μητσοτάκη. Μάλλον αυτή η επιλογή δείχνει τη φτώχεια των επιλογών του Μητσοτάκη, την οποία ο ίδιος ο Πλεύρης έσπευσε να επιβεβαιώσει, υποκύπτοντας στις αξιώσεις του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος για παλαιότερες αντισημιτικές δηλώσεις του. Το πρόβλη-

μα βρίσκεται στη συνολική πολιτική της ΝΔ αλλά και όλου του άλλου πολιτικού προσωπικού που ανακυκλώνεται διαρκώς στην εξουσία χωρίς το παραμικρό ενδοιασμό για την «προηγούμενη» κομματική του τοποθέτηση, για το τι έλεγε και υποστήριζε μόλις χθες κ.λπ. Αυτή η φτώχεια που δείχνει όλο το πολιτικό προσωπικό της αστικής τάξης, αυτή η ευκολία με την οποία μεταπηδά από τον ένα πολιτικό «χώρο» σε ένα άλλο... αυτή αστραπιαία μετάλλαξη από αντιμνημονιακές πολιτικές σε μνημονιακές, δείχνει την ίδια την αδυναμία της αστικής τάξης που γίνεται πια ορατή με μια απλή ματιά.

Αυτό που εκμεταλλεύεται όλος αυτός ο εσμός των ά(χ)ρηστων, που φαίνεται να μην υπολογίζει τίποτα οφείλεται στη σύγχυση των εργαζομένων, για την οποία ευθύνεται ο ΣΥΡΙΖΑ και η μετάλλαξή του. Χρειάζεται να εντείνουμε τους αγώνες μας για να τους σταματήσουμε, χρειάζεται με διαρκείς κινητοποιήσεις και ενότητα στις δράσεις μας να τους απομακρύνουμε από την εξουσία. Όσο αυτοί οι ακραίοι νεοφιλελεύθεροι, ακροδεξιοί, «κεντροαριστεροί», μνημονιακοί παραμένουν στην εξουσία το βιοτικό μας επίπεδο θα χειροτερεύει. Όπως δείχνουν τα πολιτικά πράγματα αλλά και η ίδια μας η εμπειρία, είναι κυριολεκτικά θέμα επιβίωσης για τους εργαζόμενους τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία να διώξουμε αυτούς τους ανίκανους αλλά εξαιρετικά επικίνδυνους. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο με τη οργάνωση των αγώνων μας και την επιλογή των κατάλληλων κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων. Χρειάζεται να γίνει μια τομή στην πολιτική και στη δράση όλων των κοινωνικών δυνάμεων που υποφέρουν από αυτούς και που σίγουρα πρόκειται να υποστούν περισσότερα δεινά, όσο αυτοί θα παραμένουν στην εξουσία και ανασηματίζονται-ανακυκλώνονται. Είναι αδύναμοι όσο και η αστική τάξη που υπηρετούν. Η πρόσφατη ήττα των αμερικανών και όλων των ιμπεριαλιστών στο Αφγανιστάν είναι η καλύτερη απόδειξη.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Η τελευταία παγκόσμια έρευνα για τα ποσοστά **εμβολιασμών** που ολοκληρώθηκε τον περασμένο Απρίλιο, αναδεικνύει τις τεράστιες κοινωνικές ανισότητες μεταξύ των ιμπεριαλιστικών και των (μισό)εξαρτημένων χωρών. Στην Βόρεια Αμερική, το ποσοστό δόσεων ανά 100 κατοίκους είχε φτάσει το 39% ενώ στην Ευρώπη το 24%. Τα αντίστοιχα ποσοστά στην Λατινική Αμερική ήταν 14%, στην Ασία 8,7% ενώ στην Αφρική μόνο 1,1% (!). Το 83% των δόσεων έχουν γίνει σε χώρες υψηλού και μέσου εισοδήματος και μόνο το 0,2% στις χώρες χαμηλού εισοδήματος. Αναλογικά με τον πληθυσμό/χώρα, στην κορυφή της παγκόσμιας κατάταξης είναι το Ισραήλ με 116 δόσεις/100 κατοίκους. Ακολουθούν τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, οι ΗΠΑ, η Βρετανία, το Σαν Μαρίνο. Στην ΕΕ, πρώτη έρχεται η Μάλτα (56 δόσεις/100 κατοίκους) και δεύτερη η Ουγγαρία (47 δόσεις/100 κατοίκους). Στην Ελλάδα, είχαν διενεργηθεί μόλις 23 δόσεις/100 κατοίκους.

Η πανδημία, παρά τις υποτιθέμενες προσπάθειες των κυβερνήσεων παγκόσμια να την αναχαιτίσουν, συνεχίζει να θριβεύει. Η επικρατούσα μετάλλαξη Δέλτα μεταδίδεται ταχέως παγκόσμια, προσβάλλοντας και εμφανίζοντας συμπτώματα ακόμη και σε πλήρως εμβολιασμένους. Το νέο κύμα έκρηξης της πανδημίας έγινε ιδιαίτερα έντονο στην Αφρική, όπου ο μέσος όρος των εβδομαδιαίων κρουσμάτων ανέβηκε στα μέσα του Ιουλίου στα 25.000 (από 7.000 που ήταν τον Μάιο). Τείχος ανοσίας απέναντι στην πανδημία δεν μπορεί να χτιστεί ανά χώρα. Χωρίς την παγκόσμια συνεργασία της ερευνητικής κοινότητας και όχι τον ανταγωνισμό των φαρμακοβιομηχανιών, χωρίς την γενναία αύξηση της χρηματοδότησης για υγεία και ασφάλιση και όχι τις απολύσεις ανεμβολίαστων υγειονομικών, χωρίς να δοθεί προτεραιότητα στην ανθρώπινη ζωή και όχι στα κέρδη των καπιταλιστών, χωρίς την εθνικοποίηση χωρίς αποζημίωση των φαρμακοβιομηχανιών καθώς και την κατάργηση των πατεντών, η πανδημία δεν θα αντιμετωπιστεί.

Πρόσφατες έρευνες της Focus Bari έδειξαν ότι το 92% των κατοίκων στην Ελλάδα (16-74 ετών) χρησιμοποιεί το **ίντερνετ**, ενώ το τελευταίο διάστημα της πανδημίας και των lockdown, το 70% των χρηστών μέσων κοινωνικής δικτύωσης δήλωσαν ότι αύξησαν αισθητά τον χρόνο που αφιερώνουν στις σελίδες αυτές. Στην ίδια έρευνα, καταγράφεται ότι τα «αισθήματα απομόνωσης» αυξάνονται. 1 στους 3 δηλώνει ότι συχνά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τον/την κάνουν να αισθάνεται ακόμη περισσότερη μοναξιά, καθώς κάποιες αναρτήσεις φίλων (ειδικά οι φωτογραφίες προ πανδημίας) τους κάνουν να αισθάνονται δυσάρεστα. 2 στους 5 αναφέρουν ότι σπαταλούν παραπάνω ώρα από ότι επιθυμούν στα social media, ενώ 3 στους 5 αναφέρουν ότι αμελούν δράσεις όπως διάβασμα, χόμπι, γυμναστική κλπ.

Αυτά έχουν αντίκτυπο στην ψυχική υγεία και στην αύξηση των περιστατικών κατάθλιψης. Έρευνα της Τζιν Τουνέντ στις ΗΠΑ για όσους γεννήθηκαν το 1995 και έπειτα, έχει δείξει άμεση συσχέτιση της χρήσης ίντερνετ με τα ποσοστά κατάθλιψης. Το 2012, το ποσοστό των νέων αντρών ήταν στο 2,7% και των νέων γυναικών στο 5,8% και τα αντίστοιχα ποσοστά το 2016 εκτοξεύθηκαν στο 6,1% και 14,5% αντιστοίχως. Το 2010 το ποσοστό των νέων που αισθάνονταν μόνοι και θλιμμένοι, λόγω της έκθεσής τους σε αναρτήσεις μέσω κοινωνικής δικτύωσης, ήταν στο 23% και εκτοξεύτηκε το 2015 στο 34,5%. Η αύξηση των ωρών ενασχόλησης με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχει μειώσει αισθητά τον χρόνο που δαπανά η νεολαία, αλλά και οι άνθρωποι μεγαλύτερων ηλικιών, σε δραστηριότητες εκγύμνασης, διαπροσωπικών επαφών, ποιοτικής ψυχαγωγίας, που συσχετίζεται άμεσα με την πτώση των επιπέδων σεροτονίνης και την εμφάνιση ψυχικών ασθενειών.

ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Βία και βαρβαρότητα σκορπά η κρίση και ο νεοφιλελευθερισμός

Από την αρχή του χρόνου εννιά γυναίκες δολοφονήθηκαν από τους συζύγους ή συντρόφους τους. Ο αριθμός καταγγελιών στην ΕΛΑΣ αποδεικνύει ότι το φαινόμενο της βίας κατά των γυναικών έχει αυξητικές τάσεις καθώς το 2014 ο αριθμός των καταγγελιών ήταν 3.512 για να φτάσει το 2019 τις 5.540. Τα εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας τετραπλασιάστηκαν από το 2010 έως το 2019 στην Ελλάδα. Γενικά οι μισές γυναίκες θύματα ανθρωποκτονίας έχουν δολοφονηθεί από τον νυν ή τον προηγούμενο σύζυγο ή σύντροφο. Σύμφωνα με την έρευνα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων 13 εκατ. γυναίκες στην ΕΕ έχουν πέσει θύματα σωματικής βίας, δηλαδή το 7% των γυναικών 18 έως 74 ετών.

Τα ΜΜΕξαπάτησης αντιμετωπίζουν το ζήτημα σαν «κακία στιγμή», «οικογενειακή τραγωδία», σαν παρεκκλίνουσα ατομική συμπεριφορά του θύτη. Από την πλευρά της κυβέρνησης το ζήτημα αντιμετωπίζεται με οικονομικούς όρους καθώς η Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (όπως μετέτρεψε τη Γενική Γραμματεία Ισότητας η κυβέρνηση της Ν.Δ.) η ενδοοικογενειακή βία και η βία κατά των γυναικών έχει επιπτώσεις στην οικονομία καθώς θα απαιτηθούν κονδύλια για την ανακούφιση των κακοποιημένων γυναικών ή αυτές θα απουσιάζουν από την εργασία τους! Επιπλέον η κυβέρνηση ψήφισε τον νόμο για την υποχρεωτική συνεπιμέλεια των παιδιών, ακόμη κι αν εκκρεμούν αποφάσεις δικαστηρίων εναντίον του πρώην συζύγου. Σε ότι αφορά τον ΣΥΡΙΖΑ περιορίζεται στο να απαιτεί ουσιαστική λειτουργία των τμημάτων ενδοοικογενειακής βίας στην αστυνομία, να στελεχωθεί με προσωπικό και να επιμορφωθούν οι αστυνομικοί. Δες κι αν γίνει «γίνει ορατός στην αστυνομία ο όρος γυναικοκτονία» των ΟΗΕ, ΠΟΥ και ΕΕ τότε μάλλον λύθηκε το πρόβλημα. Και το σύνολο των αστικών κομμάτων υπερθεματίζει στην αυστηροποίηση των ποινών σαν λύση στο πρόβλημα.

Η έξαρση της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας κατά των γυναικών πάει χέρι χέρι με την οικονομική κρίση του συστήματος, με την πολιτική των μνημονίων που πλήττουν το σύνολο των εργαζομένων και ειδικά τις γυναίκες εργαζόμενες. Η ανεργία και η φτώχεια είναι μεγαλύτερη στις γυναίκες ενώ και η υποαπασχόληση τις αφορά σε μεγαλύτερο ποσοστό. Η απόκλιση των μισθών μεταξύ ανδρών και γυναικών εργαζομένων είναι 23% κατά μέσο όρο παγκόσμια. Η διάλυση και ιδιωτικοποίηση του κράτους πρόνοιας επιβάρυνε τις γυναίκες με την ανάληψη από αυτές μιας σειράς καθηκόντων φροντίδας, στο μέγαλωμα και στην εκπαίδευση των παιδιών, στη φροντίδα των ηλικιωμένων κ.ά.

Τα δέκα χρόνια μνημονίων συνεχίζονται ουσιαστικά με νέα μνημόνια με αφορμή την πανδημία. Το πλήθος αντεργατικών μέτρων, η αναστολή εργασίας, η τηλεργασία, η μη ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας, τα λοκντάουν και η τηλεκπαίδευση, ο εγκλεισμός και η γενική απαγόρευση κυκλοφορίας, η απαγόρευση των διαδηλώσεων και των συναθροίσεων, η άγρια καταστολή των κινητοποιήσεων, οι νόμοι για την ιδιωτικοποίηση της δημόσιας εκπαίδευσης, ο εργατοκτόνος νόμος Χατζηδάκη, που μετατρέπει τον εργαζόμενο σε σύγχρονο δούλο, χτυπά τον συνδικαλισμό και τις απεργίες και κινητοποιήσεις των εργαζομένων, αποτελούν συνέχεια των μνημονίων. Η πανδημία και οι συνέπειες της αποτυχημένης διαχείρισης της από τους νεοφιλελευθέρους της Ν.Δ. έχουν ως συνέπεια την ακόμα μεγαλύτερη ανεργία, φτώχεια, ανασφάλεια για το αύριο, εργασιακή επισφάλεια.

Κι όλα αυτά συνεπικουρούνται από την τεράστια ιδεολογική επίθεση που δέχονται οι εργαζόμενοι από την αστική τάξη και τις κυβερνήσεις της. Η αξία της ανθρώπινης ζωής, η αξιοπρέπεια των εργαζομένων έχουν εξευτελιστεί από τον νεοφιλελευθερισμό που απαξιώνει τους εργαζόμενους με τον χειρότερο τρόπο, ως «τεμπέληδες», «αμόρφωτους», «άξεστους» και «ένοχους για όλα τα κακά». Οι «άριστοι» είναι αυτοί που διαθέτουν πολύ χρήμα από όπου κι αν προέρχεται. Με την ατομικοποίηση που επιβάλλουν, με τις λογικές της ζούγκλας, με την κοινωνία του ανταγωνισμού, όπως και με την αναβίωση των πιο συντηρητικών και οπισθοδρομικών νοοτροπιών (πατρίδα, θρησκεία, οικογένεια) δηλητηριάζουν όλη την κοινωνία. Για τους «άριστους» όλοι οι από κάτω και ιδιαίτερα οι πιο αδύναμοι, γυναίκες, παιδιά, μετανάστες πρέπει να υπομένουν την εκμετάλλευση, τη σωματική και ψυχική βία, την κακοποίηση, τον βιασμό του σώματος και της ψυχής.

Ο αμοραλισμός και η διαφθορά των από πάνω δεν έχει όρια. Τι σημασία έχει που οι σημαντικές πηγές πλουτισμού προέρχονται από «παράνομες» δραστηριότητες εμπορίας ναρκωτικών,

εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική και εργασιακή εκμετάλλευση, εμπόριο όπλων; Είναι αυτοί που διαχέουν στις κοινωνικές και ανθρώπινες σχέσεις τη βία, που την προβάλλουν συνεχώς με τα προϊόντα της μαζικής κουλτούρας τους.

Όλη η παραπάνω εξέλιξη υπονομεύει και συρρικνώνει δραματικά τα δικαιώματα των γυναικών. Επιπλέον η υποχώρηση και η κρίση του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος, μαζί με την υποχώρηση του γυναικείου κινήματος, είχε σαν αποτέλεσμα να αφαιρεθούν σημαντικές κατακτήσεις από τις εργαζόμενες γυναίκες.

Η καταπίεση των γυναικών σαν φύλο, δεν οφείλεται στη «φύση» τους. Είναι δημιούργημα των ταξικών συστημάτων, της δουλείας, της φεουδαρχίας και του καπιταλισμού. Δεν υπήρχε σε όλη τη διάρκεια της πρωτόγονης κοινωνίας στην οποία οι γυναίκες απολάμβαναν την ισότητα με τους άνδρες. Ο καπιταλισμός από την αρχή της ύπαρξής του υποβάθμισε ακόμη περισσότερο τη θέση της γυναίκας με την πυρηνική οικογένεια, είτε κλείνοντας τη γυναίκα στο σπίτι να εξαρτάται αποκλειστικά από τον άνδρα εργάτη, είτε να εργάζεται σαν φθινό εργατικό δυναμικό. Ο καπιταλισμός έχει αναπτύξει την κατάλληλη ιδεολογία και σαν ταξική κοινωνία είναι ανδροκρατούμενη, όπως επίσης και τους κατάλληλους θεσμούς όπως την οικογένεια, τη θρησκεία, το κράτος, την αστυνομία, τους νόμους και τα δικαστήρια για να ενισχύουν αυτές τις σχέσεις υποδούλωσης και εκμετάλλευσης.

Το ζήτημα της καταπίεσης των γυναικών δεν αφορά μόνο τις εργαζόμενες γυναίκες. Όμως δεν μπορούμε να εξισώνουμε την καταπίεση στις γυναίκες διαφορετικών τάξεων. Οι γυναίκες της αστικής τάξης κατά κανόνα συνδέονται με τον σύζυγο με οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς δεσμούς που αντιπροσωπεύουν και τα συμφέροντα των ιδίων σαν μέλη της αστικής τάξης. Από την άλλη οι εργαζόμενες γυναίκες αποτελούν κομμάτι της εργατικής τάξης, και μάλιστα από τα πιο εκμεταλλεζόμενα.

Η θέση της γυναίκας ως ισότιμο μέλος μιας κοινωνίας σημαίνει την αναγκαιότητα της πάλης ενάντια στο σύστημα που γεννά τη γυναικεία καταπίεση, τον καπιταλισμό. Μόνο σε μια κοινωνία χωρίς ταξική ανισότητα, καταπίεση μειονοτήτων και εθνών θα καταργηθεί η ανισότητα των γυναικών — δηλαδή σε μια σοσιαλιστική κοινωνία. Το παραπάνω δεν σημαίνει ότι υποβαθμίζονται τα άμεσα αιτήματα, η πάλη ενάντια στην κατάργηση των κατακτήσεων του γυναικείου και εργατικού κινήματος και η πάλη για τη διεύρυνσή τους. Μόνο με τους αγώνες του γυναικείου και του εργατικού κινήματος μπορεί να μπει φραγμός στη βαρβαρότητα που επιφέρει ο παρηκμασμένος καπιταλισμός. Σε αυτόν τον αγώνα είναι απαραίτητο να παλέψουν μαζί άνδρες και γυναίκες εργαζόμενοι/ες. Είναι λάθος το ζήτημα των δικαιωμάτων των γυναικών να είναι υπόθεση των ΜΚΟ. Τα ζητήματα των γυναικών και οι διεκδικήσεις πρέπει να μπαίνουν μέσα στα σωματεία, στις δουλειές, στις σχολές, στα σχολεία, στις γειτονιές μας. Να διαπαιδαγωγούμαστε —γυναίκες και άντρες— με ένα άλλο τρόπο σκέψης και καθημερινής πρακτικής. Το γυναικείο κίνημα πρέπει να υπάρχει ως ανεξάρτητο κίνημα, αλλά η πάλη των γυναικών για ισότητα συμπορεύεται με την πάλη του εργατικού κινήματος και τις διεκδικήσεις του.

— **Δημιουργία δημόσιων δομών ώστε να βρίσκουν καταφύγιο οι γυναίκες και τα παιδιά, με οικονομική, νομική και ψυχολογική βοήθεια.**

— **Άμεση εξεύρεση εργασίας των κακοποιημένων γυναικών.**

— **Άμεση και γενναία αύξηση του κατώτατου μισθού - Ισοτιμία μισθών μεταξύ γυναικών -αντρών, κατάργηση της μερικής απασχόλησης.**

— **Δημόσιοι και δωρεάν παιδικοί σταθμοί και δομές στήριξης της οικογένειας.**

— **ΑΜΕΣΗ κατάργηση όλων των μνημονιακών νόμων - του νόμου Χατζηδάκη και του νόμου Τσιάρα.**

Επίκαιρα...

Προσπάθεια ίδρυσης λατομείου στον νομό Σερρών

Κύμα έντονων αντιδράσεων έχει προκαλέσει στον νομό Σερρών η επιχειρηματική πρόθεση του «Φορέα εκμετάλλευσης: Ιωάννης Γερμενίδης» να λειτουργήσει λατομείο γρανίτη στο δάσος της Λαϊλιάς, εκμεταλλεζόμενος τον πρόσφατο αντιπεριβαλλοντικό νόμο που επιτρέπει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες στις περιοχές NATURA. Το συγκεκριμένο σχέδιο έχει ματαιωθεί συνολικά τέσσερις φορές από το 1990, με τελευταία αυτή του 2007. Παράλληλα, έχουν εντοπιστεί και τα αντίστοιχα «μαγειρέματα» της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στην διαδικασία αυτή, η οποία υποβιβάζει σκοπίμως την ένταση του θορύβου που δημιουργείται (πχ. ως στάθμη θορύβου των φορτηγών και των εκσκαφών αναφέρει τα 40 ντεσιμπέλ, δηλ. κάτω από το μέσο θόρυβο ενός σπιτιού).

Η λίστα με τα περιβαλλοντικά εγκλήματα αυξάνεται συνεχώς. Αν δεν θέλουμε εμείς και τα παιδιά μας να ζούμε μέσα στην κόλαση της μόλυνσης, θα πρέπει να αναλάβουμε δράση, ακολουθώντας τον δρόμο που έδειξαν οι κοινωνίες της Κερατέας και της Χαλκιδικής.

Ενυπόγραφη Ομερτά καλούνται να ορκιστούν οι εργαζόμενοι στη ΔΕΥΑ Καλαμάτας

Με πρόσχημα την προστασία προσωπικών δεδομένων, η εργοδοσία της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Καλαμάτας παρουσίασε στους εργαζομένους της ένα κατάπτυστο ιδιωτικό συμφωνητικό, το οποίο τους απαγορεύει να μιλήσουν για «εμπιστευτικές» πληροφορίες της εταιρίας. Βέβαια, ως τέτοιες ορίζονται όλα όσα συμβαίνουν εντός του εργασιακού χώρου.

Οι εργαζόμενοι δεν θα μπορούν να απευθύνονται στο σωματείο τους, σε δικηγόρο, στην επιθεώρηση εργασίας ή άλλη υπηρεσία ενώ η μισθοδοσία, η σύμβαση και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, θεωρούνται ιδιοκτησία της εταιρείας και οι εργαζόμενοι θα στερούνται του δικαιώματος αναζήτησης μιας δεύτερης γνώμης στα όσα υπογράφουν. Το κείμενο απαγορεύει στους εργαζομένους να καταθέσουν πληροφορίες, χωρίς την άδεια της εταιρείας, ακόμα και αν κληθούν με δικαστική απόφαση (π.χ. για οποιοδήποτε εργασιακό θέμα). Ακόμη και μετά την λύση της εργασιακής σχέσης, θα είναι αδύνατον να διεκδικήσουν το στιγμιότυπο (ακύρωση απόλυσης, δεδουλευμένα, αποζημιώσεις για σωματική ή ηθική βλάβη κλπ.), καθώς δεν θα είναι ικανοί να χρησιμοποιήσουν έγγραφα ή πληροφορίες ως αποδεικτικά στοιχεία. Οι ίδιες απαγορεύσεις θα ισχύουν και για τα σωματεία, που θα απαγορεύεται να επικοινωνούν με δευτεροβάθμια συνδικαλιστικά όργανα ή άλλα σωματεία ή να διανέμουν και να δημοσιεύουν ανακοινώσεις.

Αυτός είναι ο εργασιακός μεσαίωνας, που η ίδια η κυβέρνηση της ΝΔ προσπαθεί να επιβάλλει.

Εργατικό ατύχημα στο δήμο Αγρινίου

Εργαζόμενος, με δίμηνη σύμβαση στον τομέα πρασίνου του δήμου Αγρινίου, έπεσε από σκάλα ενώ εκτελούσε εργασίες κοπής δέντρου. Αρκετές καταγγελίες έχουν γίνει κατά καιρούς από εργαζομένους του ίδιου δήμου, μόνιμους ή μη, ότι δεν τους δίνονται καν τα προβλεπόμενα είδη προστασίας και στον χρόνο που θα έπρεπε.

Τα εργατικά ατυχήματα - εγκλήματα, σε όλους τους κλάδους, πληθαίνουν μέρα με την ημέρα, απόρροια της παντελούς ανυπαρξίας μέτρων ασφαλείας στους χώρους εργασίας, της υποστελέχωσης, των ανύπαρκτων ελέγχων, της εντατικοποίησης της εργασίας, της ασυδοσίας της εργοδοσίας. Με το πρόσφατο νομοσχέδιο για τα Εργασιακά είναι βέβαιο πως τα εργατικά «ατυχήματα»-εγκλήματα θα συνεχίσουν να πληθαίνουν.

Να οργανωθούμε για να σταματήσουμε την άνοδο των τιμών

Σε μια περίοδο πολύ δύσκολη για τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα έρχονται να προστεθούν, με σταθερά ανοδική πορεία το πρώτο εξάμηνο του 2021 και μέχρι σήμερα, οι αυξήσεις τιμών σε αγαθά πρώτης ανάγκης και κυρίως του ρεύματος. Συνολικά ο δείκτης τιμών καταναλωτή στην Ελλάδα αυξήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2021 κατά 3% (ξεκινώντας από -2% τον Ιανουάριο και φτάνοντας στο 1% τον Ιούνιο και 1,4% τον Ιούλιο).

Μόνο για τον Ιούνιο οι αυξήσεις σε σχέση με πέρυσι ήταν στα βασικά είδη διατροφής: κρέας (17%), πατάτα (8,6%), βρώσιμα έλαια εκτός ελαιολάδου (15%), νωπά ψάρια (4,1%), με τα τυριά, πουλερικά και νωπά λαχανικά να ακολουθούν. Η αύξηση των τιμών σε ηλεκτρισμό, φυσικό αέριο και πετρέλαιο θέρμανσης έφτασε στο 4,2% αλλά και σε καύσιμα και λιπαντικά, καινούργια αυτοκίνητα, εισιτήρια μεταφοράς επιβατών με αεροπλάνο, φτάνει στο 5,8%. Η άνοδος των τιμών που αναμένεται ακόμη και μέσα στον Σεπτέμβρη είναι τρομακτική, σύμφωνα με την ίδια την κυβέρνηση αναμένονται αυξήσεις ακόμη και 50% στα τιμολόγια του ρεύματος, η τιμή του ψωμιού στο 1,20 ευρώ και του καφέ στα 5 ευρώ!

Το μεγάλο «πάρτι» στην αγορά ενέργειας

Η προσπάθεια από τους νεοφιλελεύθερους για την πλήρη ιδιωτικοποίηση του ρεύματος, με ιδιώτες «παραγωγούς» ηλεκτρικής ενέργειας, την πλήρη ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ και ιδιώτες «παρόχους» ενέργειας οδήγησε στην πλήρη απελευθέρωση των τιμών. Το νέο «Χρηματιστήριο Ενέργειας», το οποίο αφορά τις χονδρεμπορικές τιμές ρεύματος μετατρέπει την παροχή ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος σε μία αγορά πρόσφορη για την λεηλασία του εισοδήματος των εργαζόμενων και φτωχών λαϊκών μαζών. Ταυτόχρονα, το πολυδιαφημισμένο πρόγραμμα της ΕΕ για την «Πράσινη Ανάπτυξη» (Green Deal), που οι καπιταλιστές δηλαδή οι υπαίτιοι για την καταστροφή του περιβάλλοντος, «εφηύραν» για την δήθεν προστασία του, στην πράξη σημαίνει μεγάλες αυξήσεις. Οι «σωτήρες» μας, για να μειώσουν την εκπομπή ρύπων διοξειδίου του άνθρακα, επιβάλλουν στη ΔΕΗ αυξημένα τέλη τα οποία μετακυλούν στους λογαριασμούς. Δηλαδή μας χρεώνουν την «προστασία» του περιβάλλοντος που η δική τους δραστηριότητα καταστρέφει.

Οι παραπάνω αυξήσεις των τιμών, οφείλονται:
1. Στην αύξηση του γενικού δείκτη τιμών παραγωγού στη βιομηχανία, με τον μέσο Γενικό Δείκτη του δωδεκαμήνου Αυγούστου

2020 - Ιουλίου 2021, σε σύγκριση με τον μέσο Γενικό Δείκτη του δωδεκαμήνου Αυγούστου 2019 - Ιουλίου 2020, να αυξάνεται κατά 1,1%. Πρακτικά, αυτό σημαίνει την αύξηση του κόστους παραγωγής της εγχώριας βιομηχανίας και κατά συνέπεια την αύξηση της τιμής πώλησης των εμπορευμάτων.

2. Στην ανατίμηση διεθνών των πρώτων υλών. Οι ετήσιες αυξήσεις στις διεθνείς τιμές πρώτων υλών είναι τρομακτικές: προπάνιο (83%), φυσικό αέριο (82%), βενζίνη (53%), πετρέλαιο θέρμανσης (46%), καφές (49%), βρώμη (40%), ζάχαρη (28%), πουλερικά (36%), χοιρινό (28%), μοσχάρι (15%), κ.α. ενώ στις βιομηχανικές πρώτες ύλες: άνθρακας (117%), λίθιο (99%), ανθρακικό νάτριο (74%).

3. Την τεράστια οικονομική κρίση που πυροδοτήθηκε από την πανδημία το 2019-20 και τα καταστροφικά «lockdown» της παγκόσμιας οικονομίας. Οι νεοφιλελεύθεροι καπιταλιστές προσπαθούν για άλλη μια φορά να φορτώσουν την κρίση τους στις δικές μας τσέπες.

4. Για τον ελληνικό καπιταλισμό, η εκτεταμένη καταστροφή που έχει υποστεί η παραγωγική του βάση καθ' όλη την διάρκεια του μακρού κύματος κάμψης του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος και ειδικότερα την τελευταία μνημονιακή δεκαετία, τον καθιστά εξαιρετικά ευάλωτο στις διεθνείς διακυμάνσεις των τιμών. Έχοντας φτάσει να εισάγει μία τεράστια γκάμα εμπορευμάτων, ακόμη και πρώτων υλών και αγροτικών προϊόντων, ο ελληνικός καπιταλισμός γίνεται ο τελικός αποδέκτης αυτών των αυξήσεων των τιμών. Η κερδοσκοπία των κεφαλαίων που δραστηριοποιούνται σε αυτόν πραγματοποιείται κυρίως μέσω της αφαίμαξης των εργατικών και λαϊκών νοικοκυριών με την αύξηση των τιμών (και την δημιουργία καρτέλ για την διατήρησή τους σε υψηλά επίπεδα) αφού δεν μπορούν να πετύχουν κέρδη στον διεθνή ανταγωνισμό.

Η κερδοσκοπία αυτή αντικειμενικά αυξάνει την κοινωνική πίεση. Η αφαίμαξη των εργατικών και φτωχών λαϊκών νοικοκυριών μετά από μία δεκαετία μνημονικών πολιτικών, με θηριώδη ποσοστά ανεργίας, μειώσεις μισθών και επιδομάτων, εξάντληση καταθέσεων και περιορισμό της κατανάλωσης σε βασικά είδη ανάγκης θα οδηγήσει σε αύξηση της οργής και της δυσανεξίας των μαζών. Αυτή την δίκαιη οργή και δυσανεξία πρέπει να την μετατρέψουμε σε αγώνες για να τσακίσουμε την ακρίβεια, την φτώχεια και την εξαθλίωση, να οργανωθούμε σε γειτονιές και χώρους δουλειάς, να παλέψουμε για να ανατρέψουμε την κυβέρνηση που την νομοθετεί και την επιβάλει, μια χούφτα καπιταλιστών που μας καταδικάζει σε αυτμή. Για εμάς είναι πια ζήτημα επιβίωσης – ζήτημα ζωής και θανάτου!

«Αύξηση» κατώτατου μισθού: ο εμπαιγμός της κυβέρνησης δεν έχει όρια

Στα τέλη Ιουλίου, η κυβέρνηση ανακοίνωσε πανηγυρικά την «αύξηση» του κατώτατου μισθού, από 1^η Ιανουαρίου του 2022, κατά 2% ήτοι 13 (!) ολόκληρα ευρώ τον μήνα. Αφού πρώτα μείωσε τις ασφαλιστικές εισφορές, παρουσιάζοντάς το σαν αύξηση των αποδοχών των εργαζομένων, τώρα η κυβέρνηση ξανακοροϊδεύει τους εργαζόμενους με μια πενιχρή αύξηση του κατώτατου μισθού. Φυσικά, οι εργαζόμενοι καμία εμπιστοσύνη δεν μπορούν και δεν πρέπει να δείξουν στις υποσχέσεις για «ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας», η οποία από το 2023 θα αρχίσει πάλι να εποπτεύεται από την ΕΚΤ με ένα Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα ύψους 16 δισ. σε φόρους! Μια οικονομία που βίωσε την τρίτη χειρότερη μείωση του ΑΕΠ στην Ευρωζώνη το 2020 και η οποία βουλιάζει συνεχώς λόγω της αποεπένδυσης, με τις μόνες επενδύσεις που γίνονται τα τελευταία χρόνια να είναι από διάφορους «ημέτερους» της κυβέρνησης, αρπακολλατζίδικες startup που εξαφανίζονται εν μια νυκτί και από διάφορους αεριτζήδες στον κλάδο του επισιτισμού- τουρισμού.

Η κυβέρνηση, εκμεταλλευόμενη την πανδημία, έχει ψηφίσει και ετοιμάζεται να ψηφίσει έναν ορυμαγδό μέτρων με στόχο την διάλυση του πυρήνα του εργατικού δικαίου και των εργατικών δικαιωμάτων (ό,τι έχει απομείνει από αυτά, μετά από 10 χρόνια Μνημονίων). Το εργατοκτόνο νομοσχέδιο Χατζήδakis –που θεσμοθετεί την ελαστική και επισφαλή εργασία, καταργεί ουσιαστικά το δικαίωμα στην απεργία και φακελώνει συνδικαλιστές και σωματεία– η ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης, η απελευθέρωση των απολύσεων με πρόσχημα τον εμβολιασμό, είναι μόνο μερικά από τα χτυπήματα της κυβέρνησης απέναντι στους εργαζόμενους. Η συσσωρευμένη οργή των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων για την παταγώδη αποτυχία και ανικανότητα της κυβέρνησης φαίνεται να γίνεται αντιληπτή από την κυβέρνηση η οποία για να την προλάβει εξοπλίζει και αναβαθμίζει την αστυνομία, ενισχύοντας το Κράτος Έκτακτης Ανάγκης.

Καθ' όλη την διάρκεια της πανδημίας, οι εργαζόμενοι δούλεψαν σε απάνθρωπες συνθήκες. Τηλεργασία και διάλυση κάθε έννοιας προσωπικής και κοινωνικής ζωής ή για όσους δούλεψαν δια ζώσης κίνδυνος της ζωή τους λόγω μη παροχής στοιχειωδών μέτρων ασφάλειας της υγείας. Κοινός παρανομαστής ήταν η εντατικοποίηση της εργασίας και οι μισθοί πείνας. Οι αναστολές των συμβάσεων εργασίας, αντικαθιστώντας τον μισθό με το επίδομα των 534 ευρώ τον

μήνα από το κράτος είχαν αποτέλεσμα πολλοί εργαζόμενοι να δουν μειωμένο το εισόδημα τους στο τέλος του χρόνου κατά 2 με 4 μισθούς. Τώρα, διχάζοντας τους εργαζόμενους σε «εμβολιασμένους» και «μη εμβολιασμένους», ο Μητσοτάκης πλασάρει το ξεροκόμματο των 13 ευρώ το μήνα στους εργαζόμενους σαν αύξηση.

Η κατάσταση που διαμορφώνεται για τους εργαζόμενους είναι ασφυκτική. Η πανδημία επανακάμπτει ανεξέλεγκτη, η οικονομία συνεχώς κατρακυλάει, εργασιακά δικαιώματα και δημοκρατικές ελευθερίες χτυπιούνται ανελέητα. Η πανδημία ανέδειξε τον ταξικό αποκλεισμό από την δημόσια υγεία και περίθαλψη, αποτέλεσμα της νεοφιλελεύθερης διαχείρισης του δημοσίου συστήματος υγείας. Δεκάδες χιλιάδες μαθητές αποκλείονται από την δημόσια και δωρεάν τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι πλειστηριασμοί πρώτης κατοικίας έχουν ξεκινήσει. Ότι δεν κάηκε από την εγκληματική πολιτική της κυβέρνησης στις πυρκαγιές θα το πάρουν οι τράπεζες. Ο κατώτατος μισθός είναι ο τρίτος χαμηλότερος στην Ευρώπη, ενώ οι τιμές των καταναλωτικών αγαθών συνεχώς αυξάνονται. Μέσα σε όλα αυτά η αύξηση κατά 13 ευρώ του κατώτατου μισθού μόνο ως ξεδιάντροπη κοροϊδία των εργαζομένων μπορεί να εκληφθεί. Από την άλλη, είναι τόσο βαθεία η κρίση του καπιταλιστικού συστήματος, που τα αστικά επιτελεία το μόνο που μπορούν να προσφέρουν είναι δουλικές σχέσεις εργασίας, πενιχρούς μισθούς και ακραία καταστολή, ενώ κάπου- κάπου θα δίνεται και ένα ξεροκόμματο για «ξεκάρφωμα».

Καμία εμπιστοσύνη, κανένας συμβιβασμός απέναντι στους νεοφιλελεύθερους κανίβαλους που μας λοιδορούν, νομίζοντας ότι με ψίχουλα θα μας ξεγελάσουν. Καμία εμπιστοσύνη και στον τσαρλατάνο Τσίπρα και τον ΣΥΡΙΖΑ, που τάζουν λαγούς με πετραχήλια στους εργαζόμενους (ενώ το ίδιο διάστημα έχουν ψηφίσει τόσα αντεργατικά και αντιλαϊκά μέτρα της ΝΔ μαζί με τα μισά άρθρα του εργατοκτόνου Ν/Σ Χατζήδakis). Εργαζόμενοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα πρέπει να εμπιστευτούμε τις δυνάμεις μας, να οργανωθούμε και να παλέψουμε. Είναι ο μόνος τρόπος για να αντιμετωπιστεί η νεοφιλελεύθερη λαίλαπα φτώχειας και εξαθλίωσης. Να οργανωθούμε σε επιτροπές και σωματεία προτάσσοντας τον συλλογικό αγώνα στο δηλητήριο της ατομικής ευθύνης που σπέρνουν οι κοινωνικά ανεύθυνοι και επικίνδυνοι νεοφιλελεύθεροι. Είναι ο μόνος τρόπος για να σωθούμε. Είναι ο μόνος τρόπος για να επιβάλλουμε το δικό μας.

■ Νίκος Σπ.

Από την δράση μας

Εξαγορά της Wind από την United Group

Πανηγυρίζει ο Άδωνις –

Ανησυχούν οι εργαζόμενοι

Στα μέσα Αυγούστου ανακοινώθηκε η εξαγορά της Wind Hellas από την United Group, που ανήκει στον βρετανικό επενδυτικό όμιλο BC Partners. Η εξέλιξη ήταν αναμενόμενη για την Wind, αφού τα hedge funds, που την ήλεγχαν μέσα από την μητρική Crystal Almond Holdings, ήταν έτοιμα από καιρό να την πουλήσουν και αναζητούσαν την κατάλληλη ευκαιρία. Η εξαγορά αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 2022 και έχει εκτιμώμενο τίμημα σχεδόν 1 δισ. ευρώ, από τα οποία τα funds θα λάβουν περίπου το μισό ποσό σε μετρητά, ενώ το υπόλοιπο μισό αφορά την ανάληψη του δανεισμού της Wind.

Η United Group είναι πάροχος υπηρεσιών επικοινωνίας και μέσω των μαζικής ενημέρωσης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Στην Ελλάδα έχει ήδη εξαγοράσει τη Nova-Forthnet, ενώ με την αγορά της Wind εξελίσσεται σε έναν καθολικό πάροχο συνδρομητικής τηλεόρασης και κινητής τηλεφωνίας, με αθροιστικά 5 εκατ. συνδρομητές. Γίνεται έτσι ο δεύτερος μεγαλύτερος πάροχος στη χώρα στις υπηρεσίες σταθερής και τηλεόρασης, πλησιάζοντας την πρώτη Cosmote.

Η συμφωνία πώλησης έγινε δεκτή με πανηγυρισμούς από τον υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Άδωνι Γεωργιάδη, ο οποίος την χαρακτήρισε σαν «μία ακόμη ψήφο εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία». Τα ενθουσιώδη αισθήματα του ανεκδιήγητου υπουργού δεν συμμερίζομαστε όμως και οι εργαζόμενοι, οι οποίοι ανησυχούμε ότι η εξαγορά της Wind από την εταιρεία που ελέγχει τη Nova θα οδηγήσει σε νέο γύρο επιθέσεων στους εργαζόμενους.

Ήδη την τελευταία δεκαετία το προσωπικό της Wind έχει μειωθεί σχεδόν κατά το ήμισυ, από 2.000 σε περίπου 1.000 άτομα, μέσα από προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, απολύσεις, μεταφορά τεχνικών σε θυγατρικά σχήματα (όπως η Victus) και εκχώρηση των υπηρεσιών τηλεφωνικού κέντρου σχεδόν αποκλειστικά σε εργολαβικές εταιρείες με τη μέθοδο του outsourcing. Οι συλλογικές συμβάσεις έχουν παγώσει από το 2014 ενισχύοντας την περαιτέρω απορρύθμιση των όρων εργασίας. Καθοριστικό ρόλο στην αύξηση της κερδοφορίας της Wind έπαιξε η με κάθε τρόπο συμπίεση του εργατικού κόστους, αλλά και η μείωση του πάγιου κόστους, αφού στοιχεία υποδομών πωλήθηκαν στην εταιρεία Vantage Towers.

Ένα σενάριο που θεωρείται πιθανό τώρα είναι ότι επειδή και οι δύο εταιρείες, Nova-Forthnet και Wind, έχουν υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας, μπορεί τα αντίστοιχα τμήματα να συνενωθούν, με ανάλογες μειώσεις προσωπικού. Ταυτόχρονα ανησυχία υπάρχει και στις εμπλεκόμενες εταιρείες, πχ. η United Group θα αναλάβει και το 50% της Victus που κατείχε η Wind. Άλλα και στη Vodafone ασκούνται μεγάλες πιέσεις, καθώς οι ανακατατάξεις στο τηλεπικοινωνιακό τοπίο την φέρνουν τρίτη στον ανταγωνισμό, με αναμενόμενες επιπτώσεις στους εργαζόμενους.

Κόντρα στις θριαμβολογίες και τα καθησυχαστικά-υπνωτικά μηνύματα της εργοδοσίας, το Ενιαίο Σωματείο Εργαζομένων Vodafone-Wind-Victus πραγματοποιεί καμπάνια ενημέρωσης και προετοιμασίας των συναδέλφων για τους κινδύνους που εγκυμονούν οι εξελίξεις.

■ Θεοδωροπούλου Σοφία, μέλος ΔΣ
Ενιαίου Σωματείου Εργαζομένων
Vodafone-Wind-Victus

Έξω απ' τις σχολές οι μπάτσοι, όχι η νεολαία!

Μετά από 1,5 χρόνο κλειστά πανεπιστήμια, η κυβέρνηση επιχειρεί ένα άνοιγμά τους χωρίς ουσιαστικά μέτρα προστασίας, προωθώντας τη διαίρεση του «κοινωνικού αυτοματισμού» μεταξύ ανεμβολιαστών και εμβολιασμένων φοιτητών. Ανακοίνωσε πως στους ανεμβολιαστούς η είσοδος θα επιτρέπεται με 2 τεστ την εβδομάδα, συνολικού κόστους 20 ευρώ. Χρησιμοποιούν έτσι ξανά την πανδημία ως όχημα επίθεσης: εντείνουν τον ταξικό αποκλεισμό για όποιον δεν έχει να πληρώσει, ενώ προωθούν ελέγχους και απαγορεύσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εγκατάσταση σκειούριτι και πανεπιστημιακής αστυνομίας – αλλά και για επεμβάσεις ενάντια στη λειτουργία των γενικών συνελεύσεων, των συλλόγων και αγώνων των φοιτητών. Πρέπει να απαντήσουμε ενωμένοι: Για τις αποτυχίες στον εμβολιασμό ευθύνεται η κυβέρνηση των αρπακτικών νεοφιλελεύθερων, της εγκληματικής «ατομικής ευθύνης», τον ανορθολογισμό που έσπειραν οι «ειδικοί» της – καμία ανοχή στις ποινές που θέλει προσχηματικά να επιβάλλει! Εμείς, μέσα από τις δημοκρατικές διαδικασίες του φοιτητικού κινήματος και τους αγώνες μας, είμαστε αυτοί που προωθούμε πραγματικά τον καθολικό εμβολιασμό, μαζί με τη διεκδίκηση όλων των αναγκαίων υγειονομικών μέτρων.

Η χρεοκοπία διαρκείας του ελληνικού καπιταλισμού οδηγεί τους ακραίους νεοφιλελεύθερους του Μητσοτάκη σε μια λυσσαλέα επίθεση, με στόχο να πισωγυρίσει ο εκπαιδευτικός μηχανισμός ολόκληρες δεκαετίες. Η κυβέρνηση προετοιμάζει καιρό το έδαφος για να αναδιαμορφώσει πλήρως το ακαδημαϊκό τοπίο: η βαθιά, ποιοτική τομή του ν. Κεραμέως-Χρυσοχοϊδή στοχεύει ακριβώς εκεί. Ήδη από τον πρώτο χρόνο της ΕΒΕ 40.000 μαθητές αποκλείονται από την γ' βάρθια εκπαίδευση και δεκάδες σχολές, με ελάχιστους ή καθόλου εισακτέους, ετοιμάζονται για κλείσιμο. Ταυτόχρονα, επιδιώκει να δημιουργήσει ένα ασφυκτικό πλαίσιο, με διαγραφές, πανεπιστημιακή αστυνομία, πειθαρχικά, κάμερες κ.λπ. ώστε να ξεριζώσει το φοιτητικό κίνημα. Μαζί και με τον προηγούμενο νόμο για τη σύνδεση χρηματοδότησης-«αξιολόγησης» με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, η Αγορά της Εκπαίδευσης μεγαλώνει επικίνδυνα: σπρώχνουν τη νεολαία

στην φτηνή κατάρτιση, στα ιδιωτικά κολλέγια (εξίσωσαν επαγγελματικά τα πτυχία τους με ΑΕΙ) – ενώ είμαστε ένα βήμα πριν την επιβολή διδασκτρών σε προπτυχιακά, καθώς ήδη γενικεύονται σε μεταπτυχιακά και ξενόγλωσσα προπτυχιακά. Με τέτοιες ριζικές αλλαγές προετοιμάζουν τη ντε φάκτο κατάργηση του Άρθρου 16 του Συντάγματος για το δημόσιο, δωρεάν χαρακτήρα της γ' βάρθιας εκπαίδευσης, ώστε να επαναφέρουν και την τυπική κατάργηση του.

Στις σημαντικές φετινές κινητοποιήσεις, φοιτητές και νεολαία βγήκαν μαζί στον δρόμο, βοηθώντας να σπάσει το κλίμα κρατικής τρομοκρατίας, μεγαλώνοντας την απονομιμοποίηση και φθορά της κυβέρνησης (που σήμερα «απογειώνεται»), πετυχαίνοντας μια μερική νίκη απέναντί της: η εγκατάσταση της πανεπιστημιακής αστυνομίας αναβλήθηκε και το προχώρημά της έχει γίνει δύσκολο.

Η νίκη αυτή, όμως, δεν ολοκληρώθηκε – και υπάρχει κίνδυνος να μετατραπεί σε ήττα. Πέρα από αντικειμενικές δυσκολίες (κλειστές σχολές, μια συντηρητικοποίηση και αποπολιτικοποίηση μετά την αθλιότητα του ΣΥΡΙΖΑ), ο κύριος λόγος είναι οι χρόνιες αδυναμίες του φοιτητικού κινήματος με συντριπτική ευθύνη των ΠΚΣ/ΚΝΕ και ΕΑΑΚ. Συμφορέθηκαν στη βάση της αντι-κατάληψης, του περιορισμού και περιχαράκωσης των κινητοποιήσεων (ιδιαίτερα στο κρίσιμο «κέντρο» της Αθήνας). Προώθησαν «Δελτία Τύπου» και συσκέψεις ΔΣ σε βάρος κάθε προσπάθειας για επιτροπές και συντονιστικά. Αντί για τον κεντρικό στόχο ανατροπής του νόμου και σύγκρουσης με την κυβέρνηση, αποπροσανατόλισαν –και συνεχίζουν να το κάνουν– με συνθήματα όπως «φοιτητές ξανά» ή με το παραμύθι του μπλοκαρίσματος εφαρμογής στις συγκλήτους. Οι αδυναμίες, η ρεφορμιστική ή εντελώς συγχυσμένη πολιτική, η αντιδημοκρατική πρακτική τους βαραίνουν πλέον αποφασιστικά μέσα στις σημερινές κρίσιμες συνθήκες ή οδηγούν και σε εκφυλιστικά φαινόμενα. Ιδιαίτερα τα ΕΑΑΚ πραγματοποιήσαν μια δεξιά στροφή, ενώ στο εσωτερικό τους επικρατεί μια κατάσταση αχαράκτηριστη.

Ευθύνες έχουν και οι διάφοροι «αναρχικοί-αυτόνομοι», που δρουν εξίσου διαλυτικά, όταν ξυπνούν από το λήθαργό τους. Αναπαράγουν κάθε ιδεολόγημα των αντιπάλων μας,

όπως «έξω κόμματα και παρατάξεις». Σπέρνουν σύγχυση και κατακερματισμό μέσω μιας επιδερμικής «αντικαταστολής» ή «διαθεματικών» δράσεων χωρίς κεντρικό στόχο.

Αλλάζοντας τους συσχετισμούς – Με μια επαναστατική πολιτική

Η καθημερινότητα γίνεται αφόρητη για τη νεολαία, εγκυμονώντας ξεσπάσματα και αγώνες, που μπορούν με μια κατάλληλη πολιτική να εξελιχθούν σε μαζικό κίνημα και σύγκρουση με την κυβέρνηση, βάζοντας στο τραπέζι την ανακοπή της αντι-εκπαιδευτικής λαίλαπας και συμβάλλοντας στην αλλαγή των κοινωνικών και πολιτικών συσχετισμών μέσα από ένα νέο κύμα αγώνων. Το φοιτητικό κίνημα πρέπει, όμως, να υπερβεί σοβαρές αδυναμίες. Ξεκινώντας από την άμεση αντίδραση σε όποια προσπάθεια επιβολής πανεπιστημιακής αστυνομίας. Με ένα σχέδιο αγώνων, για την ενότητα και ανάπτυξη του κινήματος, την ανύψωση του πολιτικού επιπέδου των νέων κόντρα σε κάθε ατομικοποίηση. Χρειάζεται **Αγώνας Διαρκείας** με βάση τις δομές αυτοοργάνωσης (συνελεύσεις, επιτροπές, συντονιστικά), με μαχητικά μέσα (καταλήψεις, μπλόκα σε δρόμους, εξορμήσεις σε γειτονίες κ.ά.), που θα βάλουν και το καθήκον της μαζικής αυτοάμυνας στην κρατική καταστολή. Να διαμορφώσουμε μια συμμαχία με μαθητές, εκπαιδευτικούς και εργαζόμενους στη βάση της υπεράσπισης των δικαιωμάτων μας. Να υπερασπιστούμε τη δημοκρατική λειτουργία και αυτονομία των συλλόγων, απέναντι σε κάθε επιχείρηση υπονόμευσης και καταστολής τους, με πρόσχημα την πανδημία ή με απευθείας κρατικές παρεμβάσεις για ηλεκτρονικές ψηφοφορίες και «απολιτικές» ενιαία ψηφοδέλτια. Πάνω σε τέτοια καθήκοντα μπορεί –και παλεύουμε– να χτιστεί μια ενότητα πραγματική, αγωνιστική, όχι «δήθεν» και εκλογικιστική, με όποια δύναμη θέλει πραγματικά να παλέψει.

Μετά από μια χρονιά όπου είχαμε καθοριστική συμβολή στο σπάσιμο της τρομοκρατίας, δώσαμε έμπρακτα το διακριτό στίγμα μιας άλλης πολιτικής μέσα στις φοιτητικές κινητοποιήσεις, η ΣΣΠ –έχοντας κάνει ένα πολύ ζωντανό, πλούσιο καλοκαιρινό εργαστήριο απολογισμού και σχεδιασμού στο 18ο Αντικαπιταλιστικό Κάμπινγκ–, μπαίνει με δύναμη

στο νέο ακαδημαϊκό έτος. Η ενίσχυση της είναι απαραίτητη για το ξεμπλοκάρισμα των αδιεξόδων που σήμερα βαραίνουν το φοιτητικό κίνημα. Επόμενοι σταθμοί η διαδήλωση στη ΔΕΘ και το 2μερο της ΣΣΠ – στην πρώτη γραμμή των αγώνων, για ένα φοιτητικό κίνημα ανασυγκροτημένο και νικηφόρο!

- **Κάτω η λαομίσητη κυβέρνηση της ΝΔ & οι ν. Κεραμέως.**
- **Έξω αστυνομία – σκειούριτι απ' τις σχολές.**
- **ΟΧΙ σε μείωση εισακτέων, κλείσιμο σχολών, διαγραφές, δίδακτρα, «αξιολόγηση». Κανένας νέος έξω απ' την εκπαίδευση.**
- **Λεφτά για τις κοινωνικές ανάγκες, όχι για εξοπλισμούς, καταστολή, πλούσιους. Δημόσια Δωρεάν Παιδεία και Υγεία για όλους.**

Ως Εδώ με την Λαομίσητη Κυβέρνηση Μητσοτάκη
ΜΕ ΑΓΩΝΕΣ ΝΑ ΤΟΥΣ ΔΙΩΞΟΥΜΕ

ΔΙΑΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΣΤΗ ΔΕΘ
ΣΑΒΒΑΤΟ 11/9, 18:00
Εγνατία με Αγίας Σοφίας

Όχι Δίδακτρα, Διαγραφές, Βάση Εισαγωγής
Κανένας νέος έξω απ' την εκπαίδευση
Έξω η Αστυνομία απ' τις σχολές
Κάτω οι αντεργατικοί νόμοι και η καταστολή
Έξω από τα σφαγεία Ευρώ – ΕΕ – ΝΑΤΟ

ΛΕΦΤΑ ΓΙΑ ΥΓΕΙΑ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΜΙΣΘΟΥΣ
ΟΧΙ ΓΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥΣ – ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ – ΤΡΑΠΕΖΕΣ

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΠΑΛΗ
sosialistiki-spoudastiki-pali.blogspot.com

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΠΑΛΗ
<http://sosialistiki-spoudastiki-pali.blogspot.com>

Κυβέρνηση προς μαθητές: «Δεν είμαστε όλοι ίσοι» Σπρώχνουν τη νεολαία στην αμορφωσιά και το περιθώριο

Το Υπουργείο Παιδείας βρήκε τη λύση για τον 1,5 χρόνο τηλε-εκπαίδευσης στα σχολεία: πέταγμα εκτός πανεπιστημίων πάνω από 40.000 μαθητών με τη θέσπιση της ΕΒΕ. 16.000 θέσεις στις σχολές μένουν κενές, ενώ δεκάδες τμήματα έχουν καθόλου ή μόνο μερικές δεκάδες **εισακτέους και είναι τα πρώτα που απειλούνται στο επόμενο σαρωτικό κλείσιμο που θα επιχειρήσει η κυβέρνηση.**

Η βίαιη προσαρμογή της εκπαίδευσης στην χρεωκοπία του ελληνικού καπιταλισμού αποτελεί βασική επιδίωξη της αστικής τάξης και των νεοφιλελεύθερων κυβερνήσεων, που απαιτούν απαλλαγή του κράτους από την χρηματοδότηση και την κατεύθυνσή της στην ενίσχυση των ιδιωτών της παιδείας. Στόχος τους είναι η μετατροπή της εκπαίδευσης σε μια «αγορά υπηρεσιών», μαζί με μια ραγδαία απαξίωση της εργατικής δύναμης μέσω της υποβάθμισης του μορφωτικού και τεχνικού επιπέδου της νεολαίας σε γρήγορη, φτηνή κατάρτιση, κάνοντας τους νέους σύγχρονους σκλάβους. Γι' αυτό σπρώχνουν τη νεολαία στα ΙΕΚ, όπου όπως λένε οι αστικές φυλλάδες μαθαίνουν «επαγγέλματα του μέλλοντος», αυτοί που σπουδάζουν μόνο στα πανάκριβα πανεπιστήμια της διεθνούς ελίτ. Με 8.000 μόρια δεν μπαίνει σε σχολή, αλλά με 8.000 ευρώ πας σε college: οι φίλοι της Κεραμέως, κολληγάρχες και φροντιστηριάρχες, τριβούν τα χέρια τους για την τεράστια πελατεία!

Η ΕΒΕ δρα ως ένα τεράστιο ταξικό κόσκινο, ξεχωρίζοντας τους «άριστους» της αστικής τάξης από τους «κακούς μαθητές» της εργατικής τάξης και των φτωχών στρωμάτων. Ωστόσο, δεν είναι το μόνο βέλος στη φαρέτρα τους,

Ήδη με το άνοιγμα των σχολείων ετοιμάζουν να εφαρμόσουν σειρά μέτρων, **με προεξέχουσα την Τράπεζα Θεμάτων**, από φέτος για την Α' Λυκείου. Το μέτρο αυτό είχε οδηγήσει το 2014, που εφαρμόστηκε τελευταία φορά, το 75% των μαθητών να κοπούν σε τουλάχιστον 1 μάθημα, ενώ το 25% έμεινε μετεξεταστέο. Ακολουθούν τα υπόλοιπα μέτρα: «αξιολογήσεις» σχολείων και εκπαιδευτικών, παιδαγωγική – διοικητική – οικονομική «αυτονομία» κ.ά. Όλα στοχεύουν στο σπάσιμο του ενιαίου χαρακτήρα της εκπαίδευσης, σε **σχολεία πολλών ταξικών ταχυτήτων**: άλλη θα είναι η εκπαίδευση και αλλιώς θα λειτουργούν τα σχολεία για την ελίτ από τη μια, για τις εργατικές και λαϊκές οικογένειες από την άλλη. Ανοίγει έτσι ο δρόμος για την πλήρη εμπορευματοποίηση της β' βάρθιας εκπαίδευσης, που θα λειτουργεί με κριτήριο το χρήμα και με τους νέους ως πελάτες.

Ο ΓΓ του Υπουργείου Παιδείας δήλωσε: «Όπου είναι δυνατόν, σπάμε τμήματα και διορίζουμε επιπλέον αναπληρωτές». Έτσι προχωράνε **από Σεπτέμβρη –και μάλιστα με την πανδημία να φουντώνει επικίνδυνα– σε συγχωνεύσεις σχολικών τμημάτων και μονάδων, με ποινές και απολύσεις ανεμβολιαστών εκπαιδευτικών, με υπερφορτωμένα τμήματα, «καλύπτοντας» όπως-όπως τα κενά και χωρίς κανένα ουσιαστικό υγειονομικό μέτρο.**

Οι περσινές μαθητικές κινητοποιήσεις έδειξαν τις δυνατότητες του μαθητικού κινήματος, αλλά ανέδειξαν ταυτόχρονα ορισμένες σοβαρές αδυναμίες του. Στα τέλη Σεπτεμβρίου, ξέσπασαν καταλήψεις σχολείων, με επίκεντρο κυρίως Αθήνα – Θεσσαλονίκη, που ξεπέρασαν πανελλαδικά τις 700, αριθμός

ρεκόρ μετά από μια περίοδο έντονης κινηματικής νηνεμίας. Υπήρχαν έντονα πολιτικά αιτήματα των μαθητών και εκπαιδευτικών, καθώς απαιτούσαν μέτρα για το ασφαλές άνοιγμα των σχολείων, τα λεφτά του κρατικού προϋπολογισμού να πηγαίνουν στην παιδεία και όχι σε στρατιωτικούς εξοπλισμούς, αστυνομία, καναλάρχες. Παράλληλα, ένα από τα βασικότερα αιτήματα ήταν η κατάργηση όλων των αντι-εκπαιδευτικών νόμων της Κεραμέως και της Τράπεζας Θεμάτων. Παρά τις απειλές που αντιμετώπισαν, οι αγώνες αυτοί πέτυχαν να δώσουν μια μικρή «ανάσα», καθώς η κυβέρνηση, κάτω και από το βάρος της άθλιας κατάστασης με την τηλε-εκπαίδευση, ακύρωσε τις φετινές προαγωγικές εξετάσεις.

Παρά τις διαθέσεις, ο αγώνας οδηγήθηκε στο κλείσιμο. Πέρα από αντικειμενικούς λόγους (αποπολιτικοποίηση-ατομικοποίηση, κυβερνητική τρομοκρατία με απουσίες, έλλειψη εμπειρίας κινητοποιήσεων τα τελευταία χρόνια κ.ά.), βαρύτερες ευθύνες φέρει η ΚΝΕ. Με γραφειοκρατικές πρακτικές διαιρούσε και περιόριζε τους αγώνες, αποπροσανατόλιζε πλήρως διατυμπανίζοντας μια «τεράστια νίκη» που υπήρχε αποκλειστικά στα κείμενά της.

ΔΕΝ ΘΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΑΣΕΙ

Σημαντική προϋπόθεση για τη νίκη του μαθητικού κινήματος αποτελεί η κοινωνική συμμαχία με φοιτητές, εκπαιδευτικούς, εργαζόμενους γονείς, στην κατεύθυνση ενός αγώνα διαρκείας με συνελεύσεις, καταλήψεις, συντονιστικά, υπερβαίνοντας τις διαιρέσεις και την καταστολή της κυβέρνησης, αλλά

και την αδιέξοδη ρεφορμιστική πολιτική της ηγεσίας της ΚΝΕ. Κανένας μαθητής δεν μπορεί να αντιμετωπίσει ατομικά την κολοσσιαία επίθεση που δεχόμαστε. Ξεκινώντας άμεσα την προσπάθεια για αγώνες και καταλήψεις για να ξηλώσουμε την ΕΒΕ και την Τράπεζα Θεμάτων, για να λειτουργήσουν με ασφάλεια τα σχολεία μας, πρέπει να ανοίξουμε τον δρόμο **για την ανατροπή της εγκληματικής κυβέρνησης των αχρ(ι)στών.** Η ενίσχυση της Μαθητικής Αντεπίθεσης, που είχε πλούσια δράση από την πρώτη γραμμή στις περσινές μαθητικές (και φοιτητικές) κινητοποιήσεις, είναι ένα απαραίτητο βήμα: για την οργάνωση των μαθητών, για τη διαπαιδαγώγηση μιας νέας γενιάς αγωνιστών, που θα παλέψει σθεναρά ενάντια σε κάθε ατομικοποίηση και παραίτηση, συλλογικά για το μέλλον της. Έχουμε το δίκιο και θα νικήσουμε!

- **Άμεση κατάργηση ΕΒΕ & Τράπεζας Θεμάτων. Κανένας νέος εκτός εκπαίδευσης.**
- **Όχι στην «αυτονομία – αξιολόγηση» των σχολείων, στον ταξικό διαχωρισμό και αποκλεισμό των νέων.**
- **Λειτουργία των σχολείων με πραγματικά μέτρα προστασίας (15 μαθητές ανά τάξη, μαζικές προσλήψεις κ.λπ.).**
- **Λεφτά για την Παιδεία, όχι για την καταστολή.**

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ
<http://math-antepithesi.blogspot.com>

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΑ ΘΡΑΝΙΑ

ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΕΡΑΣΤΙΕΣ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Μπροστά στην εξέλιξη του 4ου κύματος πανδημίας, η κυβέρνηση επιλέγει για ακόμα μια φορά να ανοίξει τα σχολεία χωρίς να πάρει ουσιαστικά μέτρα για την προστασία της υγείας μαθητών και εκπαιδευτικών (μείωση των μαθητών σε 15 ανά αίθουσα, προσλήψεις του απαραίτητου προσωπικού καθαριότητας, διενέργεια επαναλαμβανόμενων δωρεάν τεστ για όλους τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές με ευθύνη του ΕΟΔΥ). Επίσης, αρνείται να πάρει το παραμικρό αντισταθμιστικό μέτρο (αναπροσαρμογή-μείωση της ύλης κ.α.) προκειμένου να αντιμετωπίσει τις ολέθριες επιπτώσεις που είχε στη μόρφωση και την ψυχολογία των μαθητών η παρατεταμένη τηλε-«εκπαίδευση» των δύο τελευταίων ετών.

Με τη διατήρηση της ηγεσίας του υπουργείου Παιδείας στον ανασχηματισμό επιβεβαιώνεται ότι η εγκληματική νεοφιλελεύθερη πολιτική διάλυσης του δημόσιου αγαθού της Παιδείας είναι κεντρική επιλογή της ΝΔ και θα συνεχιστεί με την εφαρμογή σωρείας αντικειμενικών μέτρων.

Οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και τα δοτά υπηρεσιακά συμβούλια, προχωρούν σε τοποθετήσεις εκπαιδευτικών (υπεράριθμων, νεοδιόριστων, αποσπασμένων) με πρωτόγνωρα αδιαφανείς διαδικασίες. Πολλές Διευθύνσεις κάνουν προσωρινές τοποθετήσεις νεοδιόριστων και αποσπασμένων, χωρίς δημοσιοποίηση των κενών και αιτήσεις, ενώ την ίδια στιγμή τοποθετούν οριστικά τους αναπληρωτές, εν κρυπτώ, χωρίς να τους ανακοινώνουν το σύνολο των κενών που υπάρχουν, δηλαδή «αξιολογούν» και αποφασίζουν ποια σχολεία θα έχουν εκπαιδευτικούς από την αρχή της χρονιάς και ποια όχι, αλλά και δημιουργούν προϋποθέσεις για ρουσφέτια και εξυπηρετήσεις ημετέρων. Στην παράλληλη στήριξη τοποθετούν έναν εκπαιδευτικό ανά σχολείο (και όχι ανά ένα παιδί) με 2, 3, 4 ή και παραπάνω παιδιά!

Έτσι, το ΥΠΑΙΘ, στην προσπάθειά του να παρουσιάσει ότι όλα είναι έτοιμα για να ανοίξουν τα σχολεία μειώνει με διάφορους τρόπους θέσεις εργασίας τόσο εκπαιδευτικών όσο και

βοηθητικού προσωπικού. **Καταπατά κάθε αρχή διαφάνειας και αντικειμενικότητας, επιχειρεί να κάνει όσο το δυνατόν λιγότερες προσλήψεις αναπληρωτών, να χτυπήσει τα μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών και να τσακίσει τα εργασιακά δικαιώματα μόνιμων και αναπληρωτών, επεκτείνοντας στον χώρο της δημόσιας εκπαίδευσης τη ζούγκλα των εργασιακών σχέσεων του ιδιωτικού τομέα.**

Ατομική ευθύνη και αυταρχισμός!

Αυτοί που εφαρμόζουν όλα αυτά και ψηφίζουν εν μέσω πανδημίας βάμβακα νεοφιλελεύθερα μέτρα (αξιολόγηση σχολείων και εκπαιδευτικών, αυτονομία της σχολικής μονάδας, τράπεζα θεμάτων, Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής στα ΑΕΙ δηλαδή τον κόφτη για 40.000 υποψηφίους, εξίσωση πτυχίων ΑΕΙ-κολλεγίων, σχολεία «αρίστων», νόμος για την Επαγγελματική Εκπαίδευση, κ.α.), που ιδιωτικοποιούν τη δημόσια εκπαίδευση, που ψηφίζουν εργατοκτόνους νόμους και βυθίζουν την κοινωνία στη φτώχεια, αυτοί που αποποιούνται τις ευθύνες τους για τους χιλιάδες νεκρούς από τον covid-19 και τη διάλυση του δημόσιου συστήματος υγείας, αυτοί που έκαναν σημαία τους την ατομική ευθύνη, δεν δικαιούνται να εγκαλούν εργαζόμενους και νέους για έλλειψη συλλογικής και κοινωνικής ευθύνης. Με τους απαράδεκτους εκβιασμούς και τις ποινές (περικοπή αποδοχών, απόλυση κ.α.) στους ανεμβολιαστούς και τα «προνόμια» στους εμβολιασμένους, επιδιώκουν συνειδητά μια διαίρεση στο εσωτερικό της εργατικής τάξης και της νεολαίας, που θα τη χρησιμοποιήσουν για να μας τσακίσουν. Ο υποχρεωτικός εμβολιασμός θα είναι το μέσο για να νομιμοποιηθούν οι απολύσεις στο δημόσιο (με αρχή τους υγειονομικούς), να γενικευτούν οι προσλήψεις μέσω εργολαβικών ιδιωτικών εταιρειών και να απελευθερωθούν οι απολύσεις στον ιδιωτικό τομέα.

Υποχρεώνουν μια σειρά εργαζομένων που δεν έχουν εμβολιαστεί (ανάμεσά τους και εκπαιδευτικούς) να προσκομίζουν τεστ αντιγόνου αποκλειστικά από ιδιώτες, με δική τους

επιβάρυνση δυο φορές την εβδομάδα, τη στιγμή που για την πλειοψηφία της εκπαιδευτικής κοινότητας, δηλαδή τους μαθητές, θα αρκούν τα self-test. Δεν κόπτονται για την υγεία εκπαιδευτικών και μαθητών, αλλά θέλουν να τιμωρήσουν και να εκβιάσουν τους συναδέλφους και ταυτόχρονα να χαρίσουν πελατεία στους ιδιώτες της υγείας. **Τα εμβόλια είναι δικαιώμα και το όπλο που μας δίνει η επιστήμη για την καταπολέμηση της πανδημίας. Ο δωρεάν εμβολιασμός για όλους είναι δικαίωμα των σωματείων που με την πειθώ θα πρέπει να τον διασφαλίσουν. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να γίνει όπλο στη φαρέτρα της κυβερνητικής καταστολής.**

Η μεγάλη μάχη όμως που έχουμε να δώσουμε με το ξεκίνημα της σχολικής χρονιάς είναι αυτή **ενάντια στην αξιολόγηση και την αυτονομία της σχολικής μονάδας**, που είναι το όχημα για την πλήρη ιδιωτικοποίηση του δημόσιου σχολείου. Ο διευθυντής του σχολείου θα είναι μάνατζερ, πειθαρχικός προϊστάμενος, αξιολογητής, αυτός που θα ορίζει τους Ενδοσχολικούς Συντονιστές, τους Μέντορες, τους Υποδιευθυντές και τον υπεύθυνο μαθητείας.

Με την οικονομική αυτονομία επιδιώκεται η απαλλαγή του κράτους από την υποχρέωση της χρηματοδότησης της δημόσιας εκπαίδευσης ενώ με την παιδαγωγική αυτονομία σπάει ο ενιαίος χαρακτήρας της εκπαίδευσης και ενισχύεται έτσι η κατηγοριοποίηση των σχολείων. Ενώ το πέρασμα των προσλήψεων στους Δήμους ή στη σχολική μονάδα, όπως επιτάσσει η αυτονομία της σχολικής μονάδας, θα επιφέρει την κατάργηση της μονιμότητας και μια τεράστια ανατροπή των εργασιακών σχέσεων των εκπαιδευτικών.

Συνεχίζοντας στον δρόμο της αντίστασής μας στην αξιολόγηση της σχολικής μονάδας με την απεργία-αποχή, να οργανώσουμε πολύμορφο αγώνα διαρκείας, με γενικές συνελεύσεις, επιτροπές αγώνα, συλλαλητήρια και απεργίες, για να αποτρέψουμε τη διάλυση του δημόσιου σχολείου και των εργασιακών μας δικαιωμάτων.

■ **ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ**

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το 18ο Αντικαπιταλιστικό Κάμπινγκ της ΟΚΔΕ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε από τις 31 Ιουλίου έως τις 8 Αυγούστου το 18ο Αντικαπιταλιστικό κάμπινγκ της Ο.Κ.Δ.Ε, στο Μονολίθι της Πρέβεζας, το οποίο διοργάνωσαν η Αντεπίθεση των Εργαζομένων, η Σοσιαλιστική Σπουδαστική Πάλη και η Μαθητική Αντεπίθεση. Παρά τις ιδιαίτερες συνθήκες διεξαγωγής του: α) την νέα όξυνση της οικονομικής κρίσης, β) την πανδημία και τα ασφυκτικά περιοριστικά μέτρα στην λειτουργία των κάμπινγκ, γ) τα πολλαπλά πύρινα μέτωπα που ξέσπασαν σε όλη την χώρα και δ) την γενίκευση του αστυνομικού κράτους (πράγμα που συνεπάγεται τρομακτικούς περιορισμούς), το κάμπινγκ πραγματοποιήθηκε κανονικά.

Αυξημένη ήταν, για ακόμη μία φορά, η συμμετοχή των συντρόφων, ιδιαίτερα στις νεαρές ηλικίες (μαθητές, φοιτητές, νέοι εργαζόμενοι) που συμμετείχαν ενεργά και συνέβαλλαν τα μέγιστα στην πολιτική ζωή του κάμπινγκ. Με μεγάλη ορμή, που συνεχίζεται ακλόνητη από την 23η Συνδιάσκεψη της ΟΚΔΕ, διαδραμάτισαν ενεργητικό και πρωταγωνιστικό ρόλο στις εκδηλώσεις και τα εργαστήρια.

Οι κεντρικές συζητήσεις αφορούσαν:

α) το εργατικό κίνημα στις ΗΠΑ και την παγκόσμια σημασία του με ορόσημο τα κινήματα του “1%”, του “Occupy”, “Black Lives Matter”, καθώς και την κρίση του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού, την πολιτική που ακολουθεί ο Μπάιντεν, κ.α., αντλώντας πολύτιμα συμπεράσματα για το διεθνές εργατικό κίνημα.

β) τα 200 χρόνια από την επανάσταση του 1821, τον χαρακτήρα της, τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις της, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο η αστική τάξη διαστρέβλωσε και χρησιμοποίησε εργαλειακά την ιστορία μέσα από το δικό της

αστικό αφήγημα.

γ) τη μαζική αντίσταση στο αστυνομικό κράτος, όπου αναλύθηκε ο χαρακτήρας του ελληνικού αστικού κράτους και ο τρόπος δράσης των μηχανισμών καταστολής του στον ρου της ιστορίας. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρέθηκε με εκτενή ανάλυση και η πλήρης αποχαλίνωση του Κράτους Έκτακτης Ανάγκης που βιώνουμε έντονα σε όλα τα χρόνια των μνημονίων —ειδικά τον τελευταίο περίπου 1,5 χρόνο με πρόσχημα την πανδημία—, τις χουντοαπαγορεύσεις, την καταστολή σε φοιτητές, μαθητές, εργαζόμενους, στις γειτονιές και στις πλατείες (π.χ. Ν. Σμύρνη), αλλά και ο τρόπος με τον οποίο εμείς απαντάμε οργανώνοντας την αυτοάμυνα του κινήματος.

Σπουδαία και ιδιαίτερα πρόσφορη ήταν η βιβλιοπαρουσίαση για τον **εμφύλιο πόλεμο στην Ρωσία (1918-1921)**. Μας εφοδίασε με διαφωτιστικές γνώσεις για το διάστημα του ρώσικου εμφυλίου, την βαθιά κατανόηση της Οκτωβριανής Επανάστασης, τον ρόλο των μπολσεβίκων, τις επιπτώσεις που είχε στον χαρα-

κτήρα του πρώτου εργατικού κράτους και στην σοβιετική εξουσία.

Τα εργαστήρια των παρατάξεων πραγματοποιήθηκαν με μαζικότητα και ενεργητικότητα, ειδικά των πιο νέων ηλικιακά συντρόφων, γεγονός πολύ ελπιδοφόρο για τους μαχητικούς αγώνες που έπονται. Εργαζόμενοι, εκπαιδευτικοί, φοιτητές και μαθητές αντάλλαξαν εμπειρίες και μετέφεραν σαφείς εικόνες από τον χώρο παρέμβασής τους και από τους πρόσφατους αγώνες και κινητοποιήσεις που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο (Επιτροπή Αγώνα Διανομένων, Σωματείο VODAFONE, Επιτροπή Υπεράσπισης 23 διωκόμενων φοιτητών), βάση απαραίτητη για ένα στοχοπροσηλωμένο σχεδιασμό για τις παρεμβάσεις της νέας χρονιάς. Σε δικό τους εργαστήριο, οι συντρόφισσες από την γαλλική οργάνωση Lutte Ouvriere (L.O.) μάς παρουσίασαν την κατάσταση του γαλλικού καπιταλισμού και του ευρύτερου πολιτικού σκηνικού. Μας μετέφεραν τις εμπειρίες τους από την συμμετοχή τους σε πρόσφατους αγώνες, διαδηλώσεις και της παρέμβασής της L.O.

Η διεξαγωγή του κάμπινγκ από το στήσιμο και την οργάνωση της κουζίνας και του μπαρ μέχρι την λειτουργία του παιδότοπου και των διαφόρων αθλοπαιδιών βασίστηκε στις αρχές της συλλογικής αυτοδιαχείρισης, της αλληλεγγύης και της συντροφικότητας, με την ισότιμη και ενεργή συμμετοχή όλων. Ως αυτοοργανωμένη κοινότητα, θεμελιωμένη στις αρχές του επαναστατικού μαρξισμού, έδωσε την ευκαιρία σε νέους συναγωνιστές να μας γνωρίσουν καλύτερα. Έτσι, διαμορφώθηκε ο συνδυασμός οικονομικών διακοπών πλαισιωμένων με έναν συλλογικό τρόπο ζωής, με διάφορα ψυχαγωγικά δρώμενα που σε τίποτα δεν μοιάζουν με τις κυρίαρχες νόρμες εκτόνωσης, ναρκωκουλτούρας και παρακαμιακής «διασκέδασης» (γνήσια τέκνα του σάπιου καπιταλιστικού συστήματος που τα ξερνά και τα δεινώνει). Το πολιτιστικό πρόγραμμα περιλάμβανε αφιερώματα στο ρεμπέτικο και επαναστατικό τραγούδι, μελοποιημένη ποίηση, προβολές ταινιών και ντοκιμαντέρ.

Το κάμπινγκ, ως βάση απολογισμού της προηγούμενης πυκνής πολιτικής περιόδου, πρέπει να αποτελέσει εχέγγυο για μια δυναμική πολιτική επέμβαση μας σε χώρους δουλειάς, γειτονιές, σχολεία και σχολές και πυλώνα σχεδιασμού των σημαντικών προκλήσεων της επερχόμενης πολιτικής περιόδου, αρχής γενομένης της μεγάλης αντικυβερνητικής διαδήλωσης της ΔΕΘ. Η Ο.Κ.Δ.Ε., αξιοποιώντας κι αυτή την εμπειρία, θα ριχτεί με όλες της τις δυνάμεις σε κάθε μικρό και μεγάλο αγώνα, με όπλο την επαναστατική της πολιτική, έτσι ώστε να ξεμπερδέψουμε μια και καλή από τα μνημόνια και τους υπηρέτες τους, να επιβάλουμε το δικό μας, να επιβάλουμε μια **Κυβέρνηση των Εργαζομένων** για μια **Κοινωνία Σοσιαλιστική!**

ΚΑΤΩ Η ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ Μ

ΟΛΟΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΔΕΘ, ΣΑΒΒΑΤΟ 11/9

Προσυγκέντρωση: 6μμ, Εγνατία με Αγίας Σοφίας

**Η φετινή ΔΕΘ
είναι ιδιαιτέρως
σημαντική για τους
εργαζόμενους,
τη νεολαία και
τα φτωχά λαϊκά
στρώματα. Στα δύο
χρόνια κυβέρνησης
Μητσοτάκη και
της όξυνσης
της παγκόσμιας
καπιταλιστικής
κρίσης τα
αποτελέσματα είναι
τραγικά και για την
ελληνική κοινωνία.**

■ Κιτσώνης Βαγγέλης

Οι νεκροί από την πανδημία ξεπέρασαν τις 13.000, κάηκαν παραπάνω από 1,3 εκατ. στρέμματα δασικής έκτασης, περίπου 40.000 μαθητές έμειναν εκτός πανεπιστημίων με αρκετές σχολές να κινδυνεύουν με λουκέτο, η επίσημη ανεργία ανήλθε στο 17% τον Απρίλη του 2021 και αναμένεται να ξεπεράσει το 20% μέχρι το τέλος του έτους, η κατάσταση των νοικοκυριών είναι τραγική, οι μισθοί παραμένουν σε καθηλωτικά επίπεδα και κάτω από το επίσημο όριο φτώχειας και ετοιμάζεται ένα πληθωριστικό τσουνάμι σε είδη πρώτης ανάγκης (ήδη αναμένεται αύξηση περίπου 20% στο ψωμί και 50% στο ρεύμα). Ταυτόχρονα караδοκούν τα κοράκια των τραπεζιτών που στοχεύουν στην αρπαγή χιλιάδων σπιτιών από τους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας.

Η κυβέρνηση σε αυτή την κατάσταση μπουκώνει ασύστολα με κρατικό χρήμα τους μεγαλοεπιχειρηματίες που θησαυρίζουν ρουφώντας το αίμα των εργαζομένων, ψηφίζοντας απανωτά νομοσχέδια-μνημόνια (εργασιακά νομοσχέδια, εγκύκλιος για το δικαίωμα στην απεργία, νομοσχέδιο για την ιδιωτικοποίηση της επικουρικής σύνταξης κ.λπ.), χτυπώντας κάθε πτυχή των εργασιακών, κοινωνικών, και δημοκρατικών δικαιωμάτων. Ιδιαίτερα στα δημοκρατικά δικαιώματα, έχει ψηφίσει την απαγόρευση των διαδηλώσεων, έχει προχωρήσει σε πογκρόμ συλλήψεων, μηνύσεων και βασανισμών στα πιο πρωτοπόρα κομμάτια του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος και σε ένα τσουνάμι προστίμων σε ολόκληρη την κοινωνία.

Η κυβέρνηση με αυτή την επίθεση θέλει να εγκαθιδρύσει και να ατσαλώσει ένα Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης μετατρέποντας τις εργασιακές σχέσεις σε ένα σύγχρονό καθεστώς δουλείας και για να το επιτύχει οχυρώνεται όλο και περισσότερο πίσω από ένα βάνανσο Κράτος Έκτακτης Ανάγκης, με χουντικού τύπου απαγορεύσεις, δαπανώντας εκατομμύρια για την αστυνομία με στρατιωτικού τύπου εξοπλισμούς και με χιλιάδες προσλήψεις στους κατασταλτικούς μηχανισμούς. Την ίδια περίοδο ο Μητσο-

τάκης ενόψει της ΔΕΘ υπόσχεται πακέτο φοροελαφρύνσεων για τους επιχειρηματίες, με μείωση της φορολόγηση των επιχειρήσεων από 24% σε 22% και με νέα μείωση στις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων κατά 3%. Συνολικά οι ασφαλιστικές εισφορές, μετά την μείωση που έγινε το δεύτερο εξάμηνο του 2020 κατά 0,9%, ανέρχονται συνολικά από 40,56% σε 36,6% και στοχεύουν σε νέες μειώσεις για να φτάσουν συνολικά μέχρι το 2023 τουλάχιστον μείωση 5% συνολικά. Αυτό σημαίνει φυσικά μια μείωση του μεικτού μισθού των εργαζομένων, μείωση των εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων τους και εν συνέχεια φυσικά θα έρθει νέα μείωση συντάξεων, επιδόματος ανεργίας, της δημόσιας υγείας κ.λπ. Αυτές είναι οι υποσχέσεις του για την ΔΕΘ!

Μάλιστα πριν την ΔΕΘ και μετά την καταστροφή από τις πυρκαγιές προχώρησε σε έναν υποτιθέμενο ανασχηματισμό που αφορούσε επί της ουσίας τρία υπουργία και είναι σίγουρο ότι τα πρόσωπα που εμφανίζονται είναι χειρότερα, είτε από την ακροδεξιά πτέρυγα (Θ. Πλεύρης στο Υπουργείο Υγείας) είτε με χειρότερους κρυφούς ακροδεξιούς όπως ο Θεοδωρικάκος που ανέλαβε να αντικαταστήσει το πρωτοπαλικάρο της CIA Χρυσόχοιδη.

Βέβαια είναι κατανοητό ότι δεν έχουμε να αντιμετωπίσουμε μόνο τη συμμορία του Μητσοτάκη, τα σχέδια και οι επιθέσεις αυτές είναι παγκόσμιες και ενισχύονται από τους μεγάλους κινδύνους που προκύπτουν από τους ανταγωνισμούς των ιμπεριαλιστών. Η ελληνική αστική τάξη και σύσσωμο το πολιτικό προσωπικό της έχει πάρει θέση στο πλάι των πιο επικίνδυνων και αποτυχημένων πολιτικών των ΗΠΑ και της ΕΕ. Η εξέλιξη του πολέμου στο Αφγανιστάν φέρνει σε ακόμα χειρότερη θέση την ελληνική αστική τάξη στον ανταγωνισμό της με την τουρκική, αχρηστεύει τον εξ αρχής καταδικασμένο άξονα συμμαχίας, με Ισραήλ και Κύπρο και οδηγεί τους εργαζόμενους να γίνουν κρέας για τα κανόνια των ιμπεριαλιστών απέναντι σε οποιοδήποτε εδαφικό επεισόδιο προκύψει, σε ενδεχόμενες διεκδικήσεις της Τουρκίας. Βέβαια η νίκη ενός στρατού περίπου ξυπόλητου, με πενιχρά μέσα και χρηματοδότηση, χωρίς καμία σοσιαστική ιδεολογία απέναντι στον πάνοπλο αμερικάνικο ιμπεριαλισμό και στο ΝΑΤΟ, δίνει ελπίδα σε όλους μας. Γι' αυτό η πάλη δεν αρκεί να στοχεύει μόνο στην ανα-

κοπή της επίθεσης, αλλά πρέπει να φτάσει στη ρίζα του προβλήματος με την ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος, την εγκαθίδρυση μιας σοσιαλιστικής κοινωνίας, της μόνης ρεαλιστικής λύσης για να απαλλαγεί η ανθρωπότητα από τους κινδύνους της καταστροφής της.

Έτσι γίνεται αντιληπτό ότι η φετινή διαδήλωση της ΔΕΘ έχει μεγάλη σημασία για την ενότητα των εργαζομένων της νεολαίας και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων για να αντιμετωπίσουμε την ακραία νεοφιλελεύθερη αυτή επίθεση. Όπως έχουμε κάνει και στο παρελθόν μπορούμε και πρέπει να τους διώξουμε. Όχι εναποθέτοντας τις ελπίδες μας σε εκλογικίστικες απάτες τύπου ΣΥΡΙΖΑ, οι οποίες δημιούργησαν ζημιά στο εργατικό κίνημα και άνοιξαν το δρόμο για τη σημερινή κατάσταση. Αλλά ακολουθώντας το δρόμο του αγώνα, πιάνοντας το νήμα από τις μεγάλες κινητοποιήσεις του χειμώνα ενάντια στην καταστολή με αποκορύφωμα την έκρηξη στη Ν.Σμύρνη.

Η οργάνωση των εργαζομένων χρειάζεται ένα σχέδιο δράσης και κινητοποιήσεων απαρχής της διαδήλωσης στη ΔΕΘ αλλά και για όλη την επόμενη χρονιά που θα στοχεύει μέσα από αγώνες: α) στην ενίσχυση του φοιτητικού κινήματος για την διάσωση της Δημόσιας Δωρεάν Παιδείας. Χρειάζεται ένα σχέδιο αγώνων σε σχολεία και σχολές για να προασπίσουμε την δημόσια και δωρεάν παιδεία και εκπαίδευση της νεολαίας. β) στην υπεράσπιση και ενίσχυση της δημόσιας και δωρεάν Υγείας. Η κυβέρνηση προχωρά σε αναστολές συμβάσεων εργαζομένων και σε απολύσεις, στο κλείσιμο νοσοκομείων και τέλος στην ιδιωτικοποίηση της. γ) στην υπεράσπιση των εργασιακών μας δικαιωμάτων και στο ξήλωμα όλων των νομοσχεδίων που έχουν ψηφιστεί τουλάχιστον την τελευταία δεκαετία. δ) Στην υπεράσπιση του δημόσιου πλούτου και στο σταμάτημα των φυσικών καταστροφών που προκαλούνται από την ιδιωτικοποίηση βασικών αγαθών. ε) στην υπεράσπιση των δημοκρατικών μας ελευθεριών, στο δικαίωμα στην απεργία και στο δικαίωμα τον διαδηλώσεων χωρίς κανέναν περιορισμό.

Χρειάζεται συγκεκριμένα να ενισχύσουμε την οργάνωση μας με αγωνιστές που θα παλέψουν 1) σε σχολεία και σε σχολές, για να προχωρήσουμε σε συνελεύσεις, καταλήψεις για να επαναλειτουργήσουν με ασφάλεια τα πανεπιστήμια. Άμεσα να ενεργοποι-

ΗΤΣΟΤΑΚΗ

ήσουμε τους φοιτητικούς συλλόγους και να δημιουργήσουμε ομάδες άμυνας για να διώξουμε την πανεπιστημιακή αστυνομία που θέλει να βάλει η κυβέρνηση. 2) Σε εργασιακούς χώρους να ενισχύσουμε δομές οργάνωσης όπως τα σωματεία και τις επιτροπές εργαζόμενων σε χώρους δουλειάς. Να παλέψουμε για να στηριχθούν οι εργαζόμενοι στις δικές του δυνάμεις, στην ταξική τους ανεξαρτησία, να προχωρήσουν σε απεργίες και καταλήψεις μέσα σε χώρους εργασίας για να επαναφέρουμε το εργατικό δίκαιο. 3) στην οργάνωση μας σε γειτονιές μέσα από πρωτοβουλίες που θα αντιμετωπίσουν , την φτώχεια και την ανισότητα με όλα τα μέσα. Με λαϊκές συνελεύσεις παντού να γίνουν οι γειτονιές ζωντανά κέντρα αγώνα.

4) για την άμυνα του κινήματος και την υπεράσπιση του δικαιώματος στην διαδήλωση. Χρειάζεται με όλα τα απαραίτητα μέσα προστασίας να αμυνθούμε απέναντι στις δολοφονικές επιθέσεις της αστυνομίας, να διαφυλάξουμε την πορεία του εργατικού κινήματος, Οι εργαζόμενοι και η νεολαία δεν έχουμε τίποτα να φοβηθούμε, οι εξεγέρσεις και νίκες λαών και κινημάτων στον κόσμο απέναντι στην αστυνομία, τον στρατό και στους δυτικούς ιμπεριαλιστές πρέπει να μας εμπνεύσουν.5) Να προσπαθήσουμε να δημιουργηθούν τέτοιες δομές σε όλες τις σημαντικές πόλεις και πρωτεύουσες στην Ελλάδα με ένα πανελλαδικό συντονισμό 6) τέλος να παλέψουμε για την οικοδόμηση ενός επαναστατικού κόμματος, ενός ταξικά ανεξάρτητου κόμματος των εργαζόμενων για να εγκαθυρήσουμε μέσα από τους αγώνες μας την μονή Κυβέρνηση που μπορεί να διασφαλίσει τα συμφέροντα των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, την Κυβέρνηση Των Εργαζομένων.

Η ΟΚΔΕ στην φετινή διαδήλωση της ΔΕΘ καλεί τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία να κάνουμε την αρχή ενός νέου κύματος αγώνων που θα διώξουν την ανίκανη και επικίνδυνη κυβέρνηση Μητσοτάκη. Καλούμε όλες τις οργανώσεις που έχουν αναφορά στην ενότητα της εργατικής τάξης, να αφήσουν πίσω τις διασπαστικές και διαλυτικές πολιτικές και να παλέψουνε μαζί μας για την εξασφάλιση της εργατικής δημοκρατίας. Η πολιτική αντιμετώπιση και το ξεπέρασμα της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, η πάλη για την ενότητα, δεν μπορεί να εκφυλίζεται με την λογική των «ανεξάρτητων ταξικών συγκεντρώσεων», την οποία έχουν υιοθετήσει εδώ και χρόνια κομμάτια της Άκρας Αριστεράς, ούτε με πρακτικές βίας στο εσωτερικό του κινήματος αναπαράγοντας την διαιλυτική πρακτική του ΠΑΜΕ και των αναρχικών.

Ώρα να τελειώνουμε με την εγκληματική κυβέρνηση πριν καταστρέψει ολόκληρη την κοινωνία

Για ακόμα μια φορά βρισκόμαστε στο ίδιο έργο θεατές, ανήμπορη η κυβέρνηση και ο κρατικός μηχανισμό να βλέπει τα πύρινα μέτωπα να έχουν κατακάψει 1.000.000 στρέμματα δάσους, 230.000 στρέμματα αγροτικής γης και 130.000 στρέμματα ελαιώνες, μαζί και σπίτια, περιουσίες που έγιναν στάχτη. Για ακόμα μια φορά συζητάμε για τις ελλείψεις στο πυροσβεστικό σώμα, τα απαρχαιωμένα οχήματα και τα μηδαμινά αντιπυρικά έργα, ζητήματα τα οποία οι πυροσβέστες που τα έθιξαν απειλήθηκαν με ΕΔΕ.

Οι ευθύνες της κυβέρνησης Μητσοτάκη είναι συντριπτικές. Το «επιτελικό κράτος» αποδείχτηκε ξανά ένα μπάχαλο. Λόγω όχι μόνο έλλειψης μέσων και προσωπικού, αλλά και απουσίας οποιουδήποτε σοβαρού σχεδίου, μάλιστα στις νέες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί από τις συσσωρευμένες επιπτώσεις των προηγούμενων αλλαγών και καταστροφών στο περιβάλλον.

Το διάγγελμα Μητσοτάκη ήταν μια ακόμα πρόκληση για τον λαό που υποφέρει. Κρύφτηκε πίσω από τη θεωρία των «πρωτοφανών φαινομένων» (για 3η φορά μετά την πανδημία και τη «Μήδεια»), ενώ δήθεν αυτός και η κυβέρνησή του όλα τα είχαν κάνει έγκαιρα και σωστά. Η γραμμή της κυβέρνησης ήταν να εγκαταλείψει, πρακτικά, το έργο κατάσβεσης και ελέγχου των πυρκαγιών, υποκαθιστώντας το με γενικευμένες εκκενώσεις. Μοναδικό κριτήριό τους να περιοριστεί ο αριθμός των ανθρώπινων θυμάτων, αφήνοντας την καταστροφή να μαίνεται ανεξέλεγκτη. Προφανώς οι «ά(χ)ριστοι» της ΝΔ, αυτοί που τάχα δεν λογαριάζουν το πολιτικό κόστος, έχουν ήδη στήσει μια μακάβρια ζυγαριά για πολιτικάντικες συγκρίσεις με την τραγωδία στο Μάτι.

Αυτή η παράλυση, ανικανότητα και απουσία της κυβέρνησης και του «επιτελικού κράτους» δεν είναι τυχαία ή συγκυριακή. Οφείλεται στην ακραία νεοφιλελεύθερη πολιτική της, που οδηγεί και στην απόλυτη εξαχρείωση αυτών των κυρίαρχων ελίτ. Στην αρπαγή κάθε πλούτου, αφήνοντας τις κοινωνικές υπηρεσίες και υποδομές γυμνές (ενώ θεριεύουν οι εξοπλισμοί και η ενίσχυση των μηχανισμών καταστολής). Στο ελεεινό, αντιδραστικό δόγμα της «ατομικής ευθύνης», που σφραγίζει την αδιαφορία και ανικανότητά τους για κάθε σχεδιασμό, ακόμα κι όταν χρειάζεται να προστατευτεί στοιχειωδώς η ανθρώπινη ζωή και το περιβάλλον. Στην

ιερή προσήλωσή τους (όπως όλων των αστικών ελίτ παγκόσμια) στους νόμους της «αγοράς» και του καπιταλιστικού κέρδους: που ακόμα και τώρα, με την περιβαλλοντική καταστροφή να ξεσπάει απ' άκρη σ' άκρη του πλανήτη, απαγορεύει κάθε πραγματική λύση βασισμένη σ' έναν δημοκρατικό-κοινωνικό σχεδιασμό με επίκεντρο τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

Η αδιαφορία της κυβέρνησης προς την κοινωνία φάνηκε και από τα μέτρα που εξήγγειλε η κυβέρνηση μετά την μεγάλη οικολογική και κοινωνική καταστροφή (τα οποία αναπαράγουν διθυραμβικά τα παπαγαλάκια της), τα οποία δεν προσφέρουν καμία ανακούφιση – ίσα, ίσα εντείνουν την ανησυχία των πυρόπληκτων.

Οι κλάδοι που ζημιώθηκαν και οι αποζημιώσεις που θα δοθούν:

- Για τους ελαιοκαλλιεργητές, η κυβέρνηση δίνει 2000 ευρώ σε όσους έχουν μέχρι πενήντα στρέμματα ενώ σε αυτούς που αποκλείστηκαν και από τις κορονο-ενισχύσεις (μέχρι 10 στρέμματα) ελέω «Μητρώου Αγροτών» τους αποζημιώνει με 1000 ευρώ. Τα ποσά αυτά αποτελούν τη χαριστική βολή, αποτελούν κοροϊδία και οδηγούν τους μικρούς και μεσαίους παραγωγούς σε εξαφάνιση.

- Τα καμένα μελίσσια θα αποζημιωθούν όσα είναι ασφαλισμένα από τον ΕΛΓΑ , αλλά κανείς δεν μιλάει για την χαμένη παραγωγή. Το 60% της Ελληνικής παραγωγής μελιού είναι στην Εύβοια.

- Οι ρητινοκαλλιεργητές χάνουν τα πάντα. Ανακοινώθηκαν αποζημιώσεις για Βόρεια Εύβοια και Γεράνια χωρίς να υπάρχει καμία πρόβλεψη για την Ηλεία και την Αρκαδία.

- Οι κτηνοτρόφοι έχασαν ζώα - ζωοτροφές - υποδομές. Η ανακοίνωση για αποζημίωση μέσω ΕΛΓΑ για το χαμένο ζωικό κεφάλαιο αποτελεί κοροϊδία.

Είναι ξεκάθαρο πως τα παραπάνω μέτρα, μόνο στήριξης δεν είναι, καθώς δεν δημιουργούν προϋποθέσεις για τη παραμονή της πλειοψηφίας των αγροτοκτηνοτρόφων και καλλιεργητών στο τόπο που ζουν και παράγουν, τα ποσά που ανακοινώθηκαν αποτελούν ψίχουλα για την επάνοδο καλλιεργειών και κοπαδιών σε πλήρη παραγωγή για να μπορούν να ζήσουν οι μικρομεσαίοι αγροτοκτηνοτρόφοι.

Ταυτόχρονα στους δήμους των πυρόπληκτων περιοχών δίνεται το ποσό των 20 εκατ. ευρώ, τόσα πήρανε και τα ΜΜΕ για να παρουσιάζουν την άπνοια ως πολ-

λών μποφόρ ανέμους.

Όσον αφορά τις αναδασώσεις το κράτος θα αναδασώσει 165.000 στρέμματα (από τα 1.000.000 στρέμματα που κάηκαν) με 224.000.000 ευρώ δηλαδή με 1300 ευρώ/στρέμμα, ποσό που κρίνεται εντελώς ανεπαρκές. Τα υπόλοιπα θα τα «αναδασώσουν» οι «σωτήρες» ιδιώτες «πράσινοι επενδυτές» (π.χ. ανεμογεννήτριες) και οι κάθε λογής καταπατητές. Το κάλεσμα του Μητσοτάκη στο ιδιωτικό κεφάλαιο να ασελήσει πάνω στα αποκαΐδια αποτελεί νέα επίθεση των αετονύχηδων επενδυτών.

Οι πυρκαγιές που σάρωσαν όλη τη χώρα, έχουν δημιουργήσει μια κατάσταση αφόρητη και αβίωτη. Η περιβαλλοντική καταστροφή είναι τεράστια, πάνω στις ήδη βαρύτερες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Ιδιαίτερα αυτή τη φορά στο Λεκανοπέδιο της Αττικής, οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, που ζουν κάτω από συνθήκες έτσι κι αλλιώς πολύ επιβαρυνμένες, θα αντιμετωπίσουν μια τρομακτική υποβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

Είναι αναγκαίο, για να μην έχουμε νέες τραγωδίες, να προχωρήσουν τα κρίσιμα και αναγκαία αντιπλημμυρικά έργα ιδιαίτερα στις περιοχές της Εύβοιας, της Ηλείας, της Αττικής, σε όλες τις πληγείσες περιοχές.

Πρέπει οι εργαζόμενοι και η νεολαία να αντιπαλέψει την πολιτική των κυβερνήσεων που θεωρεί «κόστος» την προστασία της ανθρώπινης ζωής. Να δυναμώσει η αλληλεγγύη στους πυρόπληκτους που δοκιμάζονται με συλλογή απαραίτητων μέσων διαβίωσης, αλλά και η διεκδίκηση μέτρων στήριξης. Να παρθούν άμεσα μέτρα για να σωθούν οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στους κλάδους που επλήγησαν και να εξασφαλιστεί το εισόδημά τους! Να εξασφαλιστεί άμεσα η στέγαση, η σίτιση, η διαβίωση των πυρόπληκτων οικογενειών. Να προχωρήσει η άμεση καταγραφή και αποκατάσταση των ζημιών με αποζημίωση στο 100% των περιουσιών των οικογενειών που έχασαν το σπίτι τους, τις καλλιέργειες τους, τα ζώα τους, για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν οι επιπτώσεις. Να αποκατασταθούν οι υποδομές ύδρευσης και ηλεκτροδότησης.

Η λαομίσητη κυβέρνηση να πάρει μια πρώτη ηχηρή απάντηση στην διαδήλωση της ΔΕΘ! Να τελειώνουμε μια και καλή με την κυβέρνηση της ΝΔ και τα δεκανίκια της.

■ Γ. Τσόλακας

ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC), ο πλανήτης έχει υποστεί υπερθέρμανση 1,1 °C (βαθμοί Κελσίου) από τα προβιομηχανικά επίπεδα ως σήμερα, οδεύοντας προς τους 1,5 °C – όριο που έχει θεωρηθεί (αρκετά αυθαίρετα) ότι δεν πρέπει να ξεπεραστεί, για την αποφυγή ακόμα σοβαρότερων καταστροφών απ' αυτές που ήδη ξεσπάνε: λιψίμο πάγων, άνοδος στάθμης και οξείδωση θαλασσών, μόλυνση υδάτων, καταστροφή βιοποικιλότητας, ξηρασία, «ακραίες» πυρκαγιές και πλημμύρες, καταστροφή δασών και καλλιεργειών κ.λπ.

Η IPCC υποστηρίζει πως «ανθρωπογενείς δραστηριότητες» αλλάζουν το κλίμα της Γης εδώ και εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια (με κάποιες αλλαγές πλέον μη αναστρέψιμες), ενώ προτάσσει λύσεις καλής θέλησης και συνεργασίας των κυβερνήσεων. Μαζί με τους υπόλοιπους μηχανισμούς του κεφαλαίου και του ιμπεριαλισμού («ειδικοί», λόμπι κ.λπ.) διεξάγουν μια τεράστια εκστρατεία για ν' αποκρύψουν τις πραγματικές αιτίες, να προωθήσουν «λύσεις» συμβατές με τη λογική του κέρδους, αδιαφορώντας αν αυτές αποδεικνύονται αναποτελεσματικές ή καταστροφικές. Βασικό ιδεολόγημα: ευθύνεται η «ανθρώπινη δραστηριότητα» γενικά, όχι το καπιταλιστικό σύστημα.

Παράλληλα προωθείται η αντίληψη της «ατομικής ευθύνης»: κάθε πολίτης μπορεί και πρέπει να κάνει κάτι! Ένας ακόμα μηχανισμός προπαγάνδας, που συμψηφίζει και συγκαλύπτει τις ευθύνες ανάμεσα στις επιχειρήσεις, το καπιταλιστικό σύστημα, την αστική τάξη και τους υπηρέτες της από τη μια – τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματά από την άλλη, που μέσα στην αλλοτριωμένη καθημερινότητα, ανεργία, φτώχεια κ.λπ. το λιγότερο που μπορούν είναι να λεπτολογούν για έναν «πράσινο» τρόπο ζωής.

Κάθε χρόνο εκπέμπονται 40 γιγατόνοι CO₂ (διοξειδίου του άνθρακα). Απομένει ένα «περιθώριο» μόλις 500 γιγατόνων για να μην ξεπεραστεί το όριο των 1,5°C. Σύμφωνα με

την IPCC, η επίτευξη μηδενικών παγκόσμιων εκπομπών το 2050 απαιτεί μείωση 59% πριν το 2030 (65% στις αναπτυσσόμενες καπιταλιστικές χώρες). 80% αυτών των εκπομπών οφείλονται στα ορυκτά καύσιμα, που παρά τις μεγαλοστομίες για τις ανανεώσιμες πηγές καλύπτουν το 84% των ενεργειακών αναγκών.

Ο καπιταλισμός ανέκαθεν είχε και συνεχίζει να έχει ανάγκη τεράστιες ποσότητες ενέργειας (παραγωγή, μεταφορές, υποδομές κ.λπ.) διαχέοντας δισεκατομμύρια τόνους CO₂. Η θερμοκρασία του πλανήτη, περίπου σταθερή για αιώνες, έχει εκτοξευτεί κατακόρυφα από την επικράτηση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής τον 19ο αιώνα. Οι ανεπτυγμένες χώρες ευθύνονται για πάνω από το 70% της κλιματικής αλλαγής, καθώς χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα εδώ και 200 χρόνια. Οι αυξανόμενες προειδοποιήσεις και μελέτες από τα μέσα του 20ου αιώνα αγνοήθηκαν ή καταχωνιάστηκαν από τις πετρελαϊκές εταιρίες, από παχυλά αμειβόμενους αρνητές της κλιματικής αλλαγής και «επιστήμονες», από την εγκληματική αδιαφορία των κυβερνήσεων – πριν φτάσουμε στο σημερινό Αρμαγεδδώνα.

Η «λύση» των υπέρμαχων της ελεύθερης αγοράς είναι η απόδοση τιμής στην χρήση των φυσικών πόρων, υποτίθεται υποχρεώνοντας τις επιχειρήσεις να λάβουν υπόψη την περιβαλλοντική επιβάρυνση ως παράγοντα κόστους, να υιοθετήσουν «καθαρές» τεχνολογίες. Πρόκειται για σκόπιμη παραχάραξη, ανάλογη με τους ισχυρισμούς ότι η ελεύθερη αγορά μπορεί να αντιμετωπίσει την οικονομική κρίση. Η εμπειρία αποδεικνύει ότι τέτοιοι φόροι ή άλλα «περιβαλλοντικά στάνταρντ» έχουν λειτουργήσει μόνο ως παραινήσεις προς τις επιχειρήσεις. Αυτές πρόθυμα παραβιάζουν κάθε κανονισμό, πληρώνοντας ακόμα και κάποιο πρόστιμο (έχουν στη διάθεσή τους τεράστια νομικά μέσα για να τα αποτρέπουν ή μειώνουν), αποφεύγοντας ένα μεγαλύτερο κόστος συμμόρφωσης προς όποιους κανονισμούς. Εξάλλου, με την επέλαση του νεοφιλελευθερισμού ακόμα και αυτά τα ψευδοοικολογικά στάνταρντ καταρρέουν μπροστά

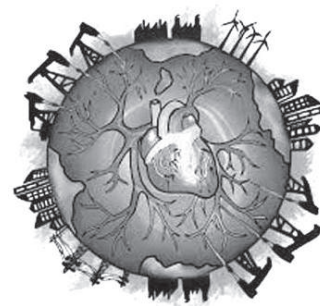
στο δόγμα «απαγορεύεται το απαγορεύεται για το κεφάλαιο». Η περιβαλλοντοκτόνα νομοθεσία της κυβέρνησης Μητσοτάκη υπέρ κάθε «επενδυτή»-αρπακτικού είναι χαρακτηριστική!

Εξίσου παράλογη είναι η προσφυγή στην «αγορά δικαιωμάτων ρύπανσης». Από την στιγμή που το σύνολο των εκπομπών δεν απειλείται, απλά τα πλουσιότερα κράτη και επιχειρήσεις αγοράζουν τα «δικαιώματα» των φτωχότερων. Η ύπαρξη μιας τέτοιας αγοράς από το 1976 στις ΗΠΑ δεν έφερε καμία μείωση των εκπομπών. Σε παγκόσμια κλίμακα, το «ισοζύγιο» ρύπανσης παραμένει αναλλοίωτο.

Ο καπιταλισμός και η ελεύθερη αγορά δεν στοχεύουν να σώσουν τον πλανήτη αλλά τα κέρδη των πολυεθνικών του πετρελαίου, φυσικού αερίου, εξορύξεων κ.λπ. Ο λόγος δεν είναι τεχνικός. Αλλαγή προς ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα σήμαινε καταστροφή εξοπλισμού και επενδύσεων πριν την απόσβεσή τους ή προσανατολισμό σε τεχνολογίες ακόμα ανώριμες (αν και αναίσχυντα διαφημίζονται ως πανέτοιμες). Αυτό είναι αδύνατο, δεδομένης της τεράστιας καπιταλιστικής κρίσης και απουσίας ενός κύματος επενδύσεων που θα υποστήριζε μια τέτοια τεχνολογική και παραγωγική «επανάσταση». Το αφήγημα ενός «πράσινου καπιταλισμού», που υποτίθεται θα επέβαλλε και ο... Μπάιντεν, εκτός από πεδίο κερδοσκοπίας (ενδεικτική η στροφή λιμναζόντων κεφαλαίων στην έκδοση «πράσινου» χρέους, ομολόγων και δανείων για «περιβαλλοντικές» επενδύσεις), αποτελεί σενάριο επιστημονικής φαντασίας.

Ακόμα μεγαλύτερα ψέματα είναι όσα λένε κυβέρνηση και καπιταλιστές στην Ελλάδα για «πράσινη μετάβαση» – αυτοί που ξεπουλάνε και καταστρέφουν κάθε δάσος και παραλία – με το σχέδιο Ελλάδα 2.0. Ένα τεράστιο φαγοπότη των μεγαλοεπιχειρηματιών της ενέργειας (αιολικά πάρκα κ.λπ.), που θα σπεκουλάρουν και πάνω στην άνοδο των τιμών με την απελευθέρωση της αγοράς, σε βάρος των κοινωνικών αναγκών.

Καθώς 3 δισ. ανθρώπων στερούνται τα βασικά και το πιο πλούσιο 10% του πληθυσμού εκπέμπει πάνω από το 50% του συ-

νολικού CO₂ (πέρα από τη συντήρηση και λειτουργία τεράστιων και καταστροφικών στρατιωτικών μηχανισμών, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των πολεμικών συγκρούσεων κ.ά.), το συμπέρασμα είναι αναπόφευκτο: Να αλλάξουμε ενεργειακό σύστημα για να μειώσουμε κάτω από 1,5°C, είναι κάτι απολύτως ασύμβατο με τη διαίωνηση του καπιταλιστικού συστήματος. Ανατριχιαστική υπενθύμιση: λίγες μέρες μετά την έκθεση της IPCC, η Ιαπωνία ανακοίνωσε ότι θα χύσει στον ωκεανό το μολυσμένο ραδιενεργό νερό από το πυρηνικό ατύχημα στη Φουκουσίμα το 2011...

Ακόμα και στο χείλος της καταστροφής, οι αστικές κυβερνήσεις κοροϊδεύουν τους λαούς με συμφωνίες όπως του Κιότο και του Παρισιού, που έχουν τσαλαπατηθεί και αποτύχει επανειλημμένα. Η μόνη ρεαλιστική λύση βρίσκεται στους αγώνες της εργατικής τάξης και της νεολαίας. Ξεκινώντας από τα ελπιδοφόρα μηνύματα των κινητοποιήσεων σε όλο τον κόσμο ενάντια στην περιβαλλοντική καταστροφή. Προχωρώντας σε ένα πρόγραμμα πάλης με αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο, με επίκεντρο: Απαγόρευση των ορυκτών καυσίμων. Δρακόντεια μέτρα ενάντια στους καπιταλιστές που καταστρέφουν το περιβάλλον και τη ζωή. Εθνικοποίηση του τομέα ενέργειας. Δημοκρατικός σχεδιασμός των επενδύσεων και της έρευνας. Με ανάδειξη της αποφασιστικά διεθνούς διάστασης του προβλήματος, με διεθνιστική συνεργασία των λαών και εργατικών κινημάτων. Για την ανατροπή του καπιταλισμού, επιβάλλοντας κυβερνήσεις των εργαζομένων που θα ανοίξουν τον δρόμο για τον Σοσιαλισμό, το μόνο μέλλον σωτηρίας του πλανήτη και της ανθρωπότητας.

■ Χρήστος Μ.

Πέρασε ένας χρόνος από τότε που ξεκίνησε με τυμπανοκρουσίες η δημιουργία του περιβόητου «Μεγάλου Περιπάτου» με εντολή του δημάρχου Αθηναίων Μπακογιάννη, ο οποίος, εν μέσω πανδημίας και σφοδρής οικονομικής κρίσης χρέωσε το ελληνικό δημόσιο, τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα 2 εκατ. ευρώ. Τότε, οι νεοφιλελεύθεροι της ΝΔ τάζαν καλά τα ΜΜΕξαπάτησης για να λιβανίζουν την ενίσχυση του τουρισμού μέσα από μια πράσινη όψη της Αθήνας, ενώ παπαγάλιζαν ακόμα και τον «θεσμικό ακτιβισμό» του Μπακογιάννη!

Μέσω ενός τραγελαφικού και καλοστημένου κόλπου, το έργο ανατέθηκε σε ιδιώτες της αρεσκείας της δημοτικής αρχής πάντα με βάση τα συμφέροντα των λίγων, προκειμένου να «αναπλαστεί» το κέντρο του μεγαλύτερου Δήμου της χώρας, σύμφωνα με τις επιταγές της. Έγιναν δύο συμβάσεις: η πρώτη αφορούσε στα χρώματα και τη σήμανση των δρόμων, που από τον πρώτο καιρό ξεθώριασαν και πλέον δεν είναι καν ορατά. Η δεύτερη στις ζαρντινιέρες, σε παγκάκια και... φοίνικες. Συγκεκριμένα, το «πilotικό» και «προσωρινό» έργο – σύμφωνα με επίσημες ανακοινώσεις – φόρτωσε στις πλάτες των εργαζομένων 849.514,70 ευρώ με την πρώτη σύμβαση με ανάδοχο την «MAYCON Ανώνυμη Εμπορική και Τεχνική Εταιρεία». Στη δεύτερη σύμβαση, το κόστος ανήλθε στα 1.020.559,70 ευρώ και

Ο «Μεγάλος Περίδρομος» του Μπακογιάννη

ανάδοχος ήταν η εταιρεία «Urban Innovation Μονοπρόσωπη ΙΚΕ».

Οι προκλητικά πανάκριβες ζαρντινιέρες, που κόστιζαν παραπάνω από ένα βασικό μισθό έκαστη, οι μαραμένοι και ξεραμένοι από την τοποθέτησή τους φοίνικες, το μογιατισμένο οδόστρωμα που περίτρανα παρουσίαζαν ως «πεζόδρομο» ή «ποδηλατόδρομο», και οι «κυκλοφοριακές ρυθμίσεις» που προκαλούσαν κυριολεκτικά έμφραγμα στο κέντρο της Αθήνας, κόστισαν συνολικά 1.870.074,4 ευρώ, χρήματα που δόθηκαν από τις τσέπες των εργαζομένων, ήταν «δωράκια» σε ιδιώτες και κατασπατάληση δημοσίου χρήματος.

Και όλα αυτά σε μια περίοδο που η κυβέρνηση Μητσοτάκη με την εγκληματική διαχείριση της πανδημίας και της οικονομίας είχε σπρώξει την κοινωνία στον γκρεμό. Οι ΜΕΘ ασφυκτιούσαν, το ΕΣΥ κατέρρεε και καταρρέει, χιλιάδες εργαζόμενοι πάσχισαν να τα βγάλουν πέρα με τα ψευτοεπιδόματα και την ακραία φορολογία. Ο Μπακογιάννης έστησε τον «Μεγάλο Περίδρομο» για να τον θαυμάζουν μόνο οι πιστοί ιδιώτες φίλοι του, αφού ο κόσμος είτε κυριολεκτικά πέθαινε από τον κορονοϊό και τη βαριά ανεργία, είτε καθόταν κλεισμένος σπίτι του εξαιτίας των καταστρο-

φικών λοκντάουν και των απαγορεύσεων.

Ένα χρόνο μετά, ο πολυδιαφημισμένος «Μεγάλος Περίπατος» πήγε τελικά περίπατο, αφού είναι πλέον ρημαγμένος, ενώ στην θέση του υπάρχουν μόνο βρώμικα αποτυπώματα. Κι ο Μπακογιάννης, βγαίνοντας στα ίδια φιλοκυβερνητικά κανάλια που τον ανέδειξαν, δήλωνε σκανδαλωδώς πως «βγήκε και δεν βγήκε» τελικά η «παρέμβαση» στην Πανεπιστημίου, ενώ έσπευσε να τονίσει ότι επρόκειτο για ένα έργο πιλοτικό και προσωρινό, «ώστε να δούμε πώς θα λειτουργήσει!» Ο ίδιος, απαντώντας σε σχετική ερώτηση, δήλωσε ξεδιάντροπα ότι «σε καμία περίπτωση δεν είναι ανάπλαση να βάφεις ένα οδόστρωμα και σε καμία περίπτωση δεν είναι ανάπλαση να βάζεις μια ζαρντινιέρα». Λίγους μήνες μετά διαμήνυσε «την επόμενη φάση του Περιπάτου, αυτή των μόνιμων έργων», με τις ευλογίες της κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Η εμμονή του να χτίσει το λεγόμενο Εμπορικό Τρίγωνο (Σύνταγμα, Ομόνοια, Μοναστηράκι) με βάση συμφέροντα του κεφαλαίου και των πλουσίων δεν έχει στόχο μόνο την προβολή του από τα ΜΜΕξαπάτησης. Μέσα από το φιάσκο του «Μεγάλου Περιπάτου», που συνεχίζεται πιο... μόνιμο αυτή

τη φορά, βλέπουμε τα επιχειρηματικά σχέδια των νεοφιλελεύθερων για εξυπηρέτηση ξένων επενδυτών, ώστε να χτιστούν ξενοδοχεία και Airbnb, να ανέβουν τα ενοίκια, να διαλυθούν οι γειτονιές. Οι κάτοικοι του κέντρου, οι εργαζόμενοι που πάνε στις δουλειές τους, απουσιάζουν παντελώς από τα σχέδιά τους, για τα οποία πατάνε πάνω στις πλάτες τους και καρπώνονται τα χρήματά τους.

Αλλά ο Μπακογιάννης επιτίθεται ξεκάθαρα στο δίκιο των εργαζομένων, των φτωχών και της νεολαίας. Ο «Μεγάλος Περίδρομος» ήταν και είναι ένα χωροταξικό μέσο επιβολής που ήρθε κι έδεσε με τον χουντονόμο της απαγόρευσης των διαδηλώσεων. Με τη σαλαμοποίηση του κέντρου και το στένεμα κυριολεκτικά του δρόμου, ενισχύει την ακραία νεοφιλελεύθερη ατζέντα της ΝΔ που βάζει τα δημοκρατικά και συνδικαλιστικά μας δικαιώματα στο γύψο. Απαγορεύει στον κόσμο να διαδηλώσει, αφού του στερεί τον χώρο για να το κάνει και διευκολύνει το έργο της αστυνομίας. Άλλωστε και ο ίδιος επαίσχυντα είχε στηρίξει το νομοσχέδιο λέγοντας πως θα το ψήφιζε άνετα, αποκαλύπτοντας πως στόχος τους είναι ο περιορισμός και η απαγόρευση κάθε είδους διαδήλωσης, διαμαρτυρίας, συγκέντρωσης και πορείας. Γιατί, ξέρουν καλά πως η τρομοκρατία τους μόνο στο δρόμο σπάει. Εκεί που ανήκουν μόνο οι αγώνες των εργαζομένων, των φτωχών και της νεολαίας.

■ Εβίνα Καλαντζή

50 Χρόνια από την κατάργηση του Μπρέτον Γουντς

Στις 15 Αυγούστου 1971, ο πρόεδρος των ΗΠΑ Νίξον ανακοινώνει το μονομερές πάγωμα της μετατρεψιμότητας του δολαρίου σε χρυσό. Ήταν η αρχή μιας μακράς πορείας παρακμής του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού.

Το 1944, στην πόλη Μπρέτον Γουντς στο Νιου Χάμσαϊρ των ΗΠΑ, σε μια συγκέντρωση 44 χωρών, μπήκαν τα οικονομικά θεμέλια της μεταπολεμικής αρχιτεκτονικής του καπιταλιστικού κόσμου. Ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός, αλώβητος στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, απολαμβάνοντας τεράστιο παραγωγικό προβάδισμα, είχε εδραιωθεί ως αδι-αμφισβήτητη παγκόσμια ηγεμονική δύναμη. Επέβαλλε το δικό του πλαίσιο στην παγκόσμια οικονομία και τις δικές του λύσεις στο σύστημα σαν σύνολο.

Η κρίση του Μεσοπολέμου είχε δείξει στα αποφασιστικά στρώματα της παγκόσμιας μπουρζουαζίας την αναγκαιότητα κρατικής παρέμβασης, που θα έπρεπε όμως κατά το δυνατόν να μην προκαλεί μεγάλο πληθωρισμό και διεθνή νομισματική αποδιοργάνωση, διατηρώντας τους ανταγωνισμούς ελεγχόμενους. Ο «κανόνας του χρυσού» (ίσχυε από την ακμή του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής τον 19ο αιώνα, με εχέγγυο την βρετανική ηγεμονία) είχε καταρρεύσει. Ο χρυσός δεν επαρκούσε για τις παγκόσμιες εμπορικές συναλλαγές, ενώ ήταν άνισα κατανεμημένος. Χρειάζόταν ένα άλλο «παγκόσμιο χρήμα». Με βάση τη συντριπτική υπεροχή των ΗΠΑ, αυτό ήταν δικαιωματικά το δολάριο. Οι συμφωνίες του Μπρέτον Γουντς –που συμπεριλάμβαναν την ίδρυση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας– σταθεροποίησαν την ισοτιμία δολαρίου-χρυσού (1 ουγκιά = 35 δολάρια) και τα περιθώρια διακύμανσής προς τα υπόλοιπα νομίσματα. Δημιούργησαν έτσι ένα λειτουργικό διεθνές πλαίσιο, όπου η διεύθυνση της ρευστότητας διευκόλυνε την επέκταση του παγκόσμιου εμπορίου και τροφοδότησε την ανάπτυξη.

Η απόλυτη πρωτοκαθεδρία του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού δεν άργησε πολύ να υπονομευτεί. Άρχισε να πληρώνει το «κόστος της ηγεσίας». Στα μέσα της δεκαετίας του 1950 εμφανίζεται πίεση στο ποσοστό κέρδους στις ΗΠΑ, στα μέσα της δεκαετίας του 1960 γίνεται καθαρή πτώση (8,3% το 1966, 6,7% το 1970 – το 1975 θα έπεφτε στο 5,9%). Οι ευρωπαίοι (κυρίως η Γερμανία) και γιαπωνέζοι ανταγωνιστές κέρδιζαν διαρκώς μερίδια της παγκόσμιας αγοράς σε βάρος τους: από το 1967, οι ΗΠΑ είχαν εμπορικό έλλειμμα απέναντί τους. Σε μια προσπάθεια να τους αντιμετωπίσουν, οι αμερικάνοι ιμπεριαλιστές επιδόθηκαν σε «φυγή προς τα έξω», ιδρύοντας θυγατρικές στο εξωτερικό. Έτσι, από τα μέσα της δεκαετίας του 1950, οι ιδιωτικές επενδύσεις αμερικάνικων κεφαλαίων στο εξωτερικό εκτινάχτηκαν πάνω από 10% τον χρόνο, ρυθμός διπλάσιος απ' ό,τι στο εσωτερικό. Η αύξηση ήταν ακόμα πιο εντυ-

πωσιακή στις βιομηχανικές επενδύσεις (16% το 1957-65, με αποτέλεσμα ο λόγος των εξωτερικών προς εσωτερικές βιομηχανικές επενδύσεις να αυξηθεί από 12% σε 22%).

Συμπληρωματικά, από το 1965 αυξάνονται απότομα οι δαπάνες του πολέμου στο Βιετνάμ, ενώ ευρωπαίοι και γιαπωνέζοι ιμπεριαλιστές έχουν συσσωρεύσει γιγάντια αποθέματα δολαρίων (μέσω των εμπορικών πλεονάσμάτων τους), ώστε μπορούν να ξετινάξουν τον χρυσό της αμερικάνικης Fed (Ομοσπονδιακή Τράπεζα).

Τα δημοσιονομικά των ΗΠΑ άρχισαν να κατρακυλάνε. Το 1971, για πρώτη φορά στον 20ο αιώνα, εμφανίζουν εμπορικό έλλειμμα 2,72 δισ. δολαρίων (μια θεαματική βουτιά 13,7 δισ. από το 1964) και αντίστοιχη τάση στο ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων (μηδενικό το 1971, έλλειμα 2 δισ. το 1972). Αυτό δεν αντισταθμίστηκε από τα ισοζύγια υπηρεσιών και επιστροφών ξένων επενδύσεων – με αποτέλεσμα αρνητικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών -1,4 δισ. το 1971 (-5,8 δισ. το 1972) και ασφυκτικές πιέσεις υποτίμησης του δολαρίου.

Δεν έμενε άλλος δρόμος από την απελευθέρωση του δολαρίου από τον κορσέ του Μπρέτον Γουντς, ώστε μέσω υποτίμησης να χρησιμοποιείται για την χρηματοδότηση των ελλειμμάτων των ΗΠΑ (ή, αντίστροφα, να ανατιμάται για να προσελκύουν κεφάλαια).

Η τομή ήταν αποτέλεσμα των εσωτερικών νόμων κίνησης του καπιταλιστικού συστήματος: πλέον είχε εξαντληθεί η μεταπολεμική «άνθιση», οδηγούμασταν στο πέρασμα στην κρίση (μακρύ κύμα κάμψης). Ήταν μια πρώτη μορφή «τυπώματος χρήματος» στις νέες συνθήκες – που σήμαινε και το άνοιγμα του ανταγωνισμού των ΗΠΑ κύρια ενάντια σε Γερμανία και Ιαπωνία, με χαρακτηριστικό σύνθημα «το δολάριο είναι το νόμισμά μας, αλλά αυτό είναι δικό σας πρόβλημα». Μια κραυγαλέα αντίφαση ήρθε στο προσκήνιο: η «μονομερής» χρήση του δολαρίου ακύρωνε την προηγουμένως ακλόνητη φερεγγυότητά του, διέλυε

την σταθερότητα στο διεθνές νομισματικό σύστημα. Αποδεικνύοντας ότι ένα παγκόσμιο νόμισμα απαιτεί τελικά και ένα παγκόσμιο κράτος – πράγμα αδύνατο στον καπιταλισμό.

Η «κληρονομιά» του 1971 και το μέλλον του δολαρίου

Η πτώση του δολαρίου γρήγορα έφερε διεθνή πληθωρισμό και ανταγωνιστικές υποτιμήσεις. Το ξέσπασμα της «πετρελαϊκής» κρίσης του 1973 ήταν στην πραγματικότητα η πρώτη μεγάλη μεταπολεμική καπιταλιστική κρίση, που εγκαινίασε μια αλληλουχία τέτοιων κραχ, το μακρύ κύμα κάμψης, την εποχή της δομικής κρίσης.

Οι κείνσιανές πολιτικές του 1973-79 απέτυχαν να αντιμετωπίσουν την κρίση. Στις αρχές της δεκαετίας του 1980, οι ΗΠΑ υποχρεώθηκαν σε θεματική αύξηση των επιτοκίων (στο 18%) για να ελεγχθεί κάπως η κατάσταση. Κρίσεις ξέσπασαν ξανά στις αρχές και τα μέσα της δεκαετίας του 1980, στην οποία οι ιμπεριαλιστές βρέθηκαν αντιμέτωποι με την εμφάνιση σοβαρού ανταγωνισμού από τις «νέες βιομηχανικές χώρες» της ανατολικής Ασίας. Με εργαλείο και το «απελευθερωμένο» δολάριο, οι ΗΠΑ μετακύλησαν μέρος του προβλήματος στους ανταγωνιστές τους – και από το 1979 ξεκίνησαν την σκληρή αντεργατική επίθεση, με τον Ρίγκαν να συμπληρώνει τη Θάτσερ στην επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού. Με ορόσημο τις Συμφωνίες της Πλάζα (1985), εγκαινιάστηκε μια αχαλίνωτη ιδιωτικοποίηση του χρήματος, που έρρεε σε αμύθητες ποσότητες προς τις ζάπλουτες ελίτ – αποσταθεροποιώντας ακόμα περισσότερο τις νομισματικές ισορροπίες. Μετά την αφάνταστα ευνοϊκή συγκυρία για τους ιμπεριαλιστές στις αρχές της δεκαετίας του 1990 (κατάρρευση σταλινικών καθεστώτων κ.ά.), οι ΗΠΑ εμφανίστηκαν ως οι βασικοί κερδισμένοι της ξέφρενης πορείας προς την κερδοσκοπία και τον παρασιτισμό, που σφράγισαν την κυριαρχία της νε-

οφιλελεύθερης «Παγκοσμιοποίησης» (βασική στρατηγική μαζί με τη δίδυμη «Νέα Τάξη Πραγμάτων»).

Ωστόσο, παρά τα οδυνηρά πλήγματα στην εργατική τάξη και τα τεράστια μέσα που επιστράτευσαν, η ανάκαμψη των ΗΠΑ (όπως και όλου του συστήματος) ήταν σαθρή. Προσγειώθηκε στη σοβαρή κρίση του 2001. Η χαριστική βολή δόθηκε στις εμβληματικές κρίσεις του 2007-08 και 2020, όπου ωκεανοί κρατικού χρήματος («ποσοτική χαλάρωση», μηδενικά ή αρνητικά επιτόκια, αύξηση ελλειμμάτων και χρεών κ.λπ.) αδυνατούν να προκαλέσουν ένα θετικό σοκ.

Ενδεικτικά για την οικονομική παρακμή των ΗΠΑ είναι τα εξής: **α)** Το 1980, είχαν πάνω από 13% των παγκόσμιων εξαγωγών (Γερμανία 9,9%, Ιαπωνία 7,8%, Κίνα 1%). Το 2019, η Κίνα με σχεδόν 11% τις είχε ξεπεράσει. Το 1980, είχαν το 25% της παγκόσμιας βιομηχανικής παραγωγής (Ιαπωνία 11%, Γερμανία 7%, Κίνα σχεδόν μηδέν). Το 2017, είχαν πέσει στο 18% (Ιαπωνία και Γερμανία κάτω από 10%), ενώ η Κίνα είχε εκτοξευτεί στο 25%. Η καθίζηση των επενδύσεων και της παραγωγικότητας των ΗΠΑ είναι ανατίρρητη. Μετά το 2020, η Κίνα έχει ενισχυθεί περαιτέρω, ενώ αναδύονται και άλλες ισχυρές οικονομίες. **γ)** Η «διεθνής επενδυτική θέση» τους από περίπου ισορροπημένη στα μέσα της δεκαετίας του 1970, έπεσε στα τάρταρα (-70% του ΑΕΠ το 2020). Το δημόσιο χρέος (πέρα από τη μαύρη τρύπα του ιδιωτικού χρέους και των επιχειρήσεων ζόμπι) από το αμελητέο 34% του ΑΕΠ το 1971, οδεύει σήμερα προς το αστρονομικό 115%.

Έτσι, το δολάριο, παρότι κατέχει ακόμα διάφορα πρωτεία, υποσκάπτεται και κλονίζεται. Από το 1970 ως σήμερα, το μερίδιό του στα παγκόσμια νομισματικά αποθέματα έχει πέσει από 80-85% σε 62%. Καθώς οι ΗΠΑ πρωτοστάτησαν στα κρατικά «πακέτα» άμεσης διάσωσης από την σαρωτική κρίση του 2020, η πίεση υποτίμησής του εντείνεται. Αντιμετωπίζει αυξανόμενο ανταγωνισμό από την Κίνα και άλλες αναδυόμενες δυνάμεις (Ρωσία, Ιράν κ.λπ.), που αμφισβητούν τον ρόλο του με την ίδρυση του ασιατικού «αντι-ΔΝΤ» (Ασιατική Αναπτυξιακή Τράπεζα) και συμφωνίες παράκαμψής του σε διμερείς και περιφερειακές συναλλαγές.

Χάνοντας την ηγεμονία τους, οι ΗΠΑ δεν θα μπορούν να απολαμβάνουν ιδιαίτερα προνόμια διατηρώντας τεχνητά το δολάριο στον παγκόσμιο θρόνο. Μετά την ιστορική ήττα στο Αφγανιστάν, ένα νέο κεφάλαιο ανοίγει σ' αυτή την πορεία. Το «τέλος του αμερικάνικου αιώνα» –μη αναστρέψιμο όπως φαίνεται– θα ρουφάει σαν δίνη το πράσινο χαρτονόμισμα με τις εικόνες των πατέρων του αμερικανικού έθνους, σπέρνοντας περισσότερη διεθνή αστάθεια και χάος.

■ Χάρης Μάργαρης

Η επίθεση στους Δίδυμους Πύργους και στο Πεντάγωνο το 2001

Οι επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου

Στις 11 Σεπτεμβρίου του 2001 μέλη της Αλ Κάιντα (με ηγέτη τον Οσάμα Μπιν Λάντεν) κατέλαβαν 4 αεροπλάνα που εκτελούσαν καθημερινά δρομολόγια, και δύο από αυτά τα έστρεψαν εναντίον των Δίδυμων Πύργων του Παγκόσμιου Εμπορίου στην Νέα Υόρκη, ένα εναντίον του Πενταγώνου και ένα έπεσε σε ανοιχτό χώρο. Το αποτέλεσμα της αιματηρής επίθεσης ήταν να καταρρεύσουν οι Δίδυμοι Πύργοι, να καταστραφεί περίπου το 1/3 του Πενταγώνου, να σκοτωθούν 3.000 άνθρωποι, να τραυματιστούν πάνω από 25.000 και οι οικονομικές ζημιές να ξεπεράσουν τα 10 δισ. δολάρια. Η επίθεση αυτή συγκλόνισε τις ΗΠΑ μια που για πρώτη φορά δέχονταν επίθεση στο έδαφός τους από μια ξένη δύναμη (δεν είχαν απώλειες στο εσωτερικό τους ούτε καν στους δύο παγκόσμιους πολέμους) και μάλιστα από τους περιφρονημένους ισλαμιστές (γι' αυτό και έκτοτε έχουν εξαφανιστεί οι φωτογραφίες από το κατεστραμμένο Πεντάγωνο). Οι στόχοι της Αλ Κάιντα ήταν συμβολικοί: οι δύο πανομοιότυποι ουρανοξύστες συμβόλιζαν την παγκόσμια καπιταλιστική αγορά υπό την ηγεμονία των ΗΠΑ και το Πεντάγωνο την στρατιωτική ηγεμονία τους σε παγκόσμιο επίπεδο.

Παρ' όλο που έκτοτε έχουν ειπωθεί διάφορα και έχουν αναπτυχθεί διάφορες συνομωσίες είναι σίγουρο ότι τις επιθέσεις αυτές τις πραγματοποίησε η Αλ Κάιντα. Ωστόσο προσφέρεται μια βάση για τις διάφορες συνομωσίες για δύο λόγους: α) οι ιμπεριαλιστές και ειδικά οι ΗΠΑ δεν έχουν διστάσει να δημιουργήσουν διάφορες προβοκατόρικες ενέργειες για να υλοποιήσουν τα σχέδιά τους. Π.χ. δεν δίστασαν να βομβαρδίσουν δικό τους πλοίο προκειμένου να ρίξουν την ευθύνη της επίθεσης στους Βιετκόνγκ του Βόρειου Βιετνάμ κι έτσι να αιτιολογήσουν το ξεκίνημα της αποκάλυπτης και αιματηρής στρατιωτικής επέμβασής τους στο Βιετνάμ. Και β) το πολιτικό επιτελείο του Τζορτζ Μπους του νεώτερου αντέδρασε αστραπιαία (προφανώς ήταν έτοιμο από καιρό) εκμεταλλευόμενο πλήρως την ευκαιρία αυτή για να εφαρμόσει τα ιμπεριαλιστικά σχέδια ανάκτησης της οικονομικής ηγεμονίας των ΗΠΑ διαμέσου πλέον των εκτεταμένων στρατιωτικών επεμβάσεων, δηλαδή μια ποιοτική αναβάθμιση και επιτάχυνση της Νέας Τάξης Πραγμάτων.

Ο «Διαρκής Πόλεμος» των ΗΠΑ

Το 2001 κι ενώ το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα ήταν βυθισμένο στην μεγάλη οικονομική κρίση, οι ΗΠΑ είχαν πλέον συνειδητοποιήσει ότι αν ήθελαν να ανακτήσουν την οικονομική ηγεμονία τους απέναντι στους ιμπεριαλιστές ανταγωνιστές τους (ΕΕ, Ιαπωνία, και, δευτερευόντως εκείνη την περίοδο, Κίνα) θα έπρεπε να αναμορφώσουν την παγκόσμια αγορά αποκλειστικά προς όφελός τους — κι αυτό δεν μπορούσε πλέον να γίνει με οικονομικά μέσα (είχαν χρησιμοποιηθεί τις δύο προηγούμενες δεκαετίες χωρίς επιτυχία) αλλά με στρατιωτικά.

Η επίθεση της 11 Σεπτεμβρίου τους έδωσε το πρόσχημα για να ξεδιπλώσουν με εκπληκτική ταχύτητα τα σχέδια που είχαν ήδη καταστρώσει. Ο αμερικανός Πρόεδρος ανακοίνωσε μόλις την επόμενη μέρα ότι οι ΗΠΑ μπαίνουν σε έναν «διαρκή πόλεμο» χωρίς να ξεκαθαρίσει πλήρως τους εχθρούς τους. Όχι τυχαία. Εχθρός θα ήταν όποιος δεν συμμορφωνόταν απόλυτα με τα σχέδιά τους ενώ δεν θα υπήρχαν ούτε καν ουδέτεροι: «Όποιος δεν είναι μαζί μας είναι εναντίον μας».

Μέχρι το τέλος του ίδιου έτους οι ΗΠΑ είχαν εισβάλει στο Αφγανιστάν και είχαν ανατρέψει το καθεστώς των Ταλιμπάν. Ο στόχος ήταν να καταληφθεί το Αφγανιστάν, όχι γιατί αυτό καθαυτό είχε καμιά οικονομική σημασία για τις ΗΠΑ, αλλά γιατί είχε και έχει μια τεράστια γεωστρατηγική σημασία: αποτελεί το κέντρο της Ευρασίας. «Όποιος ελέγχει το Αφγανιστάν, ελέγχει ολόκληρη την Ευρασία» τόνιζε ο αμερικανός σύμβουλος στρατηγικής Μπρεζίνσκι. Οι ΗΠΑ ζήτησαν από τους Ταλιμπάν να παραδώσουν όλα τα μέλη της Αλ Κάιντα, γνωρίζοντας ότι αυτοί ήταν αδύνατο να το κάνουν. Παρ' όλα αυτά είναι γνωστό ότι οι Ταλιμπάν, αν και δεν θα

παρέδιδαν την Αλ Κάιντα, εντούτοις ήταν διατεθειμένοι να την διώξουν από το Αφγανιστάν, ώστε μετά να την συλλάβουν οι ΗΠΑ. Οι ΗΠΑ αρνήθηκαν την προσφορά, για τον απλουστάτο λόγο ότι ο στόχος τους δεν ήταν τόσο η Αλ Κάιντα, αλλά τα ιμπεριαλιστικά σχέδιά τους στην Ευρασία (και ιδιαίτερα οι χώρες της νότιας πρώην ΕΣΣΔ). Στην στρατιωτική επέμβαση στο Αφγανιστάν οι ΗΠΑ είχαν την υποστήριξη όλων: τόσο της Ρωσίας όσο και των ευρωπαίων ιμπεριαλιστών, αλλά και κάθε καπιταλιστικής κυβέρνησης, ακόμη και του ΟΗΕ. Έτσι ξεκίνησε η κατοχή του Αφγανιστάν που διατηρήθηκε μέχρι πρόσφατα με την στρατιωτική και οικονομική βοήθεια όλων των χωρών του ΝΑΤΟ, συμπεριλαμβανομένης και της χώρας μας.

Ωστόσο, τα σχέδια των ΗΠΑ δεν περιορίζονταν μόνο στο Αφγανιστάν και στην υποτιθέμενη εκδίκηση για την 11 Σεπτεμβρίου. Πολύ γρήγορα οι αμερικάνοι ιμπεριαλιστές στράφηκαν εναντίον του Ιράκ (Μάρτιος του 2003), κατηγορώντας τον τότε πρόεδρό του, τον Σαντάμ Χουσεϊν, ότι αναπτύσσει πυρηνικά όπλα. Σε αυτές τις χαλκευμένες κατηγορίες αντέδρασαν οι ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές. Όχι γιατί είναι λάτρες της αλήθειας, αλλά γιατί οι ΗΠΑ είχαν φροντίσει να ξεκαθαρίσουν τα πράγματα: α) η στρατιωτική τους επέμβαση στο Ιράκ ήταν η πρώτη στρατιωτική επέμβαση με στρατεύματα ξηράς (και όχι απλώς βομβαρδισμούς ή πραξικοπήματα) μετά τον «Πόλεμο του Βιετνάμ» (που αποτέλεσε μια σημαντική ήττα του ιμπεριαλισμού και είχε σαν αποτέλεσμα οι ΗΠΑ να αναστείλουν τις στρατιωτικές εισβολές τους) και αποσκοπούσε στην «Αναμόρφωση ολόκληρης της Μέσης Ανατολής». β) Η αναμόρφωση αυτή —που όπως πάντα πασπαλίζονταν με την χρυσόσκονη της «δημοκρατίας»— θα σήμαινε τον πλήρη έλεγχο των πετρελαίων της Μέσης Ανατολής, δηλαδή της κινητήριας δύναμης της παγκόσμιας οικονομίας: είναι ενδεικτικό ότι οι ΗΠΑ πρόσφεραν στους ευρωπαίους και γιαπωνέζους ιμπεριαλιστές μόνο το 10% των πετρελαίων του Ιράκ, μετά την κατοχή του, ενώ στον πρώτο πόλεμο του Κόλπου (για την απελευθέρωση του Κουβέιτ) πρόσφεραν το 40%. Έτσι σε αυτήν την ιμπεριαλιστική εισβολή και κατοχή του Ιράκ οι αμερικάνοι ιμπεριαλιστές έμειναν μόνοι τους με μια χούφτα προθύμων. Την ίδια στιγμή, αναπτύχθηκε ένα κολοσσιαίο αντιπολεμικό κίνημα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Όμως, η πολιτική των ΗΠΑ δεν εξαντλούνταν μόνο στο εξωτερικό. Αντίστοιχα, εφάρμοσαν μια ενισχυμένη νεοφιλελεύθερη πολιτική αλλά και μια κατασταλτική πολιτική στο εσωτερικό τους εναντίον του εργατικού κινήματος, κάτω από την προπαγάνδα της «εναντίωσης στην τρομοκρατία», με τις διαρκείς και μαζικές παρακολουθήσεις, με το Γκουαντάναμο και την αποδοχή των βασανιστηρίων, με την σιωπηρή ή ανοιχτή κατάργηση δημοκρατικών και πολιτικών δικαιωμάτων, κ.α., με την οικοδόμηση ενός θηριώδους Κράτους Έκτακτης Ανάγκης που καταναλώνει εκατοντάδες δισ. δολάρια ετησίως.

Είκοσι χρόνια μετά, η πανικόβλητη φυγή τους από το Αφγανιστάν αλλά και ο περιορισμός τους στην «Πράσινη Ζώνη» της Βαγδάτης, πιστοποιούν την παταγώδη αποτυχία των σχεδίων των ΗΠΑ για την ανάκτηση της ηγεμονίας τους αλλά και την αδιαμφισβήτητη παρακμή τους μπροστά στον ανερχόμενο ιμπεριαλισμό της Κίνας.

■ *Ηρακλής Χριστοφορίδης*

στον κόσμο...

ΙΡΑΝ

Με ένα νέο κύμα μαζικών διαδηλώσεων βρέθηκε αντιμέτωπο το ιρανικό καθεστώς στα μέσα Ιουλίου, με αφορμή την έλλειψη νερού. Οι διαμαρτυρίες ξεκίνησαν από την Κουζεστάν και σύντομα επεκτάθηκαν σε μεγάλα τμήματα της χώρας και τουλάχιστον τριάντα πόλεις. Για περισσότερο από μια εβδομάδα οι διαδηλώσεις ήταν καθημερινές σε μερικές από τις πιο θερμές περιοχές της χώρας, με αίτημα την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, η οποία έχει σοβαρές επιπτώσεις στα νοικοκυριά, τη γεωργία και την κτηνοτροφία, ενώ έχει οδηγήσει σε συχνές διακοπές ρεύματος. Οι διαδηλωτές υποστηρίζουν ότι μεγάλες ποσότητες νερού διατίθενται για την βιομηχανία που εδρεύει στην επαρχία Χουζεστάν και όχι για τις ανάγκες τους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, στην ίδια περιοχή στα τέλη Ιουνίου σημειώθηκαν απεργίες σε 100 εργοστάσια, με τους εργαζόμενους να διεκδικούν μόνιμο καθεστώς εργασίας, μηνιαίο μισθό 500 δολάρια και να απαλλαγούν από την αστυνομική επιτήρηση. Η αστυνομία απάντησε με απίστευτη βιαιότητα, δολοφονώντας 11 διαδηλωτές με πραγματικά πυρά, εκατοντάδες συλλήψεις, με τους διαδηλωτές να καταγγέλλουν βασανισμούς. Η οικονομική κατάσταση των εργαζομένων είναι κακή, με τον κατώτατο μηνιαίο μισθό να βρίσκεται στα 120 δολάρια και την ακρίβεια να καλπάζει ενώ η χώρα έχει πληγεί βαρύτατα από την πανδημία.

ΚΟΛΟΜΒΙΑ

Στις 26 Αυγούστου, χιλιάδες άνθρωποι βγήκαν στους δρόμους και διαδήλωσαν ενάντια στον πρόεδρο Ντούκε, στην πρώτη κινητοποίηση μετά τα εξεγερσιακά γεγονότα που συγκλόνισαν την χώρα από τον Απρίλιο έως τον Ιούνιο. Οι δυναμικές διαδηλώσεις του προηγούμενου διαστήματος αντιτάσσονταν σε φορολογικό νομοσχέδιο αφαιμάξης 23,4 τρισ. πέσος ετησίως, το οποίο απέσυρε ήδη ο Ντούκε. Ωστόσο, ο αμετανόητος αιματοβαμμένος νεοφιλελεύθερος πρόεδρος επανέφερε στα τέλη Ιουλίου το νομοσχέδιο κουτσουρεμένο στα 15,2 τρισ., ξαναβγάζοντας τους εργαζόμενους στον δρόμο. Η εθνική απεργιακή επιτροπή που έχει συγκροτηθεί και συντονίζει σε έναν βαθμό τους αγώνες, έχει συντάξει Πρόγραμμα Σωτηρίας 10 σημείων που μεταξύ άλλων περιλαμβάνει μηνιαίο εισόδημα 235 δολαρίων για 7,5 εκατ. φτωχές οικογένειες για 13 μήνες, δωρεάν τριτοβάθμια εκπαίδευση και οικονομική βοήθεια για τις μικρές επιχειρήσεις.

Η νίκη του κινήματος στην Κολομβία απαιτεί συνέχιση, ριζοσπαστικοποίηση και συνένωση των αγώνων μέσα από όργανα αυτοοργάνωσης, απαιτώντας την πτώση της κυβέρνησης Ντούκε και όλου του σάπιου πολιτικού καθεστώτος. Οι εμπειρίες και το δυναμικό αγωνιστών που έχουν διαμορφωθεί, οφείλουν να μετουσιωθούν σε μια επαναστατική πολιτική δύναμη που θα κάνει όλα τα παραπάνω και θα φτάσει την σύγκρουση μέχρι τέλους.

ΗΠΑ

Απεργιακό αγώνα έχουν ξεκινήσει οι εργαζόμενοι της εταιρίας παραγωγής μπισκότων "Nabisco". Η απεργία ξεκίνησε από το Πόρτλαντ, επεκτάθηκε σε 3 ακόμα εργοστάσια και πλέον βρίσκεται σε εξέλιξη στα 9 εργοστάσια που έχει η εταιρία σε όλη την χώρα. Η συλλογική σύμβαση των εργαζομένων έληξε το καλοκαίρι και η εταιρία προσπαθεί να επιβάλλει εξαιρετικά δυσμενείς όρους, παρά την εκτόξευση των κερδών της τον περασμένο χρόνο και την υπερκμετάλλευση των εργαζομένων κατά την διάρκεια της πανδημίας.

Συγκεκριμένα, η εταιρία θέλει να μην πληρώνει τους εργαζόμενους με την υπερωριακή προσαύξηση σε περιπτώσεις διπλοβάρδιας ή εργασίας τα σαββατοκύριακα αλλά μόνο εάν οι ώρες εργασίας ξεπεράσουν τις 40, κάτι που μεταφράζεται (σύμφωνα με τους απεργούς) σε μείωση έως 10.000 δολάρια ετησίως. Επιπλέον, θέλει να επιβάλλει ασφάλιση δύο επιπέδων, προσφέροντας λιγότερα για τους νέους εργαζόμενους και να τερματίσει την συμπληρωματική υγειονομική περίθαλψη για τους συνταξιούχους, όπως και τα μπόνους σε περίπτωση μη απουσίας από την εργασία.

Αφγανιστάν

Ταπεινωτική ήττα για τους δυτικούς ιμπεριαλιστές

Το 2001 με πρόσχημα τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου σε Νέα Υόρκη και Ουάσινγκτον η κυβέρνηση του Τζόρτζ Μπους νεότερου κήρυξε τον «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας» εξαπολύοντας μια εκστρατεία τρόμου σε όλο τον κόσμο εγκαινιάζοντας μια νέα εποχή πολέμου και βαρβαρότητας στην ιστορία του ιμπεριαλισμού. Το αμερικάνικο κατεστημένο χρησιμοποίησε τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου ως όχημα νομιμοποίησης των πολεμικών του ενεργειών κρύβοντας τους πραγματικούς του σκοπούς, δηλαδή να επιβάλλει την απόλυτη ηγεμονία του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού στην Ευρασία (το κέντρο του κόσμου) για να κυριαρχήσει στα πρότυπα της Βρετανικής Αυτοκρατορίας για μια μεγάλη ιστορική περίοδο σε όλο τον κόσμο. Υπέρ της εκπλήρωσης αυτού του στόχου (όποιος ελέγχει την Ευρασία ελέγχει όλο τον κόσμο) συνηγορούσε στα επιτελεία των ΗΠΑ η ιστορική ήττα που είχαν δεχτεί σε παγκόσμια κλίμακα οι εργατικές μάζες με την κατάρρευση της ΕΣΣΔ και του «υπαρκτού σοσιαλισμού», η δυσφήμιση της σοσιαλιστικής εναλλακτικής από τον σταλινισμό στα μάτια των πλατιών μαζών, η ιδεολογική και πολιτική σύγχυση που κατάφερε η κυριαρχία του νεοφιλελευθερισμού σε παγκόσμια κλίμακα και τα ιδεολογήματα των ιμπεριαλιστών περί «τέλους της Ιστορίας», «παγκοσμιοποίησης», «Νέας Τάξης Πραγμάτων». Το 1997 ο Ζμπίγνιου Μπρζεζίνσκι, σύμβουλος Εθνικής Ασφάλειας της κυβέρνησης Κάρτερ χάρασσοντας την «ηγεμονία νέου τύπου» του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού γράφει στο βιβλίο του «Η μεγάλη σκακιέρα»: «Η κατάρρευση του αντιπάλου τους άφησε τις ΗΠΑ σε μια μοναδική θέση. Έγιναν ταυτοχρόνως η πρώτη και η μόνη πραγματικά παγκόσμια δύναμη. Ωστόσο, η παγκόσμια ηγεμονία της Αμερικής θυμίζει κατά κάποιον τρόπο προγενέστερες αυτοκρατορίες [...]. Αυτές στήριζαν την εξουσία τους σε μια ιεραρχία υποτελών, φόρου υποτελών, προτεκτοράτων και αποικιών και αντιμετώπιζαν, γενικά, τους εκτός ως βαρβάρους. Σε κάποιο βαθμό, αυτή η αναχρονιστική ορολογία δεν είναι εντελώς ακατάλληλη για μερικά από τα κράτη που είναι σήμερα στην αμερικανική τροχιά.»

Ακριβώς ως βαρβάρους αντιμετώπισαν οι ΗΠΑ και σύσσωμοι οι δυτικοί ιμπεριαλιστές τον αφγανικό λαό όταν τον Οκτώβρη

του 2001 εισέβαλαν στην χώρα την οποία κυβερνούσαν οι Ταλιμπάν όταν οι τελευταίοι αρνήθηκαν να τους παραδώσουν άνευ όρων μέλη της Αλ Κάιντα που βρίσκονταν στην χώρα. Είκοσι χρονιά μετά, έχοντας επιβάλλει τον τρόπο του πολέμου, των μαζικών απαγωγών, εγκλεισμού χωρίς δίκη και βασανισμών σε φυλακίσεις υψίστης ασφαλείας τύπου Γουαντάναμο σε όλο τον κόσμο και έχοντας κάνει τον μεγαλύτερο σε διάρκεια πόλεμο τους οι αμερικάνοι γνωρίζουν την πιο ταπεινωτική ήττα της ιστορίας τους. Ξοδεύοντας πάνω από 2,3 τρις. δολάρια (ΑΕΠ της Γαλλίας το 2020) για την δημιουργία «νέας» κρατικής δομής και στρατού, προκαλώντας τον θάνατο συνολικά σε 174.000 ανθρώπους (66.000 αφγανοί στρατιώτες, 47.500 άμαχοι, 2.400 αμερικανοί στρατιώτες), οι αμερικανοί εγκατέλειψαν το Αφγανιστάν, όπως τα ποντίκια το καράβι που βουλιάζει, κυνηγημένοι από τους «βάρβαρους» που δεν μπόρεσαν ούτε να τους εξοντώσουν ούτε να τους «εξημερώσουν» με τις λαμπρές «δυτικές αξίες» τους. Αυτή η ταπεινωτική ήττα έρχεται σε μια στιγμή που η ΗΠΑ γνωρίζουν μια από τις πιο βαθιές κοινωνικές και πολιτικές κρίσεις στην ιστορία τους. Μια βαθιά διαίρεση στην αστική τάξη, εκτόξευση της φτώχειας, ανεργίας, πείνας και άνοδο του εργατικού κινήματος κάτι που δυσκολεύει όποια προσπάθεια νομιμοποίησης πολεμικών επιδρομών.

Η ραγδαία πολιτική και στρατιωτική κατάρρευση μέσα σε λίγες εβδομάδες της διεφθαρμένης αφγανικής κυβέρνησης και η αποσύνθεση του στρατού ύστερα από την αποχώρηση των αμερικανών οδήγησε στην αστραπιαία κατάκτηση της μιας πόλης μετά την άλλη (τις περισσότερες φορές χωρίς μάχη) από τους Ταλιμπάν. Η επέλαση τους η κατάκτηση της Καμπούλ χωρίς καμιά σοβαρή αντίσταση οδήγησε στην διαφυγή στο εξωτερικό του προέδρου Γκάνι και πρακτικά της κρατικής και της στρατιωτικής ηγεσίας η οποία είτε πέρασε με τους Ταλιμπάν είτε φυγαδεύτηκε από τους ιμπεριαλιστές.

Για να κερδηθεί ένας πόλεμος η στρατιωτική ηγεσία πρέπει να γνωρίζει το γιατί πολεμάει, να έχει πλήρη κατανόηση των πολιτικών στόχων που πρέπει να επιτευχθούν και των στρατιωτικών μέσων που χρειάζονται για να επιτευχθούν οι πολιτικοί στόχοι. Οι διεφθαρμένες πολιτικές ελίτ και τα κοινωνικά στρώματα που ευνόησαν ή δημιούργησαν οι ιμπεριαλιστές ως στήριγμα των κατοχικών τους δυνάμεων δεν διέθεταν τίποτα από τα παραπάνω και κατέρρευσαν σαν πύργος από τραπουλόχαρτα.

Όπως στην περίπτωση του Βιετνάμ και στο Αφγανιστάν επιβεβαιώθηκαν τα λόγια

του Τ. Ε. Λόρενς γνωστού ως Λόρενς της Αραβίας: «το να πολεμήσεις ενάντια σε μια εξέγερση είναι επίπονο και χρειάζεται χρόνο, όπως το να τρως σούπα με ένα μαχαίρι». Στο Βιετνάμ οι αμερικάνοι με τις βόμβες να πάλι και τους βομβαρδισμούς-χαλί νικήθηκαν από τον στρατηγό Γκιάπ και τους βιετκόγκ που πολεμούσαν στα δικά τους εδάφη με σύμμαχο μονάχα τον χρόνο. Ομοίως οι Ταλιμπάν απλά χρειάστηκε να αντέξουν και να περιμένουν για 20 χρόνια να εξαντληθούν οι αμερικάνοι από τις υπέρογκες στρατιωτικές δαπάνες, τους θανάτους των στρατιωτών, την εσωτερική αποσύνθεση των συνεργατικών κατοχικών στρωμάτων, των εσωτερικών αντιδράσεων της αμερικανικής κοινωνίας.

Η σταδιακή αποχώρηση των αμερικανών από το Αφγανιστάν ήδη με απόφαση της κυβέρνησης Τραμπ ήταν μια αναπόφευκτη εξέλιξη. Όμως στον σχεδιασμό της επόμενης μέρας πιάστηκαν στον ύπνο. Με τα τεράστια μέσα που είχαν διαθέσει στον κυβερνητικό στρατό ευελπιστούσαν να παρατείνουν επ' άπειρο τον εμφύλιο πόλεμο στην χώρα δημιουργώντας μια «μαύρη τρύπα» ανάμεσα σε Κίνα, Ρωσία, Ιράν. Με αυτόν τον τρόπο υπολόγιζαν να εμποδίσουν τον κινέζικο δρόμο του μεταξίου καθιστώντας αδύνατη την σταθερότητα που χρειάζονται οι κινεζικές επενδύσεις. Στις 16 Αυγούστου ο Μπάιντεν δήλωσε: «Οι πραγματικοί στρατηγικοί μας αντίπαλοι, η Κίνα και η Ρωσία, θα ήταν ενθουσιασμένοι να μας βλέπουν να ξοδεύουμε δισεκατομμύρια δολάρια προσπαθώντας να σταθεροποιήσουμε το Αφγανιστάν».

Τα ερωτήματα που γεννιούνται από αυτή την κατάρρευση και την ταπεινωτική ήττα είναι αναπόφευκτα με ποιον τρόπο θα επηρεάσει αυτή η ήττα τους συσχετισμούς υπέρ των κύριων ανταγωνιστών των ΗΠΑ, Ρωσίας – Κίνας, πόσο βιώσιμο μπορεί να είναι το νέο καθεστώς των Ταλιμπάν και ποια θα είναι η φύση του και πως διαμορφώνεται ο συσχετισμός των περιφερειακών χωρών που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στην χώρα (Τουρκία, Ιράν, Πακιστάν, Ινδία).

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο πως οι μόνοι που ωφελούνται από την ήττα των δυτικών είναι οι Κινέζοι και οι Ρώσοι μαζί με τους συμμάχους τους (Ιράν, Πακιστάν) ενώ αναβαθμίζεται συνολικά ο ρόλος της Τουρκίας, επεκτείνοντας το στρατηγικό της βάθος ως εκφραστής των συμφερόντων των μουσουλμανικών πληθυσμών και των τουρκόφωνων λαών ιδιαίτερα. Μεγάλοι χαμένοι είναι η Ινδία της οποίας οι κύριοι αντίπαλοι (Κίνα, Πακιστάν) ενισχύονται και την αποκόπτουν από τους εμπορικούς δρόμους του Αφγανιστάν.

Το Αφγανιστάν έχει σημαντική γεωστρατηγική σημασία για την Κίνα, έχει καταφέρει να έχει πρόσβαση σε αποθέματα χαλκού και πετρελαίου και η εξάπλωση του δρόμου του μεταξίου με μεγάλα έργα έχει εμποδιστεί λόγω των ζητημάτων ασφαλείας και την παρουσία των αμερικανικών βάσεων στην χώρα.

Οι Κινέζοι διατηρούσαν για χρόνια σχέσεις με τους Ταλιμπάν διαβλέποντας τις εξελίξεις. Η ηγεσία των Ταλιμπάν τον Ιούλιο είχε επισκεφτεί το Πεκίνο για να συναντήσει τον υπουργό εξωτερικών Γουάγκ Πι και οι Κινέζοι ήταν οι πρώτοι που αναγνώρισαν την νομιμότητα του καθεστώτος των Ταλιμπάν. Ταυτόχρονα στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων

Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών στη Γενεύη, οι Κινέζοι ζήτησαν οι ΗΠΑ, Βρετανία και άλλες χώρες να τιμωρηθούν για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαπράχθηκαν στο Αφγανιστάν, με τον πρέσβη της Κίνας στη Γενεύη Τσενγκ Ξου να δηλώνει: «Κάτω από τη σημαία της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι ΗΠΑ και άλλες χώρες πραγματοποιούν στρατιωτικές επεμβάσεις σε άλλα κυρίαρχα κράτη και επιβάλλουν το δικό τους μοντέλο σε χώρες με πολύ διαφορετική ιστορία, πολιτισμό και εθνικές συνθήκες με σοβαρές καταστροφές στον λαό τους». Η στάση αυτή δηλώνει μια σημαντική αλλαγή στην εξωτερική πολιτική της Κίνας η οποία διατηρούσε πάντα χαμηλούς τόνους και ενισχύει το ενιαίο μπλοκ με την Ρωσία.

Το καθεστώς των Ταλιμπάν που κέρδισε τον πόλεμο και ντε φάκτο μονοπωλεί την εξουσία στην χώρα έχει αναγνωριστεί άμεσα ή έμμεσα από όλες τις χώρες ακόμη και από τους δυτικούς ιμπεριαλιστές που βλέπουν το ολοκληρωτικό τους πέταγμα από την περιοχή. Οι Ταλιμπάν προσδοκούν για χρηματοδότηση στους Κινέζους και τους ρώσους για να ξεφύγουν από τον οικονομικό στραγγαλισμό της Δύσης και το χάος που υπάρχει στην χώρα από την κατάρρευση του κρατικού μηχανισμού. Από την άλλη, ρώσοι και Κινέζοι που θέλουν μια μακροχρόνια σταθεροποίηση στην περιοχή επιδιώκουν από τους Ταλιμπάν να εφαρμόσουν ένα πιο φιλελεύθερο πρόγραμμα από μια ακραία εφαρμογή του Ισλαμικού νόμου, γεγονός που πιέζει την ηγεσία τους για πιο μετριοπαθή διακυβέρνηση και πολιτικό πρόγραμμα.

Τα απόνερα της εγκατάλειψης του Αφγανιστάν θα ενισχύσουν σε μεγάλο βαθμό την γεωστρατηγική θέση της Τουρκίας γεγονός που θα οξύνει τον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό στο Αιγαίο, στον Έβρο και συνολικά στην ανατολική Μεσόγειο. Ο ρόλος της Τουρκίας είναι δύσκολο να εκτιμηθεί λόγω των πολλών αντιπάλων της στην περιοχή όπως το Ιράν (στηρίζει ιρανικές κατά πλειοψηφία εθνικές ομάδες ανταγωνιστικές στην Τουρκία) και η Ρωσία η οποία έχει κάθε λόγο να ανησυχεί με την τουρκική στρατιωτική παρουσία στην Καμπούλ στο μαλακό υπογάστριο της πρώην Σοβιετικής Κεντρικής Ασίας που με εξαίρεση το Τατζικιστάν αποτελείται από τουρκόφωνα μουσουλμανικά κράτη.

Οι εξελίξεις στο Αφγανιστάν είναι ιστορικής σημασίας και η ταπεινωτική ήττα των αμερικανών και της Δύσης σαν σύνολο μπορεί να είναι μεγαλύτερης ιστορικής σημασίας από την ήττα στο Βιετνάμ. Η σημερινή τρομακτική κρίση του καπιταλιστικού συστήματος αλλά και η σημαντική άνοδος των αγώνων σε παγκόσμια κλίμακα μπορεί να πυροδοτήσουν πολιτικές εξελίξεις και ένα νέο επαναστατικό κύμα σε παγκόσμια κλίμακα που θα αλλάξει τους ταξικούς συσχετισμούς υπέρ της εργατικής τάξης και των καταπιεσμένων λαών στον κόσμο. Η προοπτική αυτή για την οποία έχουν απόλυτη συνείδηση οι αστικές ελίτ σε παγκόσμια κλίμακα τις κάνει ακόμη πιο επικίνδυνες, έτοιμες για κάθε σφαγή και πόλεμο για να μην χάσουν τα προνόμια τους και να διατηρήσουν το καθεστώς της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης.

■ Παουλίν Μπουμπουλίμα

ΤΥΝΗΣΙΑ: ΒΑΘΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Στις 25 Ιουλίου, ο πρόεδρος της Τυνησίας Καΐς Σαϊέντ κήρυξε τη χώρα σε κατάσταση «έκτακτης εθνικής κρίσης» και ανέστειλε τη λειτουργία του Κοινοβουλίου για 30 μέρες. Παράλληλα, απέπεμψε τον πρωθυπουργό Χισάμ Μεσίσι καθώς και τους υπουργούς Άμυνας, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Διοίκησης, ήρε την ασυλία των βουλευτών και ανέλαβε ο ίδιος την εκτελεστική εξουσία και τον έλεγχο της Εισαγγελίας βυθίζοντας τη χώρα στην χειρότερη πολιτική κρίση από την έκρηξη της Αραβικής Άνοιξης, το 2011.

Η άμεση αντίδραση τόσο του βασικού πολιτικού αντιπάλου του, Ρασίντ Γκανουσί προέδρου του Κοινοβουλίου και ηγέτη του ισλαμικού κόμματος Ενάχντα που διαθέτει την πλειοψηφία στη Βουλή, όσο και των περισσότερων κοινοβουλευτικών κομμάτων, ήταν να μιλήσουν για πραξικόπημα – καθώς τα μέτρα που επιβλήθηκαν υπερβαίνουν τις διευρυμένες εξουσίες που προβλέπει το Σύνταγμα. Κάλεσαν, παράλληλα, τον τυνησιακό λαό σε αντίσταση και κινητοποίηση για αποκατάσταση της δημοκρατίας.

Σε αντίθεση με τις μαζικές και παρατεταμένες κινητοποιήσεις που έχουν ξεσπάσει από τα τέλη του 2020 με πρωταγωνιστή τη νεολαία, οι κινητοποιήσεις που προκλήθηκαν από το «προεδρικό πραξικόπημα» (είτε από φιλοπροεδρικούς διαδηλωτές είτε από υποστηρικτές της Ενάχντα), ήταν μάλλον περιορισμένες και χωρίς συνέχεια. Η πολιτική κρίση και η αδυναμία των κυβερνήσεων να αντιμετωπίσουν την οικονομική κρίση και την πανδημία (η Τυνησία έχει το μεγαλύτερο πο-

σοστό θανάτων σε όλη την Αφρική, ενώ μόνο το 7% του πληθυσμού είναι εμβολιασμένο) έχει εκμηδενίσει την εμπιστοσύνη στα πολιτικά κόμματα.

Παρατεταμένη Ακυβερνησία

Έτσι, στη μόνη χώρα της Αραβικής Άνοιξης που ανέτρεψε το δικτατορικό της καθεστώς αποφεύγοντας εμφυλίου και επεμβάσεις και προχώρησε στη σύνταξη Συντάγματος με δημοκρατική διακυβέρνηση, το κοινοβούλιο είναι σήμερα περικυκλωμένο από τανκς. Παρόλο που ο ρόλος του στρατού είναι, μέχρι τώρα, περιορισμένος και μάλλον διακριτικός, η κατάσταση είναι εξαιρετικά ρευστή ανακαλώντας αναπόφευκτα μνήμες από την Αίγυπτο και την άνοδο του δικτάτορα Σίσι.

Η σημερινή πολιτική κρίση αποδίδεται εν μέρη στο ίδιο το Σύνταγμα του 2014 που, ως προϊόν συμβιβασμού των αντίπαλων δυνάμεων, μοιράζει τις εξουσίες μεταξύ προεδρίας και κοινοβουλίου και έχει οδηγήσει ουσιαστικά σε ακυβερνησία (10 κυβερνήσεις σε 10 χρόνια). Ο Σαϊέντ, που κέρδισε τις εκλογές του 2019 με 73%, υποσχόμενος να χτυπήσει τη διαφθορά και εξακολουθεί να είναι δημοφιλής, ισχυρίζεται ότι τα κόμματα του κοινοβουλίου μπλοκάρουν την εφαρμογή της πολιτικής που υποσχέθηκε. Φαίνεται ότι η ιδέα της συγκέντρωσης των δυνάμεων στα χέρια του συγκινεί σημαντική μερίδα του τυνησιακού λαού – κυρίως τα μεσαία και ανώτερα οικονομικά στρώματα. Από την άλλη η Ενάχντα, μετριοπαθές ισλαμικό κόμμα στο ρεύμα της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, με αρκετή επιρροή στη νεολαία,

δεν εκπλήρωσε ποτέ τις υποσχέσεις της για πιο αποτελεσματική και φιλολαϊκή διαχείριση της εξουσίας, αποδείχτηκε, αντίθετα, μέρος του διεφθαρμένου συστήματος, με αποτέλεσμα να συγκεντρώνει σήμερα πάνω της την αγανάκτηση και την οργή των φτωχότερων στρωμάτων που είναι και τα μεγαλύτερα θύματα της οικονομικής κρίσης και της πανδημίας.

Στο Φόντο η Οικονομική Κρίση και τα Γεωπολιτικά Παιχνίδια

Στο υπόβαθρο, λοιπόν, αυτής της βαθιάς πολιτικής κρίσης βρίσκεται η οξυτάτη οικονομική κρίση που πλήττει τη χώρα, η οποία έχει επιδεινωθεί από την πανδημία: Το δημόσιο χρέος έφτασε πέρυσι το 88% και το δημοσιονομικό έλλειμμα το 11,4% του ΑΕΠ, η οικονομία συρρικνώθηκε κατά 8,8% ακόμα την περασμένη χρονιά, η ανεργία βρίσκεται στο 17%, στις φτωχότερες περιοχές στο 45%, το δημόσιο σύστημα υγείας, οι δημόσιες συγκοινωνίες και οι υποδομές έχουν καταρρεύσει, ο τουρισμός –βασική πηγή εσόδων για τη χώρα– έχει διαλυθεί λόγω covid-19, η φτώχεια και η εξαθλίωση σπρώχνουν κατά χιλιάδες τους Τυνησίους στην μετανάστευση.

Η ανάγκη διεθνούς οικονομικής βοήθειας δείχνει επιτακτική. Ήδη πριν τις τελευταίες εξελίξεις ο Σαϊέντ διαπραγματευόταν την προσφυγή στο ΔΝΤ με τα γνωστά μέτρα λιτότητας που συνοδεύουν την εμπλοκή του, κινήσεις στις οποίες αντιδρούσε το κοινοβούλιο. Η απαλλαγή από αυτό το «εμπόδιο» ανοίγει τον δρόμο στο ΔΝΤ και προφανώς σε μια πιο αυταρχική διακυβέρνηση. Επίσης, η εξάρτηση

της χώρας από τους ισχυρότερους και πλουσιότερους γείτονές της –Αίγυπτο, Αλγερία και Λιβύη– καθώς και από τις χώρες του Κόλπου και τη Γαλλία αναμένεται να αυξηθεί. Δεν είναι αβάσιμες οι κατηγορίες της Ενάχντα για ενορχηστρωμένο από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα πραξικόπημα, ούτε τυχαία η σπουδή της Τουρκίας να το καταδικάσει καθώς η αποδυνάμωση της Ενάχντα αποτελεί πλήγμα στις γεωπολιτικές της βλέψεις. Από την άλλη τα καθεστώτα της Αιγύπτου και της Σαουδικής Αραβίας έσπευσαν να στηρίξουν τον πρόεδρο προσβλέποντας στην αποδυνάμωση της Τουρκίας. Αντίθετα, οι ΗΠΑ, η ΕΕ και οι ευρωπαϊκές χώρες, ο ΟΗΕ, η Αφρικανική Ένωση κ.λπ., απέφυγαν να μιλήσουν για πραξικόπημα και απέστηκαν σε εκκλήσεις για σεβασμό του Συντάγματος αναμένοντας τις εξελίξεις.

Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, η κατάσταση εθνικής κρίσης βρίσκεται ακόμα σε ισχύ και δεν υπάρχουν ενδείξεις για τις επόμενες κινήσεις του προέδρου. Ωστόσο, στην Τυνησία υπάρχει ισχυρό εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα (αποδυναμωμένο, βέβαια, από τη συμμετοχή της Γενικής Ομοσπονδίας Εργατών, UGTT, στη διακυβέρνηση) και σημαντικές κοινωνικές οργανώσεις που μπορούν να παίξουν αποφασιστικό ρόλο και να ασκήσουν πιέσεις για την άμεση παρουσίαση ενός οδικού χάρτη από τον πρόεδρο και την επάνοδο στη συνταγματική δημοκρατία. Οπωσδήποτε, επίσης, οι όποιες εξελίξεις στην Τυνησία θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στα δρώμενα σε ολόκληρη την ιδιαίτερα ασταθή αυτή περιοχή.

■ Μαρία Κτιστάκη

Στις 11 Σεπτέμβρη 1973 η δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση της αριστεράς στη Χιλή με επικεφαλής τον Σαλβαδόρ Αλιέντε ανατράπηκε από το πραξικόπημα του στρατηγού Πινοσέτ, με καθοριστικό ρόλο του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Η εγκληματική αυταπάτη του «ειρηνικού» δρόμου προς τον σοσιαλισμό είχε διαψευστεί με τον πιο τραγικό τρόπο. Τον Σεπτέμβρη του 1970 η «Λαϊκή Ενότητα» (Λ.Ε.) κέρδισε τις εκλογές, στηριζόμενη ουσιαστικά στο κύμα εργατικών αγώνων της δεκαετίας του '60. Η Λ.Ε. ήταν ένας συνασπισμός ρεφορμιστικών κομμάτων, με κυριότερα το Σοσιαλιστικό Κόμμα του Αλιέντε και το Κομμουνιστικό Κόμμα Χιλής. Το πρόγραμμά της προωθούσε την ταξική συνεργασία με την «προοδευτική» αστική τάξη, την «κυβέρνηση της αριστεράς» και τη «φιλολαϊκή» διαχείριση του καπιταλισμού. Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι ήταν σαφώς πιο ριζοσπαστικό από ανάλογα εγχειρήματα στην Ευρώπη, καθώς περιελάμβανε μεταξύ πολλών άλλων τη διανομή των τσιφλικιών στους αγρότες, την εθνικοποίηση των ορυχείων, των τραπεζών και των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας και υποτίθεται, όπως με ειλικρίνεια πίστευε ο ίδιος ο Αλιέντε, ότι θα οδηγούσε, σε βάθος χρόνου, στον σοσιαλισμό. Ωστόσο, η αχίλλειος πτέρνα όλων των ρεφορμιστικών προγραμμάτων είναι το «ιερό δέος» απέναντι στο αστικό κράτος και τους μηχανισμούς του. Ο Αλιέντε, για να καθησυχάσει τους καπιταλιστές, υπέγραψε τη λεγόμενη «Δέσμευση των έξι σημείων», ότι δηλαδή δεν θα θίξει το στρατό, την αστυνομία, τα δικαστήρια, την εκκλησία, την εκπαίδευση και τα ΜΜΕ, δηλαδή όλους τους πυλώνες της αστικής εξουσίας. Παρόλα αυτά, η κυβέρνηση της

48 χρόνια από το πραξικόπημα Πινοσέτ Τα διδάγματα από την χιλιανή τραγωδία του 1973

Λ.Ε. μπήκε από την πρώτη στιγμή στο στόχαστρο της ντόπιας και ξένης αντίδρασης, όχι τόσο για τα φιλολαϊκά μέτρα που πήρε, όσο διότι η εκλογή της πυροδότησε μια εκρηκτική άνοδο των κοινωνικών αγώνων. Αυτοί οργανώθηκαν από τις ίδιες τις εργαζόμενες μάζες, με δομές αυτοοργάνωσης που ξεπερνούσαν τους «παραδοσιακούς» γραφειοκρατικούς μηχανισμούς του εργατικού κινήματος. Μέχρι το 1972 η Χιλή είχε κατακλυστεί από τα Cordones Industriales, δηλαδή τα συντονιστικά των εργατικών εργοστασιακών επιτροπών, και τα Commandos Comunales, συντονιστικά των λαϊκών συνελεύσεων στις γειτονιές. Παράλληλα, δημιουργήθηκαν οι JAP, επιτροπές που αναλάμβαναν καθήκοντα ελέγχου στις τιμές αλλά και τροφοδοσίας των εργατικών και λαϊκών περιοχών με είδη πρώτης ανάγκης, ενάντια στους εκβιασμούς και τα σμποτάζ μικρών και μεγάλων αφεντικών. Οι JAP συσπείρωναν τα πιο καταπιεσμένα στρώματα, άνεργους, περιστασιακά εργαζόμενους και νοικοκυρές. Αυτή η ραγδαία ανάπτυξη αυθεντικών δομών αυτοοργάνωσης των μαζών δημιούργησε μια κατάσταση δυαδικής εξουσίας απέναντι στην εξουσία των καπιταλιστών και κατά συνέπεια μια επαναστατική κατάσταση. Τέτοιες καταστάσεις στην ιστορία δεν διαρκούν για πολύ και λύνονται είτε με την επαναστατική κατάληψη της εξουσίας από το προλεταριάτο είτε με την επιβολή ωμής δικτατορίας από την αστική τάξη. Κι αυτό βέβαια θα κριθεί αργά ή γρήγορα με τη

δύναμη των όπλων. Η κυβέρνηση του Αλιέντε ψήφισε νόμους που απαγόρευαν τον εξοπλισμό των εργατικών οργανώσεων για την αυτοάμυνά τους ενάντια στις συμμορίες του κράτους και των καπιταλιστών. Ξαν να μην έφτανε αυτό, τον Οκτώβρη του 1972 κάλεσε αντιπροσώπους των ενόπλων δυνάμεων να συμμετάσχουν στην κυβέρνηση, ενώ τον Ιούλη του 1973, δύο μήνες πριν το πραξικόπημα, διόρισε τον ίδιο τον «χασάπη» Πινοσέτ υπεύθυνο για τις σχέσεις μεταξύ ενόπλων δυνάμεων και συνδικάτων (!). Την ίδια περίοδο, ο γενικός γραμματέας του ΚΚ Χιλής Λουίς Κορβαλάν δήλωνε: «Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κυβέρνηση μέσα στην οποία αντιπροσωπεύονται οι τρεις κλάδοι των ενόπλων δυνάμεων αποτελεί ανάγκη ενάντια στα πραξικοπήματα»! Η μοιραία κατάληξη αυτής της προδοτικής πολιτικής ήταν μια από τις μεγαλύτερες τραγωδίες στην ιστορία του παγκόσμιου εργατικού κινήματος. Μόνο τους πρώτους μήνες της χούντας του Πινοσέτ δολοφονήθηκαν πάνω από 30.000 άνθρωποι, ενώ πολύ περισσότεροι εξορίστηκαν, βασανίστηκαν ή «εξαφανίστηκαν». Στα 15 χρόνια που κράτησε η δικτατορία, πέρα από τα εκατοντάδες χιλιάδες θύματα, κατέστησε τον λαό της Χιλής πειραματόζωο της πρώτης ιστορικά εφαρμογής του νεοφιλελευθερισμού σε μαζική κλίμακα. Οι ανά τον κόσμο ρεφορμιστές, με πρώτο το ΚΚ Χιλής, βασικό υπεύθυνο για την προδοσία, είχαν το θράσος να ρίξουν το φταίξιμο στις μάζες, διότι ...«προχώρησαν πολύ μακριά»

και «προκάλεσαν» τη βίαιη αντίδραση του στρατού και του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Η δύναμη που υπό προϋποθέσεις θα μπορούσε να αποτρέψει την καταστροφή ήταν το Κίνημα Επαναστατικής Αριστεράς (MIR). Το MIR έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία και εξάπλωση των δομών αυτοοργάνωσης και στην οργάνωση της μαζικής αυτοάμυνας του κινήματος. Ωστόσο, δεν πήρε εγκαίρως πρωτοβουλίες για τη συγκεντροποίηση όλων των δομών (cordones industriales, commandos comunales, JAP) σε ένα πανεθνικό όργανο, για επαναστατική δουλειά μέσα στον στρατό και για την προετοιμασία ένοπλης εξέγερσης. Πολλές φορές μάλιστα εξαντλούσε την ενεργητικότητα του στο να «πιέσει» την κυβέρνηση να «πάει αριστερότερα». Αυτά τα λάθη δεν επέτρεψαν στο MIR να εκμεταλλευθεί την ευνοϊκή συγκυρία που παρουσιάστηκε τον Ιούνιο του 1973, όταν μια πρώτη απόπειρα πραξικοπήματος (το λεγόμενο «tankazo») απέτυχε λόγω της αντίστασης του κινήματος, γεγονός που εκτόξευσε την αυτοπεποίθηση και τη μαχητικότητα των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων.

Σήμερα, η εξέγερση των εργατικών και των φτωχών λαϊκών μαζών στη Χιλή είναι μια ιστορική ευκαιρία για να απαλλαγούν από το νεοφιλελεύθερο καθεστώς που επιβλήθηκε με το πραξικόπημα του 1973 και που η «ρηχή» μεταπολίτευση δεν μπόρεσε να ξηλώσει. Τα διδάγματα της τραγωδίας του 1973 καθοριστικής σημασίας για να αποφύγουν τις ολέθριες συνέπειες των αυταπατών για «αριστερή» διαχείριση του καπιταλισμού και του πραγματικού ρόλου των ένοπλων συμμοριών του αστικού κράτους.

Η επέτειος της Άνοιξης της Πράγας

Η Άνοιξη της Πράγας εντάσσεται στον κύκλο της παγκόσμιας επαναστατικής ανόδου του 1968. Αποτέλεσε συνέχεια των εξεγέρσεων και επαναστάσεων στην Ανατολική Ευρώπη, με κορυφαία την ουγγρική επανάσταση του 1956, ενάντια στην σταλινική γραφειοκρατία.

Στην Τσεχοσλοβακία (που αρχικά η Συμφωνία της Γιάλτας προέβλεπε να παραμείνει «ουδέτερη»), το ΚΚ δεν είχε πάρει την εξουσία μέσω της προέλασης του Κόκκινου Στρατού αλλά ως αποτέλεσμα μιας εξέγερσης το 1947-48. Ήταν η πιο αναπτυγμένη βιομηχανικά και οικονομικά χώρα της Ανατολικής Ευρώπης, το προλεταριάτο είχε υψηλότερο βιοτικό και μορφωτικό επίπεδο και σημαντικές αγωνιστικές παραδόσεις. Η νεολαία, στη βάση των κατακτήσεων στο δικαίωμα τη μόρφωση και τη δουλειά, μπήκε δυναμικά στο προσκήνιο τα επόμενα χρόνια.

Όλα αυτά έρχονταν σε αντίθεση με την σταλινική ηγεσία του ΚΚ, με επικεφαλής τον Αντονίν Νοβότνι, που απέκλειε τη μεγάλη μάζα των εργατών από τη διαχείριση της παραγωγής και στραγγάλιζε τις δημοκρατικές ελευθερίες. Τα αδιέξοδα της γραφειοκρατικής διαχείρισης κορυφώθηκαν το '60. Μια μεγάλη οικονομική κρίση οδήγησε σε κάθετη πτώση το βιοτικό επίπεδο. Στο εσωτερικό της γραφειοκρατίας πλήθαιναν οι φωνές για μια «σοσιαλιστική οικονομία της αγοράς», με χαλάρωση του κρατικού ελέγχου. Ομάδες διανοουμένων ασκούσαν μια αρχικά καλυμμένη αλλά όλο και πιο έντονη κριτική.

Τον Οκτώβρη του 1967 οι φοιτητές ξεκίνησαν κινητοποιήσεις για τις συνθήκες στις εστίες. Ο Νοβότνι αντέδρασε με βίαιη καταστολή. Η θέση του όμως είχε εξασθενήσει. Οι εσωκομματικοί του αντίπαλοι συνασπίστη-

καν και το Γενάρη του 1968 τον αντικατέστησαν με τον Αλεξάντερ Ντούμπτσεκ. Αρχικά, η Μόσχα αποδέχτηκε την εξέλιξη. Οι πρώτες μεταρρυθμίσεις του Ντούμπτσεκ ήταν εξαιρετικά δειλές. Όμως ο Νοβότνι δεν είχε παραδεχθεί την ήττα: ξεκίνησε μυστικές διαβουλεύσεις με στρατηγούς, παράλληλα με μαζική εκστρατεία των υποστηρικτών του στη βάση του ΚΚ. Μπροστά στον άμεσο κίνδυνο, ο Ντούμπτσεκ και οι μεταρρυθμιστές αποφάσισαν να στηριχτούν στο μίσος του λαού ενάντια στον Νοβότνι και προχώρησαν σε άρση της λογοκρισίας του τύπου. Οι καταπιεσμένες μάζες εκμεταλλεύτηκαν την ευκαιρία. Οι φοιτητές οργάνωσαν μεγάλες συγκεντρώσεις και συζητήσεις. Οι εργάτες άρχισαν να διώχνουν τους διορισμένους γραφειοκράτες των συνδικάτων, να διεκδικούν καλύτερους μισθούς, συνδικαλιστικές ελευθερίες, συμμετοχή στη διαχείριση της παραγωγής. Ο Ντούμπτσεκ έκανε συνεχείς εκκλήσεις για επιστροφή στην «ομαλότητα», όμως η κατάσταση είχε ξεφύγει από τον έλεγχό του.

Οι ραγδαίες εξελίξεις προκάλεσαν την έντονη ανησυχία της γραφειοκρατίας στην ΕΣΣΔ του Μπρέζνιεφ. Ο κίνδυνος επέκτασης της εξέγερσης ήταν άμεσος και ήδη στην Πολωνία είχαν ξεκινήσει κινητοποιήσεις ενάντια στο καθεστώς Ικομούλκα. Στις 20 Αυγούστου 1968, στρατεύματα της ΕΣΣΔ, Πολωνίας, Ουγγαρίας και Βουλγαρίας εισέβαλαν στην Τσεχοσλοβακία. Η ηγεσία του ΚΚ αποφάσισε να μην προβάλλει στρατιωτική αντίσταση και ο πρόεδρος της δημοκρατίας Σβόμποντα κάλεσε σε «αυτοσυγκράτηση». Ο Ντούμπτσεκ και πολλοί υπουργοί συνελήφθησαν και μεταφέρθηκαν στη Μόσχα. Παρότι δεν υπήρχε καμία ηγεσία που να οργανώνει την αντίσταση, πολλοί φοιτητές και εργάτες πάλεψαν ηρωικά απέναντι στα ρωσικά τανκς με μολότοφ και οδοφράγματα. Στις συγκρούσεις

δολοφονήθηκαν 98 διαδηλωτές. Οι εισβολείς βρέθηκαν αντιμέτωποι με μια μαζική «παθητική» αντίσταση. Οι πολίτες κατέστρεφαν ή άλλαζαν κατεύθυνση στις πινακίδες στους δρόμους. Η κυβέρνηση του ΚΚ εξακολούθησε να ελέγχει τα ΜΜΕ για αρκετές μέρες μετά την εισβολή. Μέσω του ραδιοφώνου οργάνωθηκε μαζική ανυπακοή και οι κάτοικοι της Πράγας έσβησαν σχεδόν όλα τα ονόματα των δρόμων και τους αριθμούς των σπιτιών. Οι ενέργειες αυτές, όμως, παρέμεναν μέσα στα πλαίσια που επιθυμούσε η γραφειοκρατία, η οποία προσπαθούσε να τις χρησιμοποιήσει ως διαπραγματευτικό όπλο στις διαβουλεύσεις που γίνονταν στο μεταξύ στη Μόσχα. Μετά από έξι μέρες, οι Ρώσοι επέτρεψαν στον Ντούμπτσεκ να επιστρέψει και να διατηρήσει τυπικά το αξίωμα του γενικού γραμματέα. Έγινε δεκτός με ενθουσιασμό και ανακοίνωσε ότι είχε συμφωνήσει για ειρηνική επιστροφή στην «ομαλότητα». Ωστόσο, σε λίγους μήνες φάνηκε τι σήμαινε αυτό. Η Μόσχα και οι τσεχοσλοβάκοι γραφειοκράτες επανάφεραν τη λογοκρισία στα ΜΜΕ και τον γραφειοκρατικό έλεγχο στα συνδικάτα. Προχώρησαν σε μαζικές εκκαθαρίσεις των «απειθαρχών» στελεχών και επανάκτησαν τον έλεγχο στρατού και αστυνομίας. Ο Ντούμπτσεκ, που είχε ήδη περιοριστεί, αντικαταστάθηκε από τον Γκούσταβ Χούζακ.

Στο επόμενο διάστημα ξέσπασαν τρεις φορές μαζικές αντιδράσεις ενάντια στην παλινόρθωση της γραφειοκρατίας. Το Γενάρη του 1969, 800.000 διαδήλωσαν στην Πράγα προς τιμήν του φοιτητή Γιαν Πάλατς, που αυτοπυρπολήθηκε σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την καταστολή. Το Μάρτη, ξέσπασαν ταραχές μετά τη νίκη της Τσεχοσλοβακίας επί της ΕΣΣΔ στο χόκεϊ επί πάγου. Τον Αύγουστο, στην πρώτη επέτειο της εισβολής, έγιναν μαζικές διαδηλώσεις με 10 νεκρούς και 2.000

συλληφθέντες.

Η 4η Διεθνής προσπάθησε να επέμβει στα γεγονότα, ενισχύοντας την κατεύθυνση της πολιτικής επανάστασης, υπέρ της σοσιαλιστικής δημοκρατίας. Ο Πιερ Ουλ ίδρυσε το Επαναστατικό Σοσιαλιστικό Κόμμα (καλοκαίρι 1969), σε επαφή με την 4η Διεθνή και κοντά στις θέσεις της. Τον Μάρτιο του 1971, 16 μέλη του καταδικάστηκαν, ανάμεσά τους ο Ουλ, που δήλωσε ότι ενεργούσε «όχι ενάντια στον σοσιαλισμό αλλά κατά της γραφειοκρατίας και του κρατικού μηχανισμού» και φυλακίστηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η Άνοιξη της Πράγας, παρότι δεν κατάφερε να ανατρέψει την γραφειοκρατική εξουσία ήταν ένα καίριο πλήγμα στον σταλινισμό, που η κρίση του αναπτυσσόταν με την άνοδο της παγκόσμιας επανάστασης, οδηγώντας σε ρήγματα και σχίσματα στο εσωτερικό του «στρατοπέδου» των γραφειοκρατικοποιημένων εργατικών κρατών και των ΚΚ, σε μαζική αμφισβήτησή του από μια νέα πρωτοπορία. Τα ΚΚ Γαλλίας και Ιταλίας καταδίκασαν την εισβολή, δημιουργώντας αργότερα (μαζί μ' αυτό της Ισπανίας) τον «ευρωκομμουνισμό», που προσέγγιζε θέσεις της σοσιαλδημοκρατίας. Όπως και τα άλλα κοσμοϊστορικά γεγονότα του 1968, η Άνοιξη έδωσε μεγάλη ώθηση στις δυνάμεις της επαναστατικής αριστεράς, συνέβαλε στο κύμα παγκόσμιας επαναστατικής ανόδου την επόμενη δεκαετία περίπου, ενώ στην Ελλάδα πυροδότησε τη διάσπαση του ΚΚΕ (δημιουργία ΚΚΕ Εσωτερικού).

Στις 21 Αυγούστου 1940, μια από τις μεγαλύτερες επαναστατικές φυσιογνωμίες του 20^{ου} αιώνα, ο Λέον Τρότσκι, δολοφονήθηκε από τον πράκτορα της NKVD, Ραμόν Μερκαντέρ. Μέχρι το Κογκρεσάν του Μεξικό έφτασε το δολοφονικό μένος της σταλινικής γραφειοκρατίας, σε μια απεγνωσμένη προσπάθεια να υπερκεράσει τον μεγαλύτερό πολιτικό της αντίπαλο και να καταπνίξει την παγκόσμια σοσιαλιστική επανάσταση. Το έργο του, όμως, παραμένει γραμμένο με χρυσά γράμματα στις σελίδες της ιστορίας του παγκόσμιου εργατικού κινήματος.

Ο Λεβ Νταβίντοβιτς Μπρονστάιν, παιδί πολύτεκνης αγροτικής οικογένειας από το χωριό Πιάνοφκα της Ουκρανίας, γεννήθηκε το 1879. Ήρθε σε επαφή με τις σοσιαλιστικές ιδέες από την ηλικία των 17 ετών στη διάρκεια των σπουδών του στο Νικολάγιεφ. Εκεί, συμμετείχε ενεργά στην ίδρυση της παράνομης «Εργατικής Ένωσης Νότιας Ρωσίας». Συνελήφθη για πρώτη φορά 19 ετών, ενώ μετά από δύο χρόνια στη φυλακή, μεταφέρθηκε στη Σιβηρία. Κατάφερε να ξεφύγει το 1902 οπότε και δραπέτευσε στο Λονδίνο, ερχόμενος για πρώτη φορά σε επαφή με τον Λένιν.

Το 1905 διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο κατά την πρώτη Ρωσική επανάσταση ως πρόεδρος του Σοβιέτ της Πετρούπολης. Μελετώντας τα γεγονότα του 1905, αντιλήφθηκε τη δύναμη της αυτενέργειας και αυτοοργάνωσης του προλεταριάτου και θεμελίωσε τη θεωρία της Διαρκούς Επανάστασης. Με αυτόν τον τρόπο, ο Τρότσκι διαχωρίστηκε από τον μηχανιστικό υλισμό της Δεύτερης Διε-

81 χρόνια από τη δολοφονία του Τρότσκι

θνούς και προσέφερε στους επαναστάτες ένα μοναδικό μαρξιστικό-επιστημονικό όπλο για την χειραφέτηση της εργατικής τάξης και την εγκαθίδρυση του παγκόσμιου Σοσιαλισμού.

Τον Μάιο του 1917, ο Τρότσκι επέστρεψε από την εξορία στην Ρωσία, όπου με το κόμμα των Μπολσεβίκων, οργάνωσε αποτελεσματικά την πρώτη νικηφόρα σοσιαλιστική επανάσταση στην ιστορία. Την περίοδο της εξέγερσης από τη θέση του προέδρου της Στρατιωτικής Επαναστατικής Επιτροπής του Σοβιέτ της Πετρούπολης, ενώ, κατά τα χρόνια του Εμφυλίου και της ιμπεριαλιστικής επέμβασης ως ηγέτης του Κόκκινου Στρατού στην προσπάθεια υπεράσπισης της επανάστασης. Το 1919 πρωταγωνίστησε από κοινού με τον Λένιν στην ίδρυση της Κομμουνιστικής (Τρίτης) Διεθνούς και αποτέλεσε τον συγγραφέα των περισσότερων κειμένων των τσεσάφων πρώτων συνεδρίων της.

Μετά τον θάνατο του Λένιν, αντιπάλεψε με όλες του τις δυνάμεις την άνοδο του Σοβιετικού Θερμιδόρ. Μέσα από το μνημειώδες έργο του «Προδομένη Επανάσταση» μελέτησε και ανέδειξε με επιστημονικό τρόπο τις αιτίες της γέννησης και εγκαθίδρυσης της σταλινικής γραφειοκρατίας τόσο μέσα στο ίδιο το μπολσεβίκικο κόμμα, όσο και στο νεαρό ρωσικό εργατικό κράτος. Ίδρυσε την Αριστερή Αντιπολίτευση (1923) σε μια προσπάθεια πολιτικού-προγραμματικού διαχωρισμού από τους γραφειοκράτες. Παρά τις αλλεπάλληλες απελάσεις και το κυνηγητό σε όλα τα μήκη

και πλάτη της γης (Τουρκία, Γαλλία, Νορβηγία, Μεξικό), βλέποντας ακόμη και την ίδια του την οικογένεια να εκκληρίζεται από την σταλινική και αστική αντίδραση, ο Ρώσος επαναστάτης έμεινε απτόητος στην υπόθεση της υπεράσπισης των κεκτημένων της επανάστασης και της εξάπλωσής της στον υπόλοιπο πλανήτη.

Μετά την επικράτηση του σταλινισμού (μέσα δεκαετίας '30) και την πολιτική χρεοκοπία της Τρίτης Διεθνούς, ο Τρότσκι πήρε την απόφαση για «το μεγαλύτερο έργο της ζωής του», όπως ο ίδιος συχνά έγραφε σε επιστολές του, την ίδρυση νέων επαναστατικών κομμάτων, μιας νέας επαναστατικής Διεθνούς. Η Τέταρτη Διεθνής (1938) επιφορτίστηκε με το σημαντικό καθήκον της διατήρησης και συνέχειας του επαναστατικού μαρξισμού – μπολσεβικισμού σε προγραμματικό και πρακτικό επίπεδο. Επεξεργάστηκε το Μεταβατικό Πρόγραμμα (σύνδεση τακτικής με την στρατηγική) και ανέλυσε το φασιστικό φαινόμενο ως αποτέλεσμα της σήψης του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής. Σε αντιδιαστολή με τις προδοτικές και αιματοβαμμένες λαίκομετωπικές και σταδιακές πολιτικές, η Τέταρτη Διεθνής και ο Τρότσκι αντιπαρέβαλλαν τη Διαρκή Επανάσταση και την επαναστατική τακτική του Ενιαίου Εργατικού Μετώπου απέναντι στο τέρας του φασισμού.

Παρά την ανυπολόγιστη αξίας προσφορά τους στην οικοδόμηση του Σοσιαλισμού, ο Λέον Τρότσκι και το ρεύμα του Επαναστα-

τικού Μαρξισμού – Τροτσκισμού λησσοφονήθηκαν αισχρά και εξακολουθούν να συκοφαντούνται από τους σταλινικούς και τους απολογητές τους μέχρι και τις μέρες μας. Η σταλινική σχολή πλαστογραφίας, παραχαράσσοντας με κάθε τρόπο και μέσο τη δράση τους, εξαπέλυσε ένα ανελέητο ανθρωποκνηγικό σε όσους αντιτάχθηκαν στον πολιτικό, πολιτιστικό και ηθικό εκφυλισμό που προωθούσε η γραφειοκρατία. Δυστυχώς, όμως, γι' αυτήν –και ως ένα βαθμό για την παγκόσμια εργατική τάξη– οι αναλύσεις και προβλέψεις του Τρότσκι και της Τέταρτης Διεθνούς επιβεβαιώθηκαν μέχρι κεραίας. Στα επόμενα χρόνια που ακολούθησαν μετά τη δολοφονία του και με την επικράτηση της αντεπανάστασης, το προλεταριάτο γνώρισε βαριές ήττες (Β' Π.Π., πτώση ΕΣΣΔ κ.ο.κ.) που θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί εάν είχε επιβληθεί στο κίνημα η πολιτική και πρακτική των Τροτσκιστών. Το καταδεικνύει, άλλωστε, αυτό και η θεωρητική και οργανωτική άνθιση των τροτσκιστών καθώς και ο πρωταγωνιστικός ρόλος που διαδραμάτισαν σε κινήματα και αγώνες τα κατοπινά χρόνια, την ίδια στιγμή που οι σταλινικές οργανώσεις έπνεαν τα λείσθια παγκοσμίως.

Ο Λέον Τρότσκι συνεχίζει να αποτελεί ένα φωτεινό παράδειγμα επαναστατικού ήθους, θεωρητικής συγκρότησης και αυτοθυσίας για το παγκόσμιο προλεταριάτο και τους απανταχού επαναστάτες. Οι ιδέες του εξακολουθούν να εμπνέουν τους αγωνιστές σε μια στιγμή που το μέλλον της ανθρωπότητας βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή εξαιτίας της κρίσης του καπιταλισμού. Σήμερα, το έργο του Τρότσκι είναι πιο επίκαιρο από ποτέ.

30 χρόνια από τον ιμπεριαλιστικό διαμελισμό της Γιουγκοσλαβίας

■ Καρβούνης Γρηγόρης

Η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας των 22 εκατ. κατοίκων ήταν το προϊόν τριών καθοριστικών παραγόντων.

Αρχικά, της κατάρρευσης του ανατολικού μπλοκ, του σταλινισμού και της προσπάθειας των πρώην γραφειοκρατών της κάθε ομόσπονδης γιουγκοσλαβικής δημοκρατίας να διατηρήσουν τα υλικά τους προνόμια με το να μετασχηματιστούν σε μια νέα εκμεταλλευτική αστική τάξη. Ταυτόχρονα, συμπίπτει χρονικά με την τεράστια κρίση του καπιταλιστικού συστήματος, το οποίο θεωρούσε πως μπορεί να βρει διέξοδο από αυτήν με το ιμπεριαλιστικό δόγμα της Νέας Τάξης Πραγμάτων, όπου το σύνολο των Δυτικών ιμπεριαλιστών (έχοντας στο τιμόνι τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό) θα επιχειρήσουν άμεσα και με περίσσια βιαιότητα να ελέγξουν-αρπάξουν όλες εκείνες τις περιοχές (παρθένο έδαφος για επιχειρηματικές δραστηριότητες, για την εξάπλωση των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων και προφανώς για την περικύκλωση της Ρωσίας) που άφηνε πίσω του ο «υπαρκτός σοσιαλισμός» μετά από την καπιταλιστική του παλινόρθωση. Τέλος, έρχεται σε μια περίοδο όπου το παγκόσμιο εργατικό κίνημα βιώνει μία από τις χειρότερες ιστορικές του κρίσεις, καθώς η κατάρρευση της ΕΣΣΔ αποτέλεσε ένα ισχυρό σοκ για το παγκόσμιο προλεταριάτο, το οποίο δεν κατάφερε να δώσει την σωστή απάντηση μπροστά σε όλες αυτές τις κατακλυσμιαίες αλλαγές στο παγκόσμιο status quo και να κινηθεί κόντρα στο ρεύμα, υπερασπιζόμενο το σοσιαλιστικό ιδεώδες και την δικτατορία του προλεταριάτου.

Το εργατικό κίνημα, μουνδιασμένο και βαριά πληγωμένο από τα τόσα χρόνια σταλινικής αντεπαναστάσης, δεν κατάφερε να εκμεταλλευτεί την κατάρρευση του γραφειοκρατικού μοντέλου και να την μετατρέψει σε μία πολιτική επανάσταση που θα υπερασπιζόταν τις ιστορικές κατακτήσεις των προηγούμενων κοινωνικών επαναστάσεων. Αυτήν την κατάσταση την εκμεταλλεύτηκαν στο έπακρο οι πρώην γραφειοκράτες για να κάνουν πράξη την μετατροπή των προνομίων τους σε ιδιωτικό κεφάλαιο, δηλαδή να πραγματοποιήσουν μία κοινωνική αντεπαναστάση. Γνώριζαν πολύ καλά τον διακαή πόθο των μαζών για

πολιτικές και ατομικές ελευθερίες, για κοινωνική δικαιοσύνη και για ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο και μέλλον και έτσι τα μετέτρεψαν όλα αυτά σε δόλωμα για να παλινορθωθεί ο καπιταλισμός, πραγματοποιώντας αυτήν την τεράστια πολιτική και κοινωνική οπισθοδρόμηση της ανθρωπότητας.

Τα πρώτα σύννεφα πάνω από την Γιουγκοσλαβία άρχισαν να μαζεύονται μετά από τον θάνατο του Τίτο. Το κρατικό χρέος και κυρίως οι οφειλές του κράτους προς το ΔΝΤ, αποτέλεσαν την «κερκόπορτα» που περίμεναν οι ιμπεριαλιστές για την καλλιέργεια των εσωτερικών ανταγωνισμών και την αναθέρμανση των εθνικισμών. Η διαφορά του βιοτικού επιπέδου ανάμεσα στις πιο πλούσιες ομόσπονδες δημοκρατίες του βορρά (Σλοβενία, Κροατία) και στις πιο φτωχές του νότου (π.χ. Κόσοβο, Μακεδονία, Μαυροβούνιο) ήταν πολύ μεγάλη. Η Σερβία του Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς προσπάθησε να επιβάλλει ένα άκρως συγκεντρωτικό μοντέλο για να επικρατήσει πάνω σε όλες τις υπόλοιπες εθνότητες. Λόγω της πλειοψηφίας της σερβικής εθνότητας και της διασποράς της σχεδόν σε όλη την επικράτεια της Γιουγκοσλαβίας, αποτελούσε την ραχοκοκαλιά της και μόνο αυτή μαζί με το Μαυροβούνιο πάσχιζαν να συγκρατήσουν την ενιαία Γιουγκοσλαβία, καθώς όλες οι άλλες δημοκρατίες άρχιζαν να κατατρώνονται από τις φλόγες των εθνικισμών και της «ανεξαρτησίας» (δηλαδή της πλήρους εξάρτησης και υποταγής τους από τους δυτικούς ιμπεριαλιστές). Πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτήν την προσπάθεια διαδραμάτισε η πλέον ενοποιημένη Γερμανία, η οποία άρχισε να προσεταιρίζεται και να στηρίζει οικονομικά, αλλά και με στρατιωτικό εξοπλισμό (της πρώην ΛΔ της Γερμανίας) τις Σλοβενία και Κροατία αντίστοιχα, για να εκπληρώσουν τα αποσχιστικά τους σχέδια. Το σχέδιο λοιπόν για την πλήρη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας είχε ήδη μπει σε εφαρμογή.

Στα τέλη του Δεκέμβρη του 1990, η Σλοβενία πραγματοποιεί δημοψήφισμα για την ανεξαρτησία της. Η κυβέρνηση της Σλοβενίας γνώριζε ότι μία τέτοια κίνηση θα προκαλούσε την έντονη αντίδραση του Γιουγκοσλαβικού Λαϊκού Στρατού, για αυτό και έκανε κάλεσμα για άμεση εμπλοκή της Γερμανίας, η οποία έσπευσε να αναγνωρίσει ντε φά-

κτο την ανεξαρτησία της Σλοβενίας με την διατύπωση «του εμπόλεμου κράτους». Μετά από αυτό θα ακολουθήσει ο πόλεμος των 10 ημερών που θα οδηγήσει στην πλήρη απόσχιση της Σλοβενίας από την Γιουγκοσλαβία.

Λίγους μήνες αργότερα, έπειτα από την ώθηση των ιμπεριαλιστών, κυρίως των ΗΠΑ και της ΕΟΚ, μπήκε και η Κροατία σε τροχιά «ανεξαρτησίας», υπό την ηγεσία του τέως γραφειοκράτη και έπειτα ακραίου εθνικιστή πρωθυπουργού, Φράνιο Τούτζμαν. Εκμεταλλεύτηκε το γεγονός ότι στο εσωτερικό της Κροατίας υπήρχε ένας σερβικός θύλακας (η περιοχή της Κράινας) που θα επιζήτούσε την παραμονή της στην Γιουγκοσλαβία. Αυτό αποτέλεσε την βάση για την σύγκρουση της Κροατίας με τους Σέρβους, με στόχο την ανεξαρτητοποίησή τους. Ωστόσο, μετά την «ανακήρυξη» της ανεξαρτησίας της Κροατίας, ο κροατικός στρατός με την αμέριστη βοήθεια των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ χώρησαν στον εκτοπισμό των Σέρβων της Κροατίας (κυρίως από την Κράινα), οι οποίοι κατευθύνθηκαν στην Βοσνία Ερζεγοβίνη, την τρίτη κατά σειρά δημοκρατία που αποτέλεσε πεδίο της εμφύλιας σύγκρουσης.

Μετά την Σλοβενία και την Κροατία, τον δρόμο της απόσχισης ακολούθησε και η Βοσνία, υπό την ηγεσία του μουσουλμάνου πρωθυπουργού Αλία Ιζετμπέγκοβιτς. Μετά την ανεξαρτησία της, στην θέση του πρώην Κομμουνιστικού Κόμματος πρόεκυψαν 3 καινούρια εθνικιστικά κόμματα. Η Βοσνία ήταν ουσιαστικά διαιρεμένη σε τρεις κυρίως εθνικές δυνάμεις: τους μουσουλμάνους Βόσνιους με ηγέτη τον Ιζετμπέγκοβιτς, τους Σέρβο-Βόσνιους με ηγέτη τον Κάρατζιτς και τους Κροάτες-Βόσνιους με ηγέτη τον Μπόμπαν. Μετά την λήξη του πολέμου της Κροατίας, ο Μιλόσεβιτς (Γιουγκοσλαβία) και ο Τούτζμαν (Κροατία) ήρθαν σε μυστική συμφωνία για την διχοτόμηση της Βοσνίας. Ωστόσο, αυτό το σχέδιο ναυάγησε γρήγορα, καθώς και οι τρεις πλευρές συγκρούονταν μεταξύ τους για το ποιος θα κυριαρχήσει στην περιοχή. Η Κροατία, φοβούμενη την ισχυροποίηση της Σερβο-Βοσνιακής πλευράς από την εγκατάσταση στην Βοσνία πάνω από 200.000 Σέρβων της Κράινα, ήρθε σε συμφωνία με την πλευρά των μουσουλμάνων Βόσνιων τον Φεβρουάριο του 1994, με το Σύμφωνο της Ουάσινγκτον. Τότε, με την άμεση στρατιωτική βοήθεια και συμμετοχή των ΗΠΑ και ΝΑΤΟ ξεκίνησε μία οδυνηρή εμφύλια σύρραξη, που χαρακτηρίστηκε από ακραίες ωμότητες όλων των πλευρών και από ένα άγριο ανθρωποκτονηγό των Σέρβο-Βόσνιων. Ο νατοϊκός στρατός έκοψε τα σύνορα με την Γιουγκοσλαβία, για να αποφευχθεί οποιαδήποτε εμπλοκή της στον πόλεμο και άρχισε τους εκτεταμένους βομβαρδισμούς σε στρατηγικά σημεία των Σερβο-Βόσνιων, ενώ ταυτόχρονα επέλαυε από την Δύση ο κροατικός στρατός, που ήταν πάνοπλος,

λόγω των Δυτικών συμμάχων του, και πλήρως εκπαιδευμένος από τις ΗΠΑ. Στα μέσα του Οκτώβρη του 1995, εφόσον δεν υπήρχαν πια δυνατότητες ανάκαμψης της Σερβο-βοσνιακής πλευράς, οι εχθροπραξίες σταμάτησαν και ένα μήνα μετά, με τη Συμφωνία του Ντέιτον οι ΗΠΑ διχοτόμησαν την Βοσνία σε δύο μέρη: α) στην Ομοσπονδία της Βοσνίας – Ερζεγοβίνης (51%) και β) στην Σέρβικη Δημοκρατία της Βοσνίας (49%).

Πλέον τα εδάφη της Γιουγκοσλαβίας περιείχαν μόνο τη Σερβία και το Μαυροβούνιο, αλλά αυτό δεν ήταν αρκετό για τους Δυτικούς ιμπεριαλιστές. Στόχος τους ήταν να ελέγξουν όλα τα Βαλκάνια. Το επόμενο πεδίο ιμπεριαλιστικής επέμβασης ήταν το Κόσοβο, αυτόνομη επαρχία της Σερβίας με σημαντικό αλβανικό πληθυσμό. Είναι γεγονός ότι ο Μιλόσεβιτς καταπατούσε τα δικαιώματα των Αλβανών του Κοσόβου, ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν γινόταν «εθνοκάθαρση», όπως παρουσίαζε η ιμπεριαλιστική προπαγάνδα. Οι ιμπεριαλιστές δημιούργησαν και εξόπλισαν τον επονομαζόμενο Απελευθερωτικό Στρατό του Κοσόβου (UCK), που απαρτιζόταν από εμπόρους ναρκωτικών και άλλους εγκληματίες. Οργάνωσε επιθέσεις κατά σερβικών θέσεων, οι οποίες κλιμακώθηκαν το 1998, ώστε να δοθεί αφορμή για ιμπεριαλιστική επέμβαση. Το ΝΑΤΟ ισχυρίστηκε ότι ο σερβικός στρατός προέβη σε σφαγές Αλβανών, επικαλούμενο στοιχεία για «ομαδικούς τάφους». Μέσα σε κλίμα αντισερβικής υστερίας και προπαγάνδας, η σερβική κυβέρνηση σύρθηκε σε «διαπραγματεύσεις» στο Ραμπουγιέ της Γαλλίας. Εκεί η αντιπροσωπεία του ΝΑΤΟ επέδωσε στους Σέρβους ένα τελεσίγραφο που προέβλεπε, μεταξύ πολλών άλλων, ότι η ομοσπονδιακή δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας θα μετατρέποταν σε ένα κατοχικό νατοϊκό προτεκτοράτο, καταπατώντας έτσι κάθε έννοια εθνικής κυριαρχίας. Στην άρνηση του Μιλόσεβιτς και του σερβικού λαού να δεχθούν την κατοχή της χώρας τους ακολούθησε η νατοϊκή βαρβαρότητα.

Οι βομβαρδισμοί ξεκίνησαν στις 24 Μαρτίου του 1999 και διήρκεσαν 78 μέρες. Ο τραγικός απολογισμός των φονικών επιθέσεων των ιμπεριαλιστών των ΗΠΑ-ΕΟΚ πάνω στους λαό της Γιουγκοσλαβίας μετράει πάνω από 3.000 θύματα, καταστροφές σχολείων, νοσοκομείων, εργοστασίων, δρόμων, αεροδρομίων. Πάνω από 1,5 εκατ. Κοσσοβάροι πρόσφυγες, πάνω από 200 σέρβικες πόλεις βομβαρδισμένες, βόμβες εμπλουτισμένες με καρκινογόνο εξασθενημένο ουράνιο που έχουν προκαλέσει δεκάδες χιλιάδες θανάτους στην ευρύτερη περιοχή και η μαύρη λίστα δεν έχει τέλος. Η ειρωνεία των φονιάδων του ΝΑΤΟ και των ΗΠΑ είναι πως όλες αυτές τις εκτεταμένες θηριωδίες τις έκαναν δήθεν για να υπερασπιστούν την «δημοκρατία» και να προστατέψουν τους αβοήθητους Κοσσοβάρους.

